MINISTERUL DE INTERNE

DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

securitatea

STRICT SECRET

Nr. 3 (67) – 1984

PENTRU PATRIA NOASTRĂ, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA !

securitatea

1 9 8 4

Exemplar nr. 641

STRICT SECRET

Cuprins

pag.

* * *

— Organele securităţii statului la cea de-a 40-a aniversare a revoluţiei de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă 5

Pentru o eficienţă sporită în munca de securitate

— Unele concluzii desprinse din activitatea de cunoaştere şi neutralizare a acţiunilor întreprinse de serviciile de spionaj împotriva ţării noastre — general-maior Ştefan ALEXIE 12

În sprijinul învăţămîntului de specialitate

— Sarcinile organelor de securitate cu privire la prevenirea scurgerii de informaţii secrete sau nedestinate publicităţii — colonel Ştefan ALEXANDRU şi colonel Traian BARA 18

— Date şi informaţii prelucrate în sistem automat. Posibilităţi de obţinere şi valorificare a acestora în procesul activităţii informativ-operative la nivelul factorilor de decizie , precum şi al celor de execuţie — căpitan Vergil CHIRCIU 21

— Concluzii de interes operativ desprinse din analiza modului cum se acţionează pe linie de securitate pentru prevenirea infracţiunilor, a faptelor şi fenomenelor de natură să aducă atingere siguranţei circulaţiei şi bunurilor încredinţate la transport — colonel Mircea NIŢĂ, colonel Aurel ZGUBEANU, lt. colonel Traian ULARU 28

Dezbateri — opinii

— Analiza şi exploatarea informaţiilor — colonel Ion GEAGLĂ 32

Documentar

— Cîteva concluzii privind activitatea postului de radio „Europa liberă" pe linia racolării unor cetăţeni români şi a folosirii lor în calitate de angajaţi ori colaboratori — lt. colonel Gheorghe HULUŢĂ şi maior Traian OANCEA 38

Cercetări penale — Unele probleme privind analiza materialelor informativ-operative de către ofițerul de cercetare penală — colonel Ilie AVADANI și căpitan Alexandru C. OLARU 42

* * * — Profilul moral-politic și insușirile profesionale ale ofițerilor care lucrează in activități de dezinformare, influență și contrapropagandă — colonel Ioan TOMA și lt. colonel Mihai STAN . . . 47

Cadran profesional — Un dosar de urmărire informativă rezolvat ? — colonel Gheorghe LUNGU, colonel Constantin RIZEA și lt. colonel Mihai WAWIERNIA. . . 52

— Demascarea lui „Petrică" — maior Ion MORARU și lt. major Adrian DOBAN . . . 57

— Cazul „Doru" — lt. colonel Grigore NIȚĂ . . . 59

— Esecul a fost total . . . — lt. colonel Gheorghe PREOTEASA, lt. colonel Gavril ONICEAG și maior Alexandru STANESCU . . . 62

Din presa de peste hotare — Rolul informațiilor in combaterea terorismului — maior Nicolae OLTEANU . . . 65

Profil — Poveste simplă — lt. colonel Olimpian UNGHEREA 75

* * * — Bibliografie la temele pentru pregătirea de specialitate a cadrelor de securitate (pentru convocările din anul 1984) . . . 78

Publicația este editată în cadrul Centrului de informatică și documentare
Redactori : locotenent-colonel Dumitru DĂNĂU și maior Ana PĂUNA

Comanda 060 S/252371 Apărut : august 1984

„. . . Înfăptuirea actului istoric de la 23 August 1944, în condițiile internaționale favorabile determinate de victoriile armatelor sovietice și ale aliaților, de lupta popoarelor din Europa împotriva fascismului german, a deschis o nouă eră în istoria milenară a poporului nostru. România s-a alăturat, cu întreaga forță, armatelor sovietice, împotriva Germaniei hitleriste, pentru eliberarea deplină a patriei de sub dominația hitleristo-horthystă, și apoi a luptat, dînd jertfe grele, pentru eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei, pînă la zdrobirea deplină a fascismului. În războiul drept dus împotriva fascismului, poporul nostru a demonstrat că nu a avut nimic comun cu clica militaro-fascistă care a împins țara, alături de Germania hitleristă, împotriva Uniunii Sovietice. Totodată, poporul român și-a afirmat astfel glorioasele tradiții de luptă pentru independență și de sprijin al luptei altor popoare împotriva dominației străine, pentru libertate și independență.

Revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă a deschis calea înfăptuirii revoluției democratice, a revoluției socialiste și trecerii la construcția socialismului, a asigurat condițiile necesare marilor transformări revoluționare. Poporul român a obținut , sub conducerea Partidului Comunist Român, realizări epocale în dezvoltarea generală a țării.

Într-o perioadă istorică scurtă, România a parcurs mai multe etape istorice și a trecut la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

În această epocă de mari transformări revoluționare au fost lichidate, pentru totdeauna, proprietatea capitalistă-moșierească asupra mijloacelor de producție, exploatarea și asuprirea de clasă, s-a realizat o economie socială unitară în industrie și agricultură, bazată pe proprietatea comună a oamenilor muncii, ca proprietate a întregului popor, și pe proprietatea cooperatistă asupra mijloacelor de producție, s-a asigurat înfăptuirea principiului socialist de repartiție a produsului social și venitului național în conformitate cu principiile eticii și echității noii orînduiri. Pe această bază, forțele de producție au cunoscut o dezvoltare puternică, România transformîndu-se într-o țară industrial-agrară, cu o industrie puternică și o agricultură dezvoltată în plin progres . . .".

NICOLAE CEAUȘESCU

Din „Expunerea cu privire la stadiul edificării socialismului în țara noastră, la problemele teoretice, ideologice și activitatea politică, educativă a partidului" din 1—2 iunie 1982.

ORGANELE SECURITĂȚII STATULUI LA CEA DE-A 40-a ANIVERSARE A REVOLUȚIEI DE ELIBERARE SOCIALĂ ȘI NAȚIONALĂ, ANTIFASCISTĂ ȘI ANTIIMPERIALISTĂ

Aniversarea de către întregul nostru popor a 40 de ani de la înfăptuirea revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă constituie un minunat prilej de a omagia — cu sentimentul celei mai înălțătoare mîndrii patriotice — una dintre glorioasele pagini de istorie națională, cît și o grandioasă operă de transformări revoluționare, organizată și condusă cu vigoare științifică de către Partidul Comunist Român.

Actul istoric de la 23 August 1944 a marcat un moment epocal al întregii istorii a României, un moment care a determinat o cotitură radicală în destinele țării noastre, deschizînd calea înfăptuirii revoluției democratice, a revoluției socialiste și trecerii la construirea socialismului.

În cadrul acestui drum glorios, poporul român, sub conducerea partidului comunist, a înfăptuit mari transformări revoluționare, cum sînt : instaurarea puterii democrat-populare ; proclamarea republicii ; cucerirea întregii puteri economice și politice de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea muncitoare ; lichidarea claselor exploatatoare ; făurirea bazei tehnico-materiale a socialismului, industrializarea țării și cooperativizarea agriculturii ; dezvoltarea științei și cercetării științifice, a culturii, învățămîntului și creației cultural-artistice ; ridicarea nivelului de trai și a calității muncii și vieții în toate domeniile de activitate. Pe plan extern, României i s-au recunoscut, prin Tratatul de pace de la Paris, drepturile istorice asupra Transilvaniei de nord-est, eliberată de sub ocu-

pația Ungariei horthyste de către trupele române și sovietice, iar prin primirea țării noastre, la sfîrșitul anului 1955, ca membră a O.N.U., ea va desfășura o politică externă activă — de pace și colaborare internațională cu toate națiunile lumii.

Cu deosebire în ultimele două decenii, datorită intensei, multilateralei și consecventei politici de pace, independență națională și colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, România se bucură, pe plan mondial, de un binemeritat prestigiu internațional, avînd prieteni pe toate meridianele planetei.

În cei 40 de ani care au trecut de la înfăptuirea victorioasă a actului de la 23 August 1944, România s-a transformat într-o țară socialistă cu o industrie modernă și o agricultură în plină dezvoltare.

Ca urmare a politicii științifice a Partidului Comunist Român și a muncii eroice a oamenilor muncii, indiferent de naționalitate, România a atins un înalt nivel de dezvoltare economică și socială, îndeosebi în etapa inaugurată de cel de-al IX-lea Congres al Partidului, eveniment ce s-a înscris cu litere de aur în destinele României socialiste și care a marcat o nouă epocă în dezvoltarea patriei, caracterizată prin ample și profunde transformări revoluționare, pe drept cuvînt intrată în istoria României ca „Epoca Ceaușescu".

„În înfăptuirea revoluției socialiste și trecerea la construcția noii orînduiri, în procesul complex de întărire a rolului clasei muncitoare, al maselor populare în transformarea revoluționară a societății, în consolidarea puterii muncitorești — țărănești — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, în Mesajul adresat lucrătorilor din Departamentul Securității Statului cu prilejul împlinirii a 35 de ani de la crearea organelor de securitate — a trebuit să creăm un stat nou, un aparat de stat nou, care să slujească și să apere interesele poporului, să organizeze și să conducă activitatea de realizare în viață a politicii partidului în toate domeniile construcției socialiste. Succesele istorice obținute de clasa muncitoare, de poporul nostru în lichidarea vechii orînduiri și edificarea noii societăți, în înaintarea neabătută a patriei pe calea socialismului, a progresului și bunăstării sînt rezultatul creșterii continue a rolului partidului în societate, al întăririi statului nostru socialist. În acest cadru, organele de securitate și miliție — ca organe ale puterii populare, slujind interesele socialismului, ale întregului popor — au contribuit activ la desfășurarea cu succes a revoluției și construcției socialiste în România".

Aceste idei, subliniate cu strălucire de comandantul nostru suprem și cu alte prilejuri, ilustrează încă un domeniu — acela al construcției de stat — în care partidul și-a pus pe deplin pecetea creatoare, înființarea organelor de securitate, acum 36 de ani, de către Partidul Comunist Român, reprezentînd un moment important al luptei pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului muncitor.

Noul curs imprimat istoriei contemporane a României de Congresul al IX-lea al partidului, marile și profundele transformări revoluționare pe care le-a cunoscut întreaga viață economică, socială și politică a țării în aceste două decenii, s-au reflectat atotcuprinzător și în concepția, formele și metodele de activitate ale organelor securității statului. Sub conducerea și îndrumarea permanentă și nemijlocită a comandantului nostru suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu, organele Departamentului Securității Statului au executat cu răspundere și abnegație misiunea de a apăra cu vigilență și fermitate legalitatea socialistă, ordinea socială și de stat, avuția națională, independența și suveranitatea patriei —, activitatea de securitate înscriindu-se ca parte inseparabilă a procesului de făurire a orînduirii socialiste.

La cea de-a 40-a aniversare de la revoluția socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, întreaga activitate a organelor de securitate este concepută și așezată pe principii și norme de muncă ferme și clare, elementul principal în ansamblul acestora constituindu-l conducerea și îndrumarea lor directă de către partid, funcție care decurge cu legitate din caracterul prin excelență politic al muncii de securitate, din locul și rolul pe care le au în societate, din faptul că măsurile ce le întreprind se referă la interese majore ale statului, ale poporului.

Un loc aparte în concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la locul și rolul organelor de securitate în sistemul administrației de stat îl ocupă aprecierea de onoare — care obligă, și anume aceea că aparatul de securitate este un aparat al partidului, iar lucrătorii de securitate sînt activiști de partid care își desfășoară activitatea într-un domeniu special. De aceea, o deosebită valoare teoretică și practică pentru activitatea lucrătorilor de securitate o are și aprecierea comandantului nostru suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia oamenii judecă în fond nu activitatea acestor lucrători, ci însăși politica partidului și statului, însăși orînduirea noastră socialistă.

În concepția novatoare a secretarului general al partidului privind apărarea cu fermitate a cuceririlor revoluționare ale poporului, la loc de frunte se află prevenirea infracțiunilor și a altor manifestări antisociale. „Principalul este de a împiedica să se comită abateri, să se încalce legea. Organele de stat să considere că au acționat bine numai atunci cînd au reușit să prevină infracțiunile și manifestările antisociale", sublinia comandantul nostru suprem la Consfătuirea cadrelor de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție.

Această orientare fundamentală a fost reluată și dezvoltată permanent în raport cu noile mutații ce au survenit pe plan intern și internațional, cu cerințele specifice fiecărei etape privind apărarea valorilor fundamentale ale socialismului.

Una dintre direcțiile fundamentale ale perfecționării necontenite a activității de securitate în întreaga perioadă inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului a constituit-o așezarea fermă a activității de securitate pe temelia legalității socialiste — însemn edificator al superiorității noii orînduiri sociale. În această etapă istorică nouă, care se bazează pe participarea activă a maselor populare, a poporului la conducerea vieții economice și sociale a întregii societăți, organele de securitate, acționînd în spiritul legilor statului nostru socialist, sînt chemate să vegheze permanent

la aplicarea și respectarea strictă a legislației socialiste, să acționeze ferm pentru prevenirea oricăror încălcări și abateri de la normele și reglementările societății noastre, pentru sancționarea celor ce nesocotesc și încalcă legile, aducînd prejudicii societății și intereselor patriei.

În acest spirit, în raport cu actualele condiții internaționale, partidul nostru, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, au pus în fața organelor de securitate cerința de a-și concentra eforturile pentru prevenirea și contracararea din fașă a oricăror acțiuni ostile din partea unor cercuri reacționare din exterior, de a lua măsuri energice pentru a împiedica penetrarea în România a oricăror agenți ai serviciilor de spionaj și a zădărnici încercările de poluare a climatului politic din țara noastră.

Avînd drept călăuză teza strategică formulată de comandantul nostru suprem, potrivit căreia apărarea cuceririlor socialiste, ca parte integrantă a procesului de făurire a noii orînduiri, este atribut al întregului popor și datorie sacră a fiecărui cetățean, organele de securitate își întemeiază întreaga activitate pe principiul intensificării și multiplicării legăturilor cu organismele democrației muncitorești revoluționare, pe atragerea maselor la înfăptuirea complexelor sarcini de apărare a securității statului. Actualul stadiu de dezvoltare a societății noastre impune această cerință ca o condiție sine qua non a realizării unei noi calități în activitatea organelor de securitate.

Pe acest temei s-au perfecționat continuu cooperarea și conlucrarea cu toate organismele sociale și de stat, cu gărzile patriotice, cu organele de procuratură și justiție, cu miliția și celelalte unități ale Ministerului de Interne.

Comandamentul major — de ordin strategic și tactic — al afirmării permanente și cu tărie a spiritului ofensiv în munca de securitate, fundamentat de comandantul suprem, stă la temelia activității și pregătirii întregului efectiv al Departamentului Securității Statului. În lupta împotriva propagandei burgheze reacționare, a concepțiilor străine de orice fel, de prevenire și neutralizare a acțiunilor puse la cale de elementele dușmănoase nu este loc pentru pasivitate, acestea punînd în pericol interesele supreme ale partidului și statului, lezînd dreptul și voința poporului de a fi deplin stăpîn în țara sa, de a-și făuri destinul și viitorul său fericit.

Pentru lucrătorii de securitate constituie o permanentă mobilizatoare îndemnul comandantului suprem ca, în ofensiva îndreptată împotriva tuturor acelora care ar atenta, pe orice cale, la independența și suveranitatea țării, la interesele supreme ale națiunii noastre socialiste, să manifeste maximum de vigilență și combativitate, îndrăzneală, intuiție și discernămînt, capacitate de previziune, de anticipare a intențiilor și acțiunilor puse la cale de elementele dușmănoase, profesionalism deplin și o temeinică pregătire politică, ideologică, științifică și de specialitate.

La loc de frunte în tezaurul de învățăminte prețioase pentru activitatea practică , de luptă a organelor de securitate stau indicația și ordinul comandantului suprem ca, pentru a munci la un înalt nivel de calitate, științific și eficient, acestea să țină seama de schimbările care au avut și au loc în societatea noastră, de evoluția și noile tendințe ale vieții internaționale, să adapteze formele și metodele specifice de muncă la mutațiile permanente ce se produc în situația operativă. Munca de securitate trebuie să fie implementată cu toate resorturile ei în actualitate, să fie deschisă spre toate azi nuturile.

Această orientare călăuzește întreaga muncă de analiză și apreciere a situației operative, de stabilire a obiectivelor și direcțiilor de acțiune, de folosire eficientă a forțelor și mijloacelor, de îndeplinire cu succes a misiunilor încredințate de partid și popor organelor de securitate.

Punînd de fiecare dată la bază cerința formulată de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a se „lucra cu mai mult spirit de răspundere, cu mai multă disciplină și ordine", și a se „dezvolta puternic spiritul revoluționar, muncitoresc, în toate domeniile de activitate', organele și organizațiile de partid, cadrele de conducere din aparatul de securitate militează cu hotărîre pentru a imprima în toate colectivele de muncă o preocupare neobosită pentru cunoașterea, respectarea și aplicarea cu strictețe a hotărîrilor de partid și de stat, a legilor țării, de a sădi în conștiința fiecărui lucrător datoria permanentă de a acționa pentru asigurarea riguroasă a legalității socialiste și de a adopta o poziție fermă față de oricine ar încerca să încalce legile, hotărîrile de partid și de stat.

În actualele condiții, cînd partidul nostru pune un accent tot mai mare pe formarea omului nou, înaintat, al societății socialiste, problema profilului moral-politic al comunistului, al activistului ce muncește într-un domeniu special constituie o sarcină de frunte a întregii activități politico-ideologice, educative. Integritatea morală a cadrelor, devotamentul și abnegația lor pentru socialism, pentru apărarea României socialiste sînt valori care fac parte integrantă din codul moral și spiritual al lucrătorilor de securitate.

Sub puternicul impuls imprimat de partid, personal de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru a întîmpina cu noi și importante succese în muncă mărețele evenimente istorice — aniversarea a 40 de ani de la victoria revoluției de eliberare socială

și națională, antifascistă și antiimperialistă și cel de-al XIII-lea Congres al Partidului — țara întreagă este angajată plenar în realizarea la un înalt nivel de eficiență și calitate a sarcinilor penultimului an al actualului cincinal. Sub semnul aceluiași comandament, aparatul de securitate își intensifică eforturile pentru a executa sarcinile și misiunile ordonate într-un spirit de profundă angajare politică și profesională, pentru a preveni din fașă orice faptă sau eveniment de natură să tulbure climatul de înaltă efervescență creatoare din țara noastră.

Intregul aparat de securitate militează cu fermitate pentru executarea exemplară a ordinelor și orientărilor comandantului suprem în domeniul apărării securității statului, pentru îndeplinirea obiectivelor prevăzute în Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1984, în Programul special aprobat de comandantul nostru suprem pentru aparatul de securitate cu atribuții în domeniul apărării economiei naționale, în celelalte programe speciale elaborate la indicația conducerii superioare de partid.

Se acționează profund și multilateral, prin metode și mijloace specifice, pentru cunoașterea și urmărirea pas cu pas a foștilor legionari, elementelor cu concepții naționalist-fasciste, iredentiste și a altor elemente cu antecedente politice reacționare, precum și a descendenților acestora, a persoanelor care se dedau la acte de violență sau turbulente, a tuturor celor pretabile la săvîrșirea de fapte dăunătoare intereselor statului și ale poporului.

In conformitate cu Programul de măsuri special aprobat de comandantul suprem pentru aparatul de securitate cu atribuții în domeniul apărării economiei naționale, se întreprind acțiuni specifice complexe pentru prevenirea faptelor și evenimentelor de natură să afecteze capacitatea economică a țării.

Potrivit prevederilor Programului de măsuri al Departamentului Securității Statului, se acționează cu fermitate sporită pentru creșterea calității controlului asupra cadrelor și agenților de spionaj, a emisarilor organizațiilor și cercurilor reacționare din străinătate, a legăturilor acestora din rîndul cetățenilor români.

La nivelul tuturor compartimentelor de muncă se pun în centrul atenției cunoașterea și aplicarea întocmai a documentelor de partid, a ordinelor, programelor și planurilor de măsuri, actelor normative, a cerințelor specifice activității de prevenire , a normelor procesual-penale, inclusiv a tehnicilor și metodelor criminalistice. Mereu mai buna pregătire juridică a efectivelor — cu probemele de bază și cele specifice ale legislației — constituie o sarcină fundamentală a procesului de instruire a aparatului. Însușirea conceptului de prevenire elaborat de comandantul nostru suprem este situat la temelia tuturor activităților de pregătire a cadrelor de securitate.

Paralel cu aceasta, o atenție deosebită se acordă muncii de educație, de dezvoltare a spiritului partinic, de întărire a disciplinei militare, pentru sporirea permanentă a spiritului ofensiv, dezvoltarea discernămîntului și combativității în muncă, astfel încît toți lucrătorii de securitate să-și poată îndeplini în bune condițiuni misiunile încredințate, de a servi țara, poporul, cauza socialismului și comunismului în România.

Puternic însuflețite de îndemnurile și ideile de o covîrșitoare forță mobilizatoare adresate permanent organelor de securitate de comandantul nostru suprem, efectivele Departamentului Securității Statului militează cu răspundere comunistă pentru perfecționarea necontenită a întregii activități de înfăptuire exemplară a politicii partidului în domeniul apărării securității statului, independenței, suveranității și demnității naționale.

Slujind plenar interesele patriei, partidului și poporului, aparatul de securitate acționează în modul cel mai hotărît, potrivit răspunderilor și competențelor specifice care îi revin, pentru aplicarea fermă în viață a conceptului de prevenire formulat cu înaltă probitate științifică de comandantul nostru suprem, luînd măsuri ferme de cunoaștere, prevenire și combatere a oricăror încercări ostile, din exterior sau din țară, de a se prejudicia în vreun fel cuceririle revoluționare ale României socialiste.

În consens deplin cu întreaga națiune, toate cadrele din Departamentul Securității Statului își manifestă bucuria nețărmurită, vibranta mîndrie patriotică și adeziunea totală în legătură cu Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales, la Congresul al XIII-lea, în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român și întîmpină apropiatul jubileu al victoriei revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă de la 23 August 1944 și cel de-al XIII-lea Congres al partidului cu hotărîrea neclintită de a-și spori necontenit contribuția specifică la progresul neîntrerupt al patriei, urmînd în întreaga lor muncă și viață exemplul luminos al comandantului suprem, de neostenită dăruire revoluționară și profund devotament militant, pentru cauza construcției socialiste și comuniste pe multimilenarul pămînt românesc.

Unele concluzii desprinse din activitatea de cunoaştere şi neutralizare a acţiunilor întreprinse de serviciile de spionaj împotriva ţării noastre

●O serie de servicii de spionaj — în frunte cu C.I.A. — și-au intensificat acţiunile împotriva R. S. R. ● Formele și metodele de spionaj se împletesc tot mai strîns cu cele de propagandă ostilă, diversiune ideologică și de altă natură ● La acţiunile lor informative sau de propagandă, principalele servicii de spionaj occidentale îi racolează și pe unii cetăţeni din „Lumea a III-a" ●Se impun metode mult mai curajoase și mai ferme pentru a asigura un control informativ riguros asupra tuturor cadrelor și agenţilor de spionaj, precum și a legăturilor lor din rîndul cetăţenilor români.

Așa cum am afirmat cu alt prilej, fenomenele complexe ce caracterizează relațiile dintre state în această etapă au determinat implicații majore asupra problematicii din competența contraspionajului, generate de creșterea virulenței activității serviciilor de informații, de continua adîncire și proliferare a celor mai periculoase forme și metode de acțiuni ostile desfășurate împotriva țării noastre.

Informațiile obținute și cazurile finalizate ori aflate sub control evidențiază pe deplin faptul că serviciile de spionaj american, englez, francez, vest-german, italian,grec, turc, israelian, canadian și japonez și-au intensificat acțiunile împotriva țării noastre, culegerea de informații vizind practic toate domeniile de activitate. Interesul lor se concretizează în special asupra : obiectivelor și problemelor economice cărora statul nostru le acordă în această etapă prioritate ; capacității economiei românești de a depăși unele greutăți apărute pe fondul crizei mondiale ; perspectivelor achitării datoriilor externe ; relațiilor noastre cu țările socialiste ; datelor de studiu despre personalități politice, precum și a stării de spirit și reacțiilor populației față de măsurile întreprinse pe plan intern ș.a. Au fost, evident, escaladate acțiunile de propagandă dușmănoasă, diversiune ideologică și de racolare a unor elemente ostile nemulțumite, în scopul instigării lor la activități antistatale.

S-a confirmat încă o dată faptul că acțiunile ostile din exterior sînt coordonate în tot mai mare măsură de C.I.A. Pentru realizarea obiectivelor vizate, în structura organizatorică și modul de acțiune ale principalelor servicii de informații s-au produs modificări permanente, urmărindu-se consecvent și prioritar mărirea ariei de cuprindere și sporirea agresivității acțiunilor dușmănoase, constatîndu-se o tendință tot mai accentuată spre forme de acțiune brutale, de imixtiune și provocare.

De asemenea, principalele servicii de spionaj sînt preocupate a folosi în tot mai mare măsură cetățenii unor țări din „Lumea a III-a" pentru realizarea de acțiuni informative ori de altă natură împotriva țării noastre.

Acționînd mai ofensiv și calificat, aparatul de contraspionaj a asigurat depistarea, controlarea, documentarea și curmarea activității ostile desfășurate de unele cadre și agenți de spionaj, precum și de legăturile lor din rîndul cetățenilor români. Prin măsuri specifice, s-au realizat compromiterea și determinarea retragerii de la post a unor diplomați-spioni, identificarea și neutralizarea agenturii unor cadre de informații și preluarea sub control a unor acțiuni îndreptate împotriva R. S. România.

Astfel, „DAVID", cetățean al unei țări latino-americane, fost doctorand și, ulterior, acreditat ca ziarist în țara noastră, a fost depistat ca fiind agent în slujba unui stat N.A.T.O., în legătura unui diplomat-spion acreditat la București, avînd sarcina să culeagă informații și date social-politice menite a fi folosite în scop de propagandă ostilă împotriva țării noastre. În ultimul timp „DAVID" și-a creat și permanentizat relații neoficiale cu o cercetătoare dintr-un obiectiv de apărare pe care intenționa să o scoată ilegal din țară. Pentru curmarea activității desfășurate, în baza unei documentări temeinice, lui „DAVID" i s-a întrerupt șederea în R. S. România, fiind, totodată, inclus pe lista persoanelor indezirabile.

Totodată, se acționează pentru depistarea și neutralizarea acțiunilor tot mai intense și diversificate de diversiune ideologică și propagandă ostilă întreprinse de serviciile de spionaj în special în centrele culturale și universitare. Ca urmare, a fost documentată activitatea unor cadre și agenți ai spionajului american și francez, ce acționau în țara noastră sub acoperire de diplomați sau lectori, care, pe lîngă culegerea de informații, desfășoară și o susținută activitate de propagandă dușmănoasă, diversiune ideologică și de incitare la acțiuni disidente.

Spre exemplu, lectorii americani din centrele universitare București, Cluj-Napoca, Constanța, Sibiu și Timișoara — sub directa îndrumare a cadrelor de spionaj din ambasadă și profitînd de lipsa de control a factorilor de răspundere din universități, de necunoașterea de către aceștia a prevederilor acordului cultural româno-american, cît și de slaba muncă informativă desfășurată în rîndul lor de securitățile județene în cauză — au introdus în bibliotecile catedrelor de engleză cărți și reviste cu un pronunțat caracter ostil orînduirii sociale și de stat din R. S. România. Acestea au fost difuzate în rîndul cadrelor didactice, studenților și al altor persoane din afara nucleului universitar, dar acțiunea nu a fost curmată cu operativitatea necesară, deși aceștia din urmă se aflau, în

mare parte, în preocupările organelor de securitate, pe diferite linii de muncă.

Concluziile desprinse din cîteva cazuri aflate sub control evidențiază faptul că serviciile de spionaj folosesc tot mai mult mijloacele și metodele diversiunii ideologice și propagandei ostile pentru exploatarea informativă, instigarea la acțiuni ostile și pregătirea racolării unor cetățeni români.

Diplomatul spion „DODO" — depistat cu preocupări intense pe linia culegerii de informații — a desfășurat, concomitent, o susținută activitate de propagandă și diversiune ideologică în rîndul legăturilor pe care și le-a creat. În acest sens a introdus în țară publicații și videocasete cu conținut ostil la adresa R. S. România, pe care le-a difuzat spre lecturare sau vizionare unora dintre relațiile sale din rîndul cetățenilor români, a comentat profund dușmănos în prezența acestora politica internă și externă a statului nostru, cu scopul vădit de a le inocula sentimente ostile orînduirii de stat și de a le incita la revoltă. În același timp, a încercat să obțină de la legăturile sale — cetățeni români —, sub forma unor interviuri înregistrate și filmate, date denigratoare cu privire la țara noastră, care să fie folosite în presa și emisiunile de radio-televiziune din Occident. Prin măsurile ferme întreprinse în caz s-a reușit destrămarea anturajului creat, izolarea diplomatului și prevenirea desfășurării în continuare a acțiunilor ostile menționate.

Au fost, de asemenea, depistate și neutralizate unele canale de scurgere a informațiilor către postul de radio „Europa liberă" și alte centre reacționare din exterior.

Astfel, în cazul cetățeanului străin „CURIERUL", identificat a fi emisar al postului de radio „Europa liberă", care ne vizitează frecvent țara pe linie turistică sau în calitate de comerciant s-a stabilit că, pe lingă activitatea de culegere de informații din domeniul economic și tehnico-științific, este preocupat să obțină date social-politice care să fie folosite în scop de propagandă ostilă. În acest sens, cel în cauză contactează în țară și în străinătate diverși cetățeni români pe care îi exploatează informativ și desfășoară acțiuni de influențare negativă a acestora pentru a-i determina să trădeze.

Pe baza informațiilor obținute despre obiectivele și preocupările actuale ale activității serviciilor de informații, s-a acționat pentru conturarea mai judicioasă a bazei de lucru. Paralel cu identificarea și luarea în preocupări a noi elemente suspecte de spionaj-trădare, au fost soluționate și scoase din preocupări unele elemente ce constituiau balast, asigurînd astfel, într-o mai mare măsură, concentrarea eforturilor aparatului pe cazuri concrete de profil. Ca urmare, în unele acțiuni duse asupra anumitor cetățeni români suspecți s-au obținut date certe că aceștia au fost racolați sau se află în atenția spionajului în scop de recrutare.

Dat fiind caracterul tot mai ofensiv — adesea impertinent — al acțiunilor spionajului, se impun metode mult mai curajoase și mai ferme, în vederea asigurării unui control informativ riguros asupra tuturor cadrelor și agenților de spionaj care vin în țara noastră sub diverse acoperiri și a legăturilor lor din rîndul cetățenilor români.

Întregul aparat de contraspionaj trebuie să-și ridice necontenit nivelul profesional, astfel încît, în cazurile lucrate pe profil, să fie întreprinse măsuri informativ-operative judicios concepute și executate, care să conducă la clarificarea în timp cît mai scurt a suspiciunilor de spionaj-trădare, documentarea și curmarea cu mai multă operativitate a activității elementelor urmărite, înainte de a se ajunge la consecințe negative. În acest scop , este necesar să se acorde atenție sporită depistării și controlării sistemelor folosite de serviciile de spionaj pentru legătura cu agenții din rîndul românilor, în primul rînd a legăturii impersonale. Trebuie înțeles că sistemul de legătură impersonală este o componentă a situației operative din multe acțiuni pe care le avem în lucru.

Insuccesele în depistarea legăturii impersonale sînt determinate și de faptul că în planurile din acțiuni nu sînt prevăzute sarcini și măsuri specifice acestui scop. Din această cauză, nici în dosarele de urmărire informativă în care au apărut indicii clare de folosire a legăturii impersonale acestea nu au fost încă elucidate. Dar principala cauză ține de modul în care factorii de comandă din aparatul central și șefii securităților județene asigură organizarea și îndrumarea muncii în cazurile respective, de exigența manifestată în executarea măsurilor preconizate la nivelul de eficiență cerut de profesionalitatea spionilor împotriva cărora luptăm.

Referitor la legătura impersonală s-a stabilit cu certitudine, fără nici un dubiu, că centralele de spionaj țin legătura cu agentura din România prin radio și scrieri ascunse ,dar în contracarare am dovedit neputință, nu am elucidat nici cazurile de la securitățile Prahova, Dolj și altele, în care Unitatea specială „S" a sesizat multe scrieri ascunse.

În activitatea de supraveghere informativă a străinilor și legăturilor lor suspecte din rîndul românilor continuă să se manifeste neajunsuri, din care cauză nu o dată am fost surprinși de unele acțiuni întreprinse de aceștia. Și în 1984 au fost cazuri de străini care s-au aflat pe raza de competență a mai multor județe, fără să fim sesizați că desfășoară activități suspecte, ceea ce denotă că unele dintre dispozitivele noastre informativ-operative nu sînt eficiente. Astfel se explică faptul că timp îndelungat, nu s-a obținut nici o informație despre mai mulți turiști străini care au tranzitat și acționat în județe ca: Arad, Caraș-Severin, Timiș, Sibiu, Hunedoara, Prahova și Suceava, deși aceștia au stabilit multe legături cu cetățeni români aflați în preocupările organelor de securitate, pe diferite linii de muncă. Cîțiva ani la rînd aceleași persoane au venit frecvent în țară, au introdus în ascunzători amenajate în autoturisme și au difu-

zat materiale cu conținut dușmănos, activitatea lor fiind descoperită și documentată — în cîteva cazuri — doar prin folosirea mijloacelor speciale. Asemănător este și cazul a doi fotoreporteri italieni, intrați în țară ca turiști, care, timp de 12 zile, s-au deplasat pe raza județelor Mehedinți, Dolj, Olt, Argeș, Dîmbovița, Prahova, Sibiu, Brașov, Covasna, Harghita, Neamț, Suceava, Bistrița-Năsăud, Cluj și Bihor, desfășurînd activitate suspectă de culegere de informații social-politice, dar numai județele Dîmbovița și Argeș au obținut date referitoare la acțiunile acestora.

În vederea eliminării neajunsurilor existente în supravegherea străinilor, este necesar să se manifeste toată răspunderea pentru executarea integrală — de către toate unitățile — a măsurilor prevăzute în ordine.

În mod deosebit trebuie revăzute și completate dispozitivele informativ-operative din obiectivele, locurile și mediile frecventate de străini, să se asigure instruirea corespunzătoare a surselor în așa fel, încît acestea să fie capabile să semnaleze operativ orice activități suspecte desfășurate de străini și legăturile lor din rîndul românilor pe raza de competență. De asemenea, se impune să se acționeze pentru valorificarea posibilităților potențialului informativ care se deplasează în interes de serviciu sau particular în zone turistice, prin instruirea lui temeinică, inclusiv asupra sistemului de legătură ce urmează să-l folosească, în scopul transmiterii în timp util a informațiilor de interes operativ.

Potrivit sarcinilor din Programul cadru de măsuri al Departamentului Securității Statului, este necesar să se manifeste mai multă exigență în verificarea și avizarea persoanelor care lucrează sau urmează să activeze în sfera relațiilor cu străinii, acționîndu-se în același timp pentru îndepărtarea celor cu atitudini și manifestări necorespunzătoare sau implicate în activități ilicite.

În conformitate cu ordinele conducerii Departamentului Securității Statului, trebuie să se asigure ca în sfera relațiilor cu străinii să fie admise numai persoane de încredere, care să militeze pentru promovarea intereselor sociale, politice și economice ale statului nostru și ca toate persoanele care lucrează ca ghizi și interpreți ori nemijlocit cu străini să fie antrenate în furnizarea de informații.

Pregătirile contrainformative, colective și individuale, trebuie continuate și realizate temeinic, pentru a spori vigilența și combativitatea personalului muncitor, a-l determina să-și aducă contribuția la apărarea secretului de stat.

Se acționează încă lent pentru îndeplinirea sarcinilor din Programul de măsuri privind revederea și actualizarea bazei de lucru, atît în aparatul central, cît, mai ales, la securitățile județene, nereflectîndu-se încă în mod corespunzător toate categoriile de persoane vizate de serviciile de spionaj, care în mod real prezintă potențial informativ pentru acestea.

În mod deosebit atrage atenția faptul că nu au fost cuprinse cu prioritate în preocupările contraspionajului persoane ce ar trebui să facă obiectul unor verificări temeinice și permanente, precum și cele care au fost la post, studii, specializare, pentru asistență tehnică sau efectuează frecvent deplasări în interes de serviciu în străinătate.

În conformitate cu ordinele conducerii Departamentului Securității Statului, să se acționeze cu toată fermitatea pentru definitivarea evidenței persoanelor din categoriile menționate și, în baza unei analize temeinice, să fie selecționate și luate în lucru toate elementele suspecte.

Deși s-au făcut mai multe analize în problemă, atît la nivelul conducerii Departamentului, cît și la cel al Direcției, continuă să se acționeze lent pe linia studierii, contactării și definitivării recrutării unor străini aflați de mai mult timp în atenție, unii dintre ei stînd perioade mari în țară. Nu se lucrează ofensiv și cu măsuri combinative pentru a se cunoaște în detaliu activitatea candidaților, a se obține date în baza cărora aceștia să poată fi făcuți dependenți de noi, precum și pentru a se controla reacția lor după contactele operative. Din aceste motive nu sîntem în măsură să hotărîm oportunitatea continuării contactelor sau scoaterea lor din preocupări. Aceasta face să avem în legătură, de ani de zile, străini a căror atragere la colaborare nu a avansat sau sînt chiar contraindicați.

Cunoscînd că recrutarea de străini este o sarcină de mare actualitate și importanță și că acest proces prezintă o complexitate deosebită, șefii profesionali trebuie să se implice direct în activitatea de definitivare a recrutărilor.

Controalele executate la unele compartimente din centrală și teritoriu, precum și analizele pe probleme sau cazuri concrete efectuate la nivelul conducerii Departamentului Securității Statului, cît și la comanda unității au evidențiat necesitatea stringentă de a se întreprinde măsuri de fond pentru dezvoltarea și întărirea sub toate aspectele, a rețelei informative, astfel incit cadrele și agenții de spionaj și legăturile lor să fie, în toate cazurile, încadrate cu surse loiale, de valoare, bine instruite, cu care să putem realiza un control deplin, de profunzime asupra activității suspecților, precum și în obiectivele, locurile, mediile și asupra categoriilor de persoane vizate de serviciile de informații.

În mod deosebit, se impune a se revedea calitatea rețelei informative folosite de aparatul central de contraspionaj pe spațiile din care s-a obținut un volum mai redus de informații, precum și la compartimentele teritoriale.

Concomitent, se impune creșterea răspunderii tuturor cadrelor , îndeosebi a celor cu funcții de conducere, față de exigența și spiritul de vigilență cu care se verifică rețeaua informativă, mai ales sursele care sînt folosite în mediul străinilor ori se deplasează în exterior și în legătură cu care există pericolul de a fi supuse unor influențe negative.

General-maior Ștefan ALEXIE

SARCINILE ORGANELOR DE SECURITATE CU PRIVIRE LA PREVENIREA SCURGERII DE INFORMAŢII SECRETE SAU NEDESTINATE PUBLICITĂŢII

(consultaţie)

Aşa cum rezultă din analizele efectuate de conducerea partidului şi statului nostru asupra evoluţiei ultimelor evenimente, situaţia politică mondială capătă un caracter tot mai complex, contradicţiile dintre grupările de state, se aprofundează şi ameninţă procesul de destindere, înrăutăţind climatul politic.

Datorită instabilităţii situaţiei mondiale, problema luării unor decizii la nivel guvernamental impune cunoaşterea orientărilor şi intenţiilor politice, atît ale adversarilor, cît şi ale aliaţilor. Nevoia acută de informaţii a determinat şi determină atît pe liderii politici, cît şi pe unii factori de conducere din ierarhia militară, din diverse organisme economico-comerciale (concerne, trusturi, companii internaţionale etc.) să recurgă tot mai frecvent la serviciile organelor de informaţii şi contrainformaţii. Ca urmare, în ultimii ani se constată o diversificare, o creştere a agresivităţii şi rafinamentului acţiunilor de spionaj şi, paralel, ale celor de dezinformare.

Deşi majoritatea serviciilor de informaţii practică spionajul total, în funcţie de unele interese imediate, de conjuncturi, se constată o deplasare a centrului de interes de la unele categorii de informaţii la altele, între acestea cele mai căutate fiind cele politico-sociale, militar-strategice, economice, tehnico-ştiinţifice, date referitoare la unele personalităţi sau factori de decizie prin care se pot rezolva probleme majore ce pot facilita unele jocuri politice, accesul la informaţii, date şi documente secrete etc. Desigur, toate aceste categorii de informaţii sînt căutate şi în ţara noastră care, dată fiind politica internă şi externă, poziţia geografică, nivelul de dezvoltare economică etc., reprezintă un obiectiv important pentru serviciile de informaţii străine.

Criza economică pe care o traversează omenirea, de o durată şi cu implicaţii fără precedent, a adus domeniul economic ca problemă de primă importanţă în preocuparea serviciilor de informaţii. Scopul acţiunilor întreprinse de unele puteri pentru frînarea dezvoltării altor ţări, dezorganizarea activităţilor economice interne şi externe şi loviturile economico-financiare nu se limitează numai la obţinerea de profituri pe seama altora, aşa cum s-ar putea crede la prima vedere, ci vizează însăşi fiinţa unor state, deoarece puterea armată şi influenţa politică ale acestora sînt nemijlocit legate de trăinicia bazei lor economice. Fireşte că asemenea acţiuni sînt îndreptate şi împotriva R. S. România.

Dovada interesului sporit pe care îl manifestă serviciile de informaţii pentru activităţile economico-financiare şi bancare ale R. S. România o constituie implicarea tot mai profundă a ambasadelor, reprezentanţelor comerciale, a comercianţilor şi specialiştilor care vizitează sau lucrează în diferite obiective economice, a ziariştilor sau a altor categorii de străini în culegerea de informaţii sau în comiterea altor acţiuni ostile în domeniul economico-comercial.

Pentru a avea o imagine cît mai reală asupra politicii şi economiei României, ambasadele şi agenţiile economice îşi coordonează tot mai precis activităţile şi operează modificări în structura lor internă, suplimentînd cu cadre specializate în domeniul economico-comercial, financiar şi bancar compartimentele care se ocupă cu activităţi de spionaj. Spre deosebire de perioadele anterioare, personalul de la ambasade — în mod special ataşaţii comerciali — şi de la reprezentanţele comerciale iau tot mai frecvent parte la vizitele ce se fac în obiectivele economice, participă la tratative, contactează şi efectuează studii asupra anumitor persoane, fac observaţii directe etc. Conducerile firmelor folosesc intens în culegerea de informaţii pe reprezentanţii angajaţi din rîndul românilor care, fiind autohtoni, au posibilităţi deosebite de informare, de pătrundere pe lîngă deţinătorii de secrete şi factorii cu putere de decizie.

Desigur, aşa cum au dovedit-o aspectele concrete stabilite în procesul urmăririi şi documentării activităţii unor persoane din această categorie, interesul firmelor nu se limitează la sectorul economic; acestea caută simultan informaţii din domeniile politic, militar, social pentru a le transmite serviciilor de spionaj cu care se află în legătură.

Am detaliat aceste aspecte tocmai pentru a sublinia faptul că, în actuala situaţie internaţională şi în etapa de dezvoltare în care se află ţara noastră, *problema păstrării secretului de stat devine o cerinţă de seamă a apărării orînduirii noastre socialiste, a independenţei, suveranităţii şi integrităţii teritoriale a României, o condiţie a progresului patriei noastre pe toate planurile vieţii economice şi sociale.*

Conştient de răspunderea pe care o poartă pentru apărarea cuceririlor revoluţionare ale poporului, fiecare cetăţean român are obligaţia să păstreze cu stricteţe secretul de stat şi să-şi sporească vigilenţa şi combativitatea împotriva tuturor celor care, pe o cale sau alta, încearcă să afle ori să transmită date cu caracter secret de stat.

Prin grija permanentă a conducerii de partid şi de stat, personal a secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, au fost elaborate legi care au menirea de a asigura un cadru organizat şi de ordine deplină în apărarea valorilor fundamentale ale societăţii. Principalele instrumente juridice, adecvate, pentru stabilirea şi apărarea secretului de stat le constituie Legea nr. 23/1971, H.C.M. nr. 18 şi 19/1972, Decretul nr. 160/1978 şi Lista cu datele şi informaţiile nedestinate publicităţii în care, printre altele, se detaliază modul de lucru cu docu-

mentele secrete de stat, privind întocmirea, evidența, clasificarea, multiplicarea, manipularea, păstrarea și transportul acestora.

Trăgîndu-se învățăminte din documentele de partid, din cuvîntările secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în direcția intronării unei ordini și legalități depline în toate sectoarele de activitate, s-au luat o serie de măsuri, iar aparatul a fost mobilizat cu prioritate în direcția desfășurării unei munci ofensive și de profunzime de apărare a secretului de stat și de respectare a normelor legale în raporturile de serviciu cu străinii.

Programele de măsuri ale Departamentul Securității Statului, analizele ce au avut loc în acest domeniu și îndeosebi bilanțul pe anul 1983 cu activul de partid și de comandă au constituit un prilej de profundă meditație și autoanaliză a tot ceea ce am făcut pentru a ne aduce contribuția la apărarea valorilor economiei naționale, la prevenirea și închiderea eventualelor canale de scurgere a informațiilor către dușman și, totodată, ne-au stabilit direcțiile principale de acțiune pentru perioada imediat următoare.

Metode și mijloace ofensive de muncă pentru apărarea secretului de stat

Sarcina de bază în domeniul apărării secretului de stat rezidă în a descoperi eventualele căi și modalități de scurgere a informațiilor și de a acționa preventiv pentru a lichida asemenea posibilități, iar în ultimă instanță a-i trage la răspundere pe cei vinovați, prin aplicarea unor măsuri contravenționale ori penale.

În scopul realizării acestui obiectiv major și pentru a nu putea fi penetrat dispozitivul de apărare a secretului de stat, se impun a fi luate o gamă largă de măsuri diversificate și ofensive, respectiv :

● Stabilirea locurilor și mediilor în care se concentrează informații și secrete de stat, precum și a persoanelor care au acces la asemenea date.

● Cunoașterea direcțiilor de acțiune, a planului de căutare a informațiilor de către dușman, a metodelor și procedeelor pe care le folosește acesta, pentru a lua măsuri de contracarare și anihilare a lor. Cunoscînd din timp intențiile adversarului, vom fi în măsură să acționăm diversificat și ofensiv pentru apărarea și protecția secretelor vizate.

Acest deziderat nu este realizabil dacă nu încercăm să pătrundem cu mijloacele muncii de securitate în centrele din străinătate unde se pun la cale acțiuni împotriva R. S. România. Experiența ne arată că, atunci cînd am identificat străini cu posibilități de pătrundere la secretele dușmanului și am reușit să-i recrutăm, inițiativa a trecut de partea organelor de securitate și, concomitent cu protejarea valorilor, s-a putut acționa mai eficient pentru demascarea spionilor, derutarea sau chiar determinarea acestora să acționeze potrivit intereselor statului român.

De o reală utilitate s-a dovedit a fi, îndeosebi în ultimii ani, măsura ordonată de conducerea Departamentului Securității Statului de a *pregăti contrainformativ personalul deținător de secrete și pe cei care vin frecvent în contact cu străini, în scopul prevenirii unor acțiuni ale serviciilor secrete, ale unor firme etc. — îndreptate împotriva țării noastre.*

Menționăm însă că, deși în ultimul timp acțiunile de pregătire contrainformativă au fost mai numeroase, în multe cazuri acestea nu au fost adaptate la specificul categoriilor de personal căruia ne-am adresat ori s-au rezumat la simpla prezentare a actelor normative, fără a viza metodele și procedeele folosite de spionaj, categoriile de informații pe care acesta pune accentul în ultima perioadă.

Din astfel de cauze, unele pregătiri contrainformative nu au avut putere de convingere și nu au putut determina deținătorii de secrete să coopereze cu organele de securitate în activitatea de protejare a valorilor.

● Protecția persoanelor de valoare vizate de serviciile de informații străine, cum ar fi savanții, cercetătorii, inventatorii, unele cadre cu funcții de conducere și putere de decizie, precum și unii elevi și studenți care s-au remarcat prin calități și vocație deosebite.

● Recrutarea și amplasarea de rețea corespunzătoare și capabilă să sesizeze eventualele nereguli sau încălcări ale legii, acordîndu-se prioritate acelor informații care se referă la situații sau fapte ce pun în pericol secretele de stat sau deplina securitate a documentațiilor obținute pe căi speciale.

● O modalitate ofensivă de acțiune o constituie verificarea în cadrul bazei de lucru a persoanelor care, prin comportarea și atitudinea lor, devin suspecte de culegere și transmitere către dușman de informații secrete ori nedestinate publicității.

Un element de prim ordin asupra căruia dorim să insistăm constă în necesitatea de a se acționa în termenele ordonate de *conducerea Departamentului Securității Statului, care cer ca asemenea cazuri să fie lucrate prioritar și ofensiv, utilizînd întreaga varietate de mijloace și metode ale muncii de securitate.*

Pentru a nu irosi forțele și a fi cît mai eficienți în activitatea de apărare a secretului de stat, este necesar să selecționăm cu mult discernămînt profesional atît pe cetățenii români suspecți, cît și pe străinii preocupați să culeagă informații și asupra cărora să acționăm. De asemenea, să stabilim ce domenii vizează și care sînt limitele precise ale terenului pe care vor să acționeze astfel de elemente și tocmai acolo să fim prezenți cu mijloacele specifice, pentru a le face inofensive. În acest context, se impun, evident, și măsuri combinative, de dezinformare și codificare a unor activități excepționale, care să vizeze derutarea dușmanului, canalizarea lui pe piste false, în scopul protejării secretului respectiv.

● Cunoașterea situației unor persoane deținătoare de secrete, fie cu legături și relații în exterior, fie cu intenții de emigrare, care pot constitui canale reale de scurgere a informațiilor și de racolare a unor specialiști de valoare.

Din controalele efectuate rezultă că nu se asigură încă o cunoaștere temeinică a deținătorilor de secrete, mai ales a celor care se deplasează în străinătate. În unele situații, verificările efectuate asupra acestora sînt formale, rezumîndu-se la căutări în evidențele de securitate și miliție și nu au un caracter de continuitate pentru a permite cunoașterea multilaterală și permanentă a acestor categorii de persoane.

● Protejarea prin norme juridice și măsuri de ordin informativ-operativ a rezultatelor cercetării și creației științifice românești.

● Datorită nerespectării legislației referitoare la măsurile de protejare a invențiilor, la normele de

acces în obiective şi a neasigurării u-
nui control riguros asupra activită-
ţii străinilor care vin în întreprinderi
sau realizează contacte cu deţină-
torii de secrete din unităţile noastre
economice, în ultima perioadă au
existat cazuri în care realizări im-
portante ale specialiştilor noştri au
intrat gratuit în posesia firmelor care
le reproduc şi le comercializează fără
ca partea română să poată emite
pretenţii.

Enumerarea acestor succinte măsuri de protecţie şi prevenire nu epuizează gama variată de activităţi ce trebuie desfăşurate pentru asigurarea unei ordini depline în domeniul apărării secretului de stat. Aşa, spre exemplu, efectuarea unor controale de fond sau tematice trebuie să conducă la evaluarea corectă a modului în care este respectată legea, precum şi a modului în care acţionează factorii competenţi în materie. Se impune să cunoaştem conceptional felul în care sînt aplicate spiritul şi litera legii, să curmăm neregulile constatate printr-o intervenţie energică, inclusiv prin sancţionarea contravenţională a celor vinovaţi, precum şi prin informarea organului de partid şi a organizaţiei socialiste vizate.

În actualele condiţii internaţionale, cînd serviciile de spionaj şi-au înteţit acţiunile de culegere de informaţii din cele mai diverse domenii, iar numărul şi importanţa valorilor create de poporul nostru ce trebuie protejate au sporit considerabil, *problema apărării secretului de stat nu poate fi rezolvată decît printr-un efort sporit şi concertat al tuturor compartimentelor din întregul aparat al Ministerului de Interne.*

De asemenea, pentru a avea o imagine cît mai completă asupra manevrelor tuturor celor interesaţi să obţină date şi informaţii cu scopul de a ne prejudicia interesele, este necesar ca aspectele semnificative în această privinţă să fie concentrate la sediul unităţii pe profil, în vederea analizării modului cum acţionează duşmanul şi a stabilirii direcţiilor în care trebuie să ne orientăm munca de prevenire în domeniul apărării secretului de stat.

Colonel **Ştefan ALEXANDRU**
Colonel **Traian BARA**

INFORMATICĂ-DOCUMENTARE

Date şi informaţii prelucrate în sistem automat. Posibilităţi de obţinere şi valorificare a acestora în procesul activităţii informativ-operative la nivelul factorilor de decizie, precum şi al celor de execuţie

consultaţie

În baza Ordinului ministrului de interne nr. 0691 din 10 iulie 1975, la Centrul de informatică şi documentare s-a constituit un fond unitar de date şi informaţii care sînt înmagazinate în fişierele automate ale bazelor de date şi ale sistemelor informatice aflate în funcţiune. Dintre datele şi informaţiile care se prelucrează în sistemele automate ponderea o deţin acelea care fac obiectul evidenţelor de securitate.

Unităţile centrale şi securităţile judeţene participă la procesul de întreţinere şi exploatare a sistemelor informatice, ele transmit date şi informaţii de interes operativ şi execută actualizările în concordanţă cu mutaţiile care au loc în situaţia operativă.

1 Categoriile de date şi informaţii prelucrate în sistem automat în etapa actuală sînt :

1.1. **Date şi informaţii despre persoane :**

— persoane aflate în urmărire ori supraveghere informativă ;

— persoane care au fost în urmărire ori supraveghere informativă (cazuri soluţionate din anul 1978 pînă în prezent) ;

— persoane aflate în reţeaua informativă sau au făcut parte din această categorie şi sînt în viaţă ;

— persoane asupra cărora s-au întreprins măsuri de prevenire (avertizare, dezbatere publică, întreruperea şederii în ţară, declararea ca persoană indezirabilă, începerea urmăririi penale) de către unităţile centrale şi securităţile judeţene ;

— cetăţeni români care au solicitat plecarea definitivă din ţară ori căsătoria cu străini ;

— cetăţeni români prinşi în tentativă de trecere frauduloasă a frontierei sau care au fost predaţi de autorităţile statelor vecine ;

— cetăţeni români stabiliţi legal sau ilegal în străinătate care au revenit definitiv în ţară ;

— cetăţeni români care au călătorit temporar în străinătate şi au refuzat înapoierea în ţară la expirarea vizei ;

— cetăţeni români care au călătorit în străinătate şi care s-au înapoiat cu întîrziere din vina lor ;

— cetăţeni români care se deplasează în străinătate în interes oficial ;

— persoane din reţeaua informativă care au trădat, stabilindu-se în străinătate ;

— străini din ţări nesocialiste care se află în atenţia organelor de securitate, de miliţie şi cei daţi în urmărire de INTERPOL ;

— străini şi legăturile lor neoficiale din rîndul cetăţenilor români despre care se deţin informaţii operative ;

— străini declaraţi indezirabili pentru R. S. România pentru o anumită perioadă ;

— străini din ţările socialiste şi nesocialiste care domiciliază în ţara noastră ;

— străini din ţări socialiste şi nesocialiste care studiază în ţara noastră ;

— rezidenţi români în străinătate — ţări socialiste şi nesocialiste ;

— străini care au intrat şi au ieşit în/din R.S.R. ;

— străini veniţi temporar în R.S.R. ;

— nomenclatorul autovehiculelor deţinute de diplomaţi şi asimilaţii acestora (grupele CD, TC, CO) ;

— nomenclatorul autovehiculelor deţinute de cetăţenii străini rezidenţi în R.S.R. (grupa 12-B).

1.2. **Alte date şi informaţii de interes operativ :**

— informaţii de interes operativ privind comportarea cetăţenilor români care au fost în străinătate în interes oficial ;

— informaţii privind posturile telefonice de la care s-au efectuat convorbiri cu străinătatea sau care au fost apelate din străinătate ;

— informaţii despre fapte şi evenimente cu autori neidentificaţi, care fac obiectul muncii de securitate ;

— probe de înscrisuri pentru identificarea autorilor după anumite caracteristici grafice ;

— informaţii despre străini şi legăturile lor neoficiale din rîndul cetăţenilor români ;

— informaţii privind autovehiculele înmatriculate în alte ţări cu care călătoresc străinii veniţi în R.S.R.

2 Posibilităţile de obţinere şi valorificare a datelor şi informaţiilor prelucrate în sistemele automate

2.1. Calitatea datelor şi informaţiilor prelucrate în sistemele automate este determinată de măsura în care acestea sînt **actualizate de către unităţile de securitate**, astfel încît ele să poată reflecta realitatea. Pentru aceasta este necesar ca actualizările să se execute operativ şi cu regularitate, conform prevederilor ordinelor.

Datele şi informaţiile din bazele de date şi sistemele informatice se furnizează unităţilor centrale de securitate şi securităţilor judeţene potrivit cerinţelor de cunoaştere şi stăpînire a situaţiei operative din domeniul de responsabilitate al fiecărei unităţi.

În procesul de elaborare şi furnizare a lucrărilor, se respectă principiul compartimentării şi secretizării datelor ; aceste lucrări se transmit numai factorilor care au acces la ele.

2.2. Pentru informarea unităţilor cu tipurile de lucrări care se elaborează din sistemele automate în vederea sporirii gradului de utilizare a lor, s-a transmis la unităţi **„Lista lucrărilor elaborate prin prelucrarea automată a datelor"** periodic şi în raport cu problemele ivite pe parcursul muncii.

Unele dintre unităţi, ca urmare a analizei tipurilor de lucrări din listă, au făcut propuneri de perfecţionare a sistemului de indicatori, pentru diversificarea machetelor de prezentare a datelor statistice.

Din propunerile unităţilor s-a desprins cerinţa ca toate solicitările de lucrări să se formuleze de către factorii respectivi în colaborare cu şefii compartimentelor de evidenţă sau ofiţerii de analiză-sinteză, pentru a se putea elimina viciile de interpretare în procesul de realizare a lor la C.I.D.

2.3. In activitatea de informare a unităţilor centrale de profil se utilizează încă procedeul prin care se solicită date şi informaţii atît de la Centrul de informatică şi documentare, cît şi de la securităţile judeţene, iar în alte cazuri se cer aceste lucrări numai de la securităţile judeţene, deşi datele se prelucrează în sistem automat. Acest lucru conduce la un **consum sporit de resurse umane şi materiale,** precum şi la diminuarea gradului de cointeresare a unităţilor în vederea actualizării operative a datelor din sistemele automate.

2.4. Pentru sporirea gradului de valorificare a datelor şi informaţiilor prelucrate în sistem automat, am considerat că este util să prezentăm cîteva **tipuri de lucrări care s-au solicitat** de către unităţi din sistemul informatic, care prelucrează datele referitoare la persoanele aflate în urmărire sau supraveghere informativă. Din acest sistem s-au elaborat situaţii statistice referitoare la dinamica elementelor cuprinse într-o formă de lucru într-o perioadă de timp. Aceste lucrări s-au realizat la nivelul unităţilor centrale, securităţilor judeţene, al profilurilor de muncă şi al compartimentelor informativ-operative.

Pentru satisfacerea cerinţelor de informare referitoare la evoluţia bazei de lucru din problemele „Eterul", „Alfa", „Atlas" etc., precum şi la

problemele specifice profilului de informaţii interne s-au realizat situaţii statistice şi liste nominale la nivelul coordonatorilor de probleme.

S-au elaborat lucrări care au cuprins motivele ce au stat la baza începerii urmăririi informative, modurile de soluţionare a dosarelor de urmărire informativă, măsurile operative care s-au întreprins, precum şi vechimea dosarelor de urmărire informativă aflate în lucru şi a dosarelor care s-au soluţionat în perioada pentru care s-au executat analize, controale etc.

Evoluţia situaţiei operative în profil teritorial pe raza de competenţă a securităţilor judeţene, precum şi mutaţiile care au loc în problematica specifică fiecărui profil de muncă s-au analizat utilizînd motivele şi suspiciunile care stau la baza activităţii de urmărire şi supraveghere informativă. In acest sens s-au solicitat lucrări care au avut în componenţă toate esenţele de informaţii pentru care sînt lucrate elementele sau anumite esenţe, specifice unui profil de muncă sau unei probleme.

Structura bazei de lucru s-a analizat utilizînd lucrări care au cuprins următorii indicatori : vîrsta, ocupaţia, naţionalitatea, studiile, vechimea în lucru, mediul (domiciliul), antecedentele politice şi penale şi cetăţenia.

In ultima perioadă se utilizează tot mai mult datele coroborate din mai multe sisteme cu prelucrare automată, referitoare la aceeaşi persoană. In acest sens se poate exemplifica modul în care s-au coroborat datele din baza de lucru şi din evidenţele de paşapoarte, precum şi datele referitoare la cetăţenii români care s-au deplasat în străinătate în interes oficial.

2.5. **Lucrările elaborate din sistemul informatic cu date specifice evidenţelor de paşapoarte** sînt solicitate tot mai frecvent de către unităţile centrale, securităţile judeţene şi utilizate în procesul activităţii informativ-operative.

Din acest sistem s-au elaborat liste şi situaţii statistice cu persoane care au refuzat înapoierea în ţară, persoane care au trecut fraudulos frontiera, persoane care au plecat legal din ţară, structurate după ţara în care s-au stabilit, unităţile pe raza de competenţă unde au avut domiciliu, scopul deplasării etc.

Pentru securităţile judeţene s-au furnizat liste nominale cu persoanele care au fost prinse în tentativă de trecere frauduloasă a frontierei ori care au fost predate de autorităţile altor state. Aceste liste au cuprins indicatorii specifici cum sînt : data şi locul reţinerii, modul în care a acţionat, mijlocul utilizat etc.

2.6. Sistemul cu prelucrare automată care furnizează **lucrări referitoare la : români aflaţi in străinătate în interes oficial, călătoriile efectuate în străinătate în interes oficial de cetăţenii români, frecvenţa călătoriilor în străinătate a unor cetăţeni români şi informaţiile obţinute prin verificarea individuală a lor.** Sistemul este utilizat tot mai frecvent de către unităţi.

2.7. În acest an s-au furnizat lucrări în legătură cu categoriile de persoane care fac obiectul normelor de lucru referitoare la **repatriaţi şi cetăţeni români inapoiaţi definitiv ori cu întîrziere din vina lor.**

2.8. Datele şi informaţiile de interes operativ privind **străinii semnalaţi cu activităţi ostile pe teritoriul ţării noastre şi legăturile suspecte din rîndul cetăţenilor români**, centralizate pe ţară, sînt utilizate pentru identificarea, verificarea, prevenirea şi contracararea încercărilor acestor elemente de a desfăşura activităţi potrivnice statului nostru.

În legătură cu modul de valorificare a datelor din cele două baze de date referitoare la cetăţenii străini s-au făcut precizări în publicaţia „Securitatea" nr. 4 (64) din 1983.

În încheiere, trebuie să arătăm importanţa celor două baze de date: B.D.S.C. (bază de date a organelor de securitate) şi B.D.S.A. (bază de date străini în atenţie) pentru executarea de verificări individuale după datele de identificare a cetăţenilor români şi străini care intră în preocuparea aparatului de securitate. Aceste baze de date funcţionează în regim de teleprelucrare, iar unele unităţi au fost deja dotate cu terminale de tip DISPLAY.

Pentru perfecţionarea sistemului de informare a factorilor de conducere, executarea unor analize de fenomen şi utilizarea datelor şi informaţiilor prelucrate de sistemele automate de către toţi factorii de execuţie, potrivit normelor de acces şi secretizare, este necesar să se optimizeze cadrul activ şi permanent de conlucrare între factorii interesaţi din unităţile de securitate şi cadrele care deservesc aceste sisteme informatice de la Centrul de informatică şi documentare.

Şefii compartimentelor de evidenţă (B.I.D.) şi ofiţerii de analiză au datoria să militeze pentru utilizarea în analizele de fenomen şi în lucrările de informare tot mai mult datele şi informaţiile din sistemele automate, să acţioneze pentru determinarea ofiţerilor din compartimentele informativ-operative în vederea actualizării permanente a datelor, contribuind astfel la perfecţionarea sistemului informaţional al Departamentului Securităţii Statului.

Căpitan **Vergil CHIRCIU**

În vederea realizării prevederilor din Programul special de măsuri aprobat de comandantul suprem în decembrie 1983, precum și a ordinelor date pe această linie de conducerea Departamentului Securității Statului, ofițerii din aparatul central și teritorial cu sarcini și responsabilități contrainformative în ramura transporturilor și telecomunicațiilor au acționat pentru cunoașterea și prevenirea actelor de sabotaj și diversiune ori de subminare a economiei naționale prin exploatarea defectuoasă a mijloacelor de transport, prin derularea necorespunzătoare a contractelor de import-export, neîntreținerea utilajelor și instalațiilor aferente bunei desfășurări a activității în condiții de deplină siguranță a călătorilor și mărfurilor.

CONCLUZII DE INTERES OPERATIV DESPRINSE DIN ANALIZA MODULUI CUM SE ACȚIONEAZĂ PE LINIE DE SECURITATE PENTRU PREVENIREA INFRACȚIUNILOR, A FAPTELOR ȘI FENOMENELOR DE NATURĂ SĂ ADUCĂ ATINGERE SIGURANȚEI CIRCULAȚIEI BUNURILOR ÎNCREDINȚATE LA TRANSPORT

În conformitate cu concepția de muncă prevăzută în programele de măsuri pe profil, s-a acționat cu mai multă fermitate pentru prevenirea, descoperirea și contracararea oricăror acțiuni de natură să afecteze securitatea statului, precum și altor fapte și fenomene care puteau pune în pericol viața călătorilor, mărfurile transportate și mijloacele afectate în acest scop. Astfel, s-a asigurat o mai bună cunoaștere a personalului muncitor cu rol hotărîtor în siguranța transporturilor și telecomunicațiilor, atenție specială acordîndu-se măsurilor de control informativ atît în cadrul obiectivelor, cît și pe timpul deplasărilor în exterior, în vederea prevenirii racolării acestuia de către serviciile de spionaj și organizațiile reacționare și angrenării lor la acțiuni ostile statului nostru.

Subordonat scopului menționat, potrivit competențelor, s-a acționat prioritar pentru:

□ Completarea potențialului informativ și pregătirea acestuia cu sarcini pe profil, în vederea creșterii volumului de informații pe baza cărora să se poată acționa preventiv.

□ Culegerea de informații care să ducă la descifrarea și neutralizarea activității persoanelor din țară sau străinătate care încearcă săvîrșirea oricăror fapte de natură să prejudicieze securitatea statului, suveranitatea și independența patriei ori să aducă atingere prestigiului internațional al R. S. România.

□ Depistarea și semnalarea cu maximă operativitate a elementelor care — prin comportare și atitudine ostilă — sînt pretabile la acțiuni de natură să pună în pericol securitatea conducerii de partid și de stat, activitatea de cunoaștere în acest domeniu trebuind să răspundă cerințelor impuse pentru asigurarea în cele mai bune condiții a transporturilor de importanță excepțională cu mijloace feroviare sau navale.

□ Identificarea persoanelor care pregătesc sau încearcă să pună la cale acte suspecte de diversiune, sabotaj ori de subminare a economiei naționale, acționînd împotriva securității transporturilor și telecomunicațiilor, precum și a celor ce divulgă date cu caracter secret, ținînd seama că rețeaua de transporturi și telecomunicații constituie un obiectiv de importanță strategică deosebită.

□ Cunoașterea comportării persoanelor incluse în baza de lucru — atît la locul de muncă, cît și în mediile ce le frecventează — în scopul depistării celor care acționează ostil statului nostru, precum și a celor potențial periculoase ; acestea au fost încadrate informativ cu 2-3 surse cu posibilități de penetrare în intimitatea lor.

□ Obținerea de informații cu conținut de securitate care să conducă la elucidarea mobilului faptelor comise de persoanele implicate în producerea unor evenimente ce au pus în pericol securitatea mijloacelor de transport, instalațiilor aferente siguranței circulației trenurilor, navelor și altele, precum și integritatea bunurilor transportate.

□ Culegerea de date și informații referitoare la cetățenii străini, în vederea depistării celor cu preocupări ostile statului nostru, indiferent dacă aceștia acționează în țară sau în afara granițelor R. S. România.

Ca urmare a măsurilor de securitate întreprinse, s-au prevenit : o serie de evenimente pe calea ferată ; deteriorarea unor mărfuri (mai ales a celor destinate exportului) ; distrugerea ori degradarea instalațiilor și mijloacelor de transport ; unele evaziuni din țară ; stări de spirit necorespunzătoare, precum și multe alte situații ce puteau prejudicia avuția națională.

Totodată, s-au efectuat cercetări de securitate amănunțite asupra evenimentelor cu care ne-am confruntat în ultima perioadă de timp ca : deraieri de vagoane, locomotive, acostări de nave, deteriorări de utilaje și instalații, punerea de obstacole pe calea ferată, încercări de evaziune, apariții de înscrisuri cu conținut necorespunzător ș.a. care au contribuit la desprinderea de concluzii utile pentru activitatea de prevenire.

Ședințele de lucru și convocările făcute cu ofițerii din transporturile feroviare, navale și T.I.R., sub directa îndrumare a conducerii direcției și cu aprobarea conducerii Departamentului Securității Statului, și-au dovedit utilitatea pe linia prevenirii evenimentelor din ramura transporturilor și telecomunicațiilor deoarece acestea au fost bine pregătite, s-a asigurat un schimb util de experiență pe baza aspectelor cu care ne-am confruntat, a realizărilor și lipsurilor ce mai persistă pe linia cunoașterii și stăpînirii situației operative.

Rezultatele obținute sînt și urmarea unei mai bune înțelegeri a modului cum trebuie conlucrat cu compartimentele de securitate de pe raza fiecărui inspectorat, a eficienței cooperării cu celelalte organe ale Ministerului de Interne și îndeosebi cu miliția transporturi. S-a ținut o strînsă legătură cu masele de oameni ai muncii, îndeosebi cu specialiștii și factorii de conducere, efectuîndu-se controale periodice și aplicîndu-se măsurile legale împotriva celor ce au comis fapte de natură a pune in pericol securitatea statului în domeniul transporturilor. Aspectele rezultate din munca de securitate cu privire la abaterile săvîrșite de unele elemente au fost aduse la cunoștința personalului muncitor cu funcții de conducere în sectoarele respective, iar în cadrul pregătirii contrainformative s-a insistat ca fiecare să acționeze în spiritul legii, nepermițîndu-se nimănui să atenteze la securitatea transporturilor.

Măsurile de securitate întreprinse au avut ca principal obiectiv asigurarea transporturilor de importanță excepțională cu mijloace feroviare și navale, iar misiunile întreprinse pînă în prezent au fost executate în cele mai bune condiții de întregul aparat angrenat cu sarcini pe această linie.

Acestea și-au dovedit eficiența în sensul că nu ne-am confruntat cu evenimente deosebite pe linia siguranței transporturilor și telecomunicațiilor ; au fost elucidate cauzele și stabiliți vinovații — în majoritatea cazurilor cercetate ; nu au fost înregistrate fapte sau fenomene neclarificate din punct de vedere al securității statului.

Desigur, în munca ofițerilor de contrainformații în sectoarele transporturilor și telecomunicațiilor mai persistă încă unele neajunsuri care au făcut obiectul analizei la conducerile Departamentului Securității Statului și Direcției a II-a și sîntem ferm hotărîți a le remedia în totalitate. Analizele respective au pus în evidență că mai avem încă locuri și medii insuficient asigurate informativ, iar sursele existente nu pătrund în intimitatea persoanelor supravegheate informativ, consecința acestora fiind necunoașterea din timp a unor fapte și fenomene generatoare de evenimente. Pe fondul acestor neajunsuri ne-am confruntat cu deraieri de trenuri în parcurs sau la manevră, coliziuni de nave, întîrzierea unor mărfuri exportate, refuzul înapoierii în țară, orgnaizarea de evaziuni prin mijloace de transport și altele.

Astfel, numai în primele 6 luni ale anului 1984 au fost înregistrate pagube în valoare de 4,2 milioane lei datorită incendiilor și deraierilor produse în circulația materialului rulant, 5 400 000 lei contrastalii în sectorul naval, peste 20 cazuri de rămîneri în străinătate, precum și deteriorări ale utilajelor și instalațiilor aferente bunei desfășurări a activității în transporturi și telecomunicații.

Datorită neajunsurilor din munca de cunoaștere, prevenire și neutralizare a căilor de trecere frauduloasă a frontierei, ne-am confruntat și în acest an cu unele cazuri de ascundere a unor elemente ostile în mijloacele feroviare, navale și T.I.R. care circulă în trafic internațional, acestea reușind în parte să-și materializeze intențiile.

Spre exemplu, în două din cazurile de scoatere peste frontieră, la bordul navelor românești, a unor elemente, măsurile de securitate întreprinse nu s-au dovedit eficiente, astfel că acestea au putut fi introduse ilegal atît în port, cît și pe nave, fără a fi sesizate. De asemenea, nici organele de grăniceri, vamale și căpitănie, care efectuaseră controlul navei înainte de plecarea în cursă, nu le-au depistat la bord, fapt care a făcut ca persoanele respective să reușească să plece în acest mod fraudulos în străinătate.

Pe această linie se impune o colaborare mai eficientă cu factorii de răspundere din port și flotă, în vederea asigurării unor măsuri stricte care să împiedice accesul persoanelor străine la bordul navelor românești — fie în țară, fie în străinătate.

In același context, organele noastre au fost confruntate și cu unele cazuri de așezare de obstacole pe calea ferată, autorii faptelor fiind în majoritate minori scăpați de sub controlul părinților sau proveniți din familii dezorganizate.

Atrage atenția, de asemenea, frecvența din ce în ce mai mare a cazurilor de obturare a conductelor generale de formă de la vagoane, acțiunile de acest gen putînd fi suspectate ca fapte de sabotaj. Analiza efectuată cu cîtva timp în urmă asupra dinamicii situației menționate a reliefat o triplare — în perioada 1983—1984 — a cazurilor de acest fel față de anii precedenți. Toate acestea au impus măsuri de control informativ mult mai eficiente, atît în unitățile reparatoare de vagoane și la revizii, cît și pe liniile uzinale unde se descarcă-încarcă asemenea mijloace de transport.

Colonel **Mircea NIȚĂ**
Colonel **Aurel ZGUBEANU**
Lt. col. **Traian ULARU**

ANALIZA ȘI EXPLOATAREA INFORMAȚIILOR

(continuare)

În cadrul dezbaterilor pe tema enunțată, prezentăm sintetic în acest număr opiniile tovarășilor: colonel Stelian Chelariu, locțiitor al șefului Direcției a IV-a, colonel Aurel Țambrea, șeful Securității județului Vîlcea, colonel Constantin Rizea, colonel Ovidiu Popescu și locotenent-colonel Ion Oprea, șefii serviciilor I, II și III de la aceeași Securitate.

● **Colonel CHELARIU STELIAN, locțiitor al șefului Direcției a IV-a:** În conformitate cu prevederile ordinelor conducerii Departamentului Securității Statului, ale programelor și planurilor de măsuri, am situat în centrul preocupărilor activitatea de analiză a informațiilor, ca factor hotărîtor în îndeplinirea cu eficiență și operativitate a sarcinilor specifice de prevenire a oricăror fapte și fenomene îndreptate împotriva capacității de apărare a patriei, a securității statului.

Am avut în vedere organizarea activităților de analiză în raport cu specificul problemelor și al activității desfășurate de organele de contrainformații militare, urmărind valorificarea la parametri superiori a datelor și informațiilor obținute pe profil.

Și în cadrul unității noastre analiza informațiilor se face atît pe cazuri aflate în urmărire și supraveghere informativă, cît și pe probleme, ceea ce ne permite să desprindem concluzii operative utile pentru luarea unor măsuri eficace preventive în obiectivele date în responsabilitate.

Acordăm prioritate activităților de analiză a informațiilor în teren, împreună cu șefii de servicii, de birouri și cu ofițerii care lucrează în mod nemijlocit cazurile respective, iar pentru planurile și programele speciale de măsuri, verificăm la fața locului cum se aplică și execută sarcinile rezultate din conținutul acestora. Acolo unde este cazul, în condițiile asigurării compartimentării și conspirativității muncii, dezvoltăm aria colectivelor în care analizăm datele și informațiile obținute, pentru a asigura cele mai eficiente variante de acțiune.

De o reală utilitate sînt analizele efectuate în dosarele de urmărire informativă care, corelate cu analiza informațiilor obținute în cadrul supravegherii informative, ne permit o apreciere realistă a situației operative pe profilul muncii de contrainformații militare, inclusiv a eficienței mijloacelor și metodelor folosite în cazuri. Asigurăm în acest fel un caracter organizat și sistematic acestei activități.

Conducerea direcției a extins organizarea activității de analiză cu prilejul ședințelor de instruire lunară la nivelul birourilor, serviciilor și al direcției, cu participarea cadrelor de conducere pe diferite trepte. Asemenea analize, precum și cele care se efectuează în cadrul acțiunilor de control, sprijin și îndrumare a aparatului de contrainformații militare, permit o justă apreciere a stadiului muncii și luarea unor măsuri ferme cu termene și responsabilități de executare.

Punem accentul pe organizarea muncii de analiză, în așa fel încît să fie cuprinsă întreaga problematică și cazuistică din competență.

Rezultate pozitive dau și practica fișării termenelor rezultate din planurile și programele de măsuri și efectuarea analizelor la timpul respectiv. Cu prilejul deplasărilor în teritoriu, al acțiunilor de control și verificărilor efectuate, dar mai ales la inițiativa serviciilor și birourilor, efectuăm analiza unor probleme și cazuri mai deosebite care sînt sau devin la un moment dat prioritare, potrivit sarcinilor din diferite etape sau evoluției situației operative.

De menționat că atunci cînd problematica respectivă este comună mai multor servicii și birouri sau chiar pe întregul aparat de contrainformații militare, realizăm centralizarea, sistematizarea și analiza informațiilor pe profil, din care extragem concluziile operative în baza cărora stabilim măsuri de cunoaștere, prevenire și contracarare a fenomenelor și stărilor negative ce pot afecta capacitatea de luptă și acțiune a unităților militare. Cunoscînd faptul că serviciile de spionaj și-au intensificat acțiunile de culegere de informații din domeniul militar, am procedat, de exemplu, la analiza aspectelor privind munca de contraspionaj militar, apărarea secretului de stat și prevenirea scurgerii de informații din forțele armate, stabilind măsuri pentru protejarea datelor secrete de stat și a personalului militar activ și de rezervă de acțiuni ostile.

Firește că nu ne rezumăm la studierea sintezelor constituite pe cazuri și probleme, ci analizăm toate datele și informațiile obținute în procesul urmăririi și supravegherii informative, astfel încît concluziile desprinse să fie bine documentate și verificate, să corespundă sub raportul legalității și temeiniciei, prevenind în acest fel orice fel de situații ce pot da naștere la implicații deosebite.

De un real folos pentru realizarea unor analize centralizate și eficiente, precum și pentru rezolvarea sarcinilor muncii operative sînt datele puse la dispoziție prin sistemele de prelucrare automată. Astfel, atunci cînd am avut de efectuat analize privind dinamica bazei de lucru struc-

turată pe diferite esențe la nivelul serviciilor sau al Direcției de contrainformații militare, situația măsurilor preventive luate asupra unor elemente aflate în atenție pentru anumite perioade, pe categorii de persoane și suspiciuni, precum și alte asemenea date, au fost valorificate cu bune rezultate datele puse la dispoziție de sistemele de prelucrare automată. De asemenea, s-au utilizat în mod sistematic datele operative pe profil de contrainformații militare introduse în programul I.O.P.R. care au ajutat la rezolvarea unor cazuri aflate în lucru și controlarea și cunoașterea mai bună a bazei de lucru, precum și a informațiilor furnizate de sistemele „SIRENA" și „DIANA".

Pentru creșterea eficienței acțiunilor întreprinse, acordăm atenție asigurării continuității analizelor efectuate, reluării acestora pe momente operative sau la anumite intervale de timp, ocazie cu care urmărim modul cum s-au aplicat măsurile luate și dacă au contribuit la realizarea scopurilor propuse. Pentru aceasta corelăm analizele efectuate pe probleme, obiective, cazuri și acțiuni, în așa fel încît să asigurăm cuprinderea întregii problematici din competență și să realizăm o imagine clară asupra tuturor aspectelor de muncă.

● SECURITATEA JUDEȚULUI VÎLCEA :

— **Colonel TAMBREA AUREL, șeful Securității:** La Securitatea județului Vîlcea s-a instituit practica de a analiza la fiecare început de săptămînă cu șefii de servicii și compartimente realizarea sarcinilor în săptămîna anterioară, elementele noi mai importante care au survenit în evoluția situației operative de pe raza județului, sarcinile și prioritățile muncii pentru săptămîna ce urmează.

Analizele în colectiv se referă cu precădere la probleme comune mai multor compartimente și pentru a căror soluționare trebuie să asigurăm coordonarea unitară și sincronizarea eforturilor. Atunci cînd este necesar analizăm în aceste ședințe și probleme legate de folosirea filajului, a mijloacelor tehnice și întreprinderea altor acțiuni speciale în raport cu prioritățile muncii. Problemele specifice fiecărui compartiment sînt analizate în partea finală a ședinței de lucru cu șefii compartimentelor respective.

Pretind șefilor de compartimente ca la ședințele săptămînale de lucru să vină bine pregătiți, să raporteze pe scurt cum s-a acționat pentru executarea sarcinilor din săptămîna anterioară și să prezinte propuneri pentru activitatea din săptămîna în curs ,mai ales în problemele care depășesc competența lor și în care trebuie să-și coreleze acțiunile cu celelalte compartimente. Insist ca ședințele de lucru să fie cît mai scurte. Atunci cînd se ivesc probleme cu un grad sporit de complexitate, dezbatem în cadrul colectivului soluțiile ce trebuie aplicate.

Aceste ședințe și-au dovedit utilitatea sub mai multe aspecte: urmărim îndeaproape realizarea sistematică a sarcinilor din planurile și programele de măsuri ; pe baza cunoașterii evoluției situației operative, fixăm prioritățile muncii și coordonăm eforturile la nivelul întregului aparat de securitate al județului ; se previne tărăgănarea realizării unor sarcini în termenele fixate și se imprimă întregii activități un caracter mai organizat.

În legătură cu organizarea și realizarea activităților de analiză a problemelor și cazurilor în lucru, doresc să mă refer în continuare la următorul aspect. Sînt planificate cu precădere pentru analiză la șeful securității probleme ce privesc mai multe servicii și compartimente, urmînd ca analiza problemelor din competența eșaloanelor inferioare să fie organizată și realizată la nivelul lor. Concomitent cu pregătirea și realizarea analizelor la nivelul șefului securității, acord atenție deosebită participării la cît mai multe analize de la eșaloanele inferioare, pregătindu-mă corespunzător pentru fiecare. Participarea la aceste analize îmi dă posibilitatea să cunosc mai concret situația operativă, să-mi aduc contribuția personală la analiza și rezolvarea problemelor, să determin pregătirea cu răspundere de către subordonați a analizelor, să-i cunosc și să-i ajut mai concret în procesul muncii.

Cu prilejul analizei informațiilor, am avut și avem permanent în centrul atenției respectarea cerințelor conspirativității și compartimentării muncii, cadrele participante fiind instruite asupra problemelor ce pot fi abordate în analizele colective.

— **Colonel RIZEA CONSTANTIN, șeful Serviciului 1 :** Prevenirea — componentă principală a activității organelor de securitate — nu poate fi înfăptuită fără o analiză profundă și multilaterală a realităților practice, realizată în mod organizat în spiritul ordinelor și în strînsă concordanță cu cerințele rezolvării problemelor izvorîte din situația operativă.

Analizele la nivelul șefului de serviciu trebuie să fie temeinic pregătite, atît de ofițerul care are în răspundere problema sau cazul ce face obiectul analizei, cît și de șeful de serviciu. Șeful de serviciu sau de compartiment are datoria să verifice concret stările de lucruri pentru a se convinge nemijlocit dacă ofițerul a acționat corespunzător ,în ce măsură aprecierile lui sînt întemeiate și dacă propunerile sale pentru activitatea viitoare sînt juste.

După părerea mea, cu prilejul analizelor este necesar să se acorde multă atenție neconcordanței dintre informații și similitudinilor acestora. De exemplu, cu prilejul analizei informațiilor despre persoanele din baza de lucru dintr-o comună s-a constatat că o sursă din legătura șefului de post a furnizat informații asemănătoare despre 5 persoane (între care 3

foşti legionari) din care rezulta că au manifestări duşmănoase grave. Confruntîndu-se conţinutul acestor informaţii cu al celorlalte materiale informative obţinute despre persoanele respective de la alte surse, a rezultat că nu se confirmă. S-au adîncit verificările şi s-a stabilit în cele din urmă că sursa informaţiilor asemănătoare nu era sinceră, luîndu-se măsuri în consecinţă.

Un alt caz : la problema legionară se afla în lucru un preot fost şef de garnizoană şi condamnat în două rînduri pentru activitate ostilă. Fiind foarte cunoscut în oraş, un număr mare de persoane din reţea furniza informaţii despre el. Cantitativ erau multe informaţii în dosar, care în cea mai mare parte prezentau aceleaşi aspecte de ordin general. Ele nu se refereau însă la ceea ce interesa în mod deosebit despre atitudinea şi unele legături prezente ale celui urmărit.

Analiza atentă a informaţiilor ne-a permis, mai întîi, o separare a celor rezultate din discuţii directe cu urmăritul şi a celor aflate de la alţii. Multe dintre informaţiile obţinute de surse prin discuţiile cu cel urmărit se asemănau sub aspectul fondului de idei, îndeosebi ca urmare a atitudinii urmăritului care, neavînd încredere în sursele respective, se străduia să pozeze în faţa lor ca un om resemnat, cu atitudine corectă. Era convins că este urmărit şi pe unele dintre surse chiar le bănuia de colaborare cu organele noastre.

Totodată, din analiza informaţiilor ne-am dat seama de faptul că urmăritul este mai receptiv faţă de două surse, care de regulă nu-l căutau, manifestînd o anumită indiferenţă faţă de el şi despre care însă cunoştea că au anumite relaţii în străinătate.

Aceste cîteva concluzii desprinse din analiza informaţiilor ne-au permis să acţionăm cu eficacitate, prin cele două surse faţă de care el manifesta interes, concomitent cu derutarea lui prin folosirea în continuare a unora dintre sursele în care el nu avea încredere.

— **Colonel POPESCU OVIDIU, şeful Serviciului II :** Prin întreaga activitate desfăşurată, inclusiv prin analiza informaţiilor, avem în vedere îndeplinirea sarcinilor deosebite ce ne revin din Programul special de măsuri pentru îmbunătăţirea activităţii organelor de securitate cu atribuţii în domeniul apărării economiei naţionale.

Cu prilejul analizei situaţiei operative din fiecare obiectiv aflat în răspundere s-a insistat asupra potenţialului informativ existent şi capacităţii lui de cuprindere a sarcinilor, organizării şi eficacităţii activităţii de supraveghere informativă în raport cu specificul situaţiei operative din fiecare obiectiv, stabilirii măsurilor de perfecţionare a muncii de cunoaştere şi prevenire în viitor.

Am desprins din analizele efectuate necesitatea întăririi potenţialului informativ şi orientării lui cît mai concrete către problemele prioritare privind asigurarea securităţii obiectivelor, în raport cu specificul bazei de lucru şi vulnerabilitatea sectoarelor din fiecare obiectiv.

Totodată, din analizele efectuate am desprins concluzii utile pentru organizarea şi desfăşurarea activităţilor de control asupra modului cum sînt aplicate şi respectate normele legale ce privesc asigurarea securităţii obiectivelor economice.

— **Lt. colonel OPREA ION, şeful Serviciului III :** Situăm în centrul analizelor impulsionarea activităţii ofiţerilor pentru verificarea, aprofundarea şi exploatarea informaţiilor prin măsuri operative de apărare a secretului de stat, descoperire, prevenire şi demascare a acţiunilor de spionaj. În acest scop acordăm atenţie deosebită modului cum fiecare ofiţer se pregăteşte pentru analiză, atît sub aspectul raportării măsurilor întreprinse şi al rezultatelor obţinute, cît şi în ceea ce priveşte pregătirea de propuneri pentru activitatea viitoare.

Cu prilejul analizelor examinăm conţinutul informaţiilor în contextul situaţiei operative existente în obiectivele sau problemele de muncă de pe raza judeţului, corelîndu-le cu informaţiile obţinute de alţi ofiţeri şi de alte compartimente. Iată un exemplu : la prima venire în judeţ a unui diplomat de la o ambasadă străină din Bucureşti, cunoscut ca fiind cadru de spionaj, prin măsurile întreprinse au fost obţinute informaţii din care rezulta că preocupările şi comportarea lui nu erau în concordanţă cu acoperirea folosită, diplomatul manifestînd interes deosebit pentru o anumită adresă din Rîmnicu Vîlcea, unde locuia o persoană din atenţia altui compartiment de muncă.

Am adîncit verificările asupra persoanei de la adresa respectivă, stabilind că aceasta prezintă interes pentru serviciul de spionaj în slujba căruia lucra diplomatul. În consecinţă, am întreprins măsurile adecvate şi la următoarea venire a diplomatului s-a asigurat controlul asupra comportării şi atitudinii acestuia în toată perioada cît s-a aflat pe raza judeţului nostru.

Din acest caz şi din altele am desprins concluzia privind necesitatea ca, atunci cînd se primesc informaţii despre venirea unor cadre şi agenţi de spionaj, să se analizeze urgent informaţiile existente despre toate persoanele care sub un aspect sau altul prezintă interes pe spaţiul respectiv, în vederea asigurării măsurilor de cunoaştere, prevenire şi contracarare corespunzătoare.

Dezbatere realizată de
colonel **Ion GEAGLĂ**

Documentar

Cîteva concluzii privind activitatea postului de radio „Europa Liberă“ pe linia racolării unor cetăţeni români şi a folosirii lor în calitate de angajaţi ori colaboratori

Activitatea ostilă desfăşurată de postul de radio „Europa liberă“ împotriva R. S. România a cunoscut în ultimii ani o intensificare şi diversificare tot mai accentuată, urmărindu-se discreditarea politicii partidului, subminarea autorităţii de stat şi crearea unui climat de destabilizare internă.

În emisiunile sale se încearcă, în ultima perioadă de timp, acreditarea ideii că greutăţile şi neajunsurile din viaţa social-economică cu care se confruntă în prezent ţara noastră nu ar avea nici o legătură cu criza economică mondială, cauzele acestora fiind de ordin intern.

Pe acest fond, în mod insolent se fac instigări la acţiuni antistatale, de opoziţie şi nesupunere faţă de autorităţi, vizîndu-se cu prioritate elementele declasate din rîndul intelectualilor, tineretului şi credincioşilor fanatici din cadrul cultelor şi sectelor.

Apreciind rolul deosebit de important al posturilor de radio în campania propagandistică, Congresul american a sporit anual fondurile destinate modernizării şi amplificării activităţii acestora şi, în mod deosebit, ale „Europei libere“.

În această perioadă, Secţia pentru România a cunoscut o serie de îmbunătăţiri atît sub aspectul dotării materiale — fiind sporit numărul de emiţătoare şi de programe, mărindu-se spaţiul de emisie pentru intelectuali, tineret, activităţi religioase etc. —, cît şi al schimbărilor produse în rîndul personalului de la post, prin aducerea de cadre noi, cu o bună pregătire intelectuală, capabile să dea un nou impuls activităţii duşmănoase.

Informaţiile şi datele obţinute cu privire la noii angajaţi şi colaboratori pun în evidenţă faptul că, în ultimii ani, conducerea americană a manifestat o preocupare constantă pe linia împrospătării cadrelor şi a lărgirii sferei de informare prin angrenarea unui număr sporit de colaboratori. Astfel, în perioada 1981—1983, Secţia pentru România a racolat noi elemente originare din ţara noastră, pe care le foloseşte în calitate de angajaţi ori colaboratori, fiind identificate pînă în prezent 82% din aceste persoane. Marea majoritate sînt de naţionalitate română, restul evrei şi maghiari. Cele mai multe s-au stabilit în Occident după 1977, din care 25% au aprobări legale, iar 75% au refuzat să se întoarcă în ţară (plecate în interes de serviciu ori ca turişti).

După vîrstă, circa 60% au sub 45 ani, 24% între 45—60 de ani, iar restul peste 60 de ani.

Elementele în cauză provin în majoritate (80%) din municipiul Bucureşti, celelalte de pe raza judeţelor Cluj, Braşov, Sibiu, Timiş şi cîte unul de pe raza de competenţă a securităţilor judeţene Alba, Brăila, Gorj, Constanţa, Bihor, Mureş, Prahova şi Vrancea.

Toate elementele racolate de „Europa liberă“ au pregătire superioară, fiind de profesie ziarişti, actori şi regizori, profesori, istorici, jurişti, ingineri, filozofi, medici, matematicieni ş.a.

Unii dintre aceştia au lucrat în calitate de redactori, artişti, cadre universitare, cercetători, şefi de servicii, directori, activişti pe tărîm obştesc etc.

Pînă la plecarea din ţară, cei mai mulţi şi-au desfăşurat activitatea în sfera de preocupare a informaţiilor interne, iar ceilalţi în obiectivele din competenţa organelor de contrainformaţii economice, în locurile, mediile şi obiectivele deservite pe linie de contraspionaj şi din competenţa organelor de contrainformaţii militare.

După apartenenţa politică, dintre elementele care s-au angrenat în acţiuni ostile iniţiate de postul de radio „Europa liberă“ în perioada analizată, un sfert sînt cunoscute cu antecedente (foşti legionari, foşti membri ai partidelor burgheze, descendenţi ai acestora şi foşti condamnaţi pentru infracţiuni contra securităţii statului).

Anterior plecării din ţară, unele elemente au fost lucrate informativ pentru activitate ostilă, iar altele au făcut parte, în decursul anilor, din reţeaua informativă a organelor de securitate, fiind folosite în probleme de contraspionaj, informaţii interne şi contrainformaţii economce.

Din analiza efectuată asupra noilor angajaţi şi colaboratori, se desprind următoarele concluzii operative :

◆ În activitatea de subminare ideologică, cercurile reacţionare occidentale se orientează cu precădere spre cetăţeni români care şi-au părăsit recent ţara, urmărindu-se prin aceasta împrospătarea şi aducerea la zi a fondului de date şi informaţii cu privire la aspecte din viaţa social-politică a ţării, precum şi la posibilităţile reale (rude, foşti colegi de muncă, prieteni etc.) de care dispun aceştia, pentru a se informa în continuare.

◆ Activitatea de racolare este îndreptată preponderent spre elementele intelectuale, manifestîndu-se predilecție spre persoane cu pregătire în domeniul ziaristic, istoric, filologic, juridic și al artei interpretative, capabile să realizeze emisiuni cu un profund substrat ostil orînduirii socialiste.

De asemenea, se manifestă interes în racolarea de elemente care au avut calitatea de membru de partid, apreciindu-se că acestea, în virtutea funcțiilor avute, cunosc mai bine aspectele din diferite domenii de activitate, ceea ce conferă o eficiență sporită propagandei dușmănoase.

◆ Printre metodele folosite în depistarea persoanelor pretabile a fi racolate, postul de radio „Europa liberă" efectuează și unele sondaje de opinie în rîndul cetățenilor români care călătoresc în Occident, folosind un chestionar de 34 pagini cu peste 120 de întrebări.

Chestionarul este astfel conceput încît solicită răspunsuri la o gamă foarte largă de probleme din domeniile : politic, ideologic, social, religios, al drepturilor omului și nivelului de trai, al modului în care sînt recepționate emisiunile posturilor de radio „Europa liberă", „Vocea Americii", „B.B.C.,", „Deutsche Welle" și radio „Luxemburg".

Întrebările sînt abil formulate, permițînd obținerea de date privind situația din țara noastră, precum și desprinderea unor concluzii de studiu asupra persoanelor chestionate.

Cetățenii români care se angajează să răspundă la întrebările din chestionare sînt atrași ulterior la alte activități cu caracter informativ, fiind stimulați material și influențați să rămînă în Occident.

Datele culese sînt centralizate, prelucrate, interpretate și folosite în acțiuni de propagandă diversionistă împotriva țării noastre.

◆ Majoritatea elementelor care s-au pus în slujba activității ostile a „Europei libere" pînă la plecarea din țară au simulat loialitate față de orînduirea noastră socialistă. Pentru unele dintre acestea trebuia să fie previzibilă angrenarea în exterior la acțiuni ostile, avîndu-se în vedere originea lor socială, antecedentele politice și penale : *Șerban Orăscu* și *Andreescu Maria* provin din familii de foști moșieri, *Bălteanu Gheorghe*, fost condamnat pentru infracțiuni contra securității statului, *Agopescu Dan*, fost membru P.N.L.,*Mocanu Titus*, fost legionar și alții.

De asemenea, despre unele elemente s-a cunoscut încă înaintea plecării din țară că nutresc sentimente ostile față de orînduirea noastră socială și de stat, manifestîndu-și concepțiile și intențiile dușmănoase în mod deschis. Așa au fost cazurile : *Georgescu Vlad*, *Munteanu Constantin Nicolae*, *Socor Vladimir*, *Urechia Alexandru*, *Becescu Enric*, *Alexandrescu Sorin*, *Ton Iosif*, *Ion Vianu* și alții.

O parte dintre elementele rămase în exterior și racolate de „Europa liberă" erau cunoscute în țară cu un profil moral necorespunzător.

Așa de exemplu, în cazul lui *Vlad Mugur*, fost director la Teatrul Național din Cluj-Napoca, deși i s-a cunoscut comportarea imorală, nu s-a luat în considerație faptul că cel în cauză avea legături extraconjugale cu *Steif Magda*, fostă actriță la Teatrul Maghiar din aceeași localitate, situație în care cei doi, prin înțelegere, au solicitat vize turistice pentru străinătate de unde au refuzat să se mai întoarcă în țară, în prezent ambii fiind în slujba „Europei libere".

În situații similare mai sînt și alte elemente cărora li s-a acordat viză de ieșire din țară, deși comportarea lor era de notorietate publică (*Tecuță Ilie*, fost ziarist la AGERPRES ; *Lucescu Mircea*, fost dirijor la Filarmonica din Brașov, cunoscuți cu legături extraconjugale).

◆ Prezența la „Europa liberă" a unui număr relativ mare de elemente care au fost lucrate de aparatul de securitate pentru diferite motive ori au făcut parte din rețeaua informativă scoate în evidență serioase neajunsuri pe linia clarificării suspiciunilor, precum și în punctarea și verificarea persoanelor introduse în rețea.

*

În conformitate cu Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului în problema „ETERUL", în scopul cunoașterii și neutralizării acțiunilor ostile intreprinse de acest post de radio — sarcină principală a intregului aparat de securitate — este necesar să se acționeze cu prioritate pentru :

— Prevenirea scurgerii de date și informații cu caracter denigrator din România către postul de radio „Europa liberă", în care sens vor fi identificate și luate în lucru toate rudele și legăturile din țară ale persoanelor racolate în ultimul timp de acest post de radio.

Elementele care desfășoară propagandă dușmănoasă virulentă vor face obiectul unor analize comune cu alte unități ale Departamentului Securității Statului, în scopul inițierii de măsuri care să conducă la compromiterea și dezinformarea acestora. Totodată, se va acționa pentru identificarea și a celorlalte elemente care au apărut în calitate de angajați ori colaboratori folosind pseudonime.

— Sporirea exigenței verificărilor asupra persoanelor ce urmează să facă deplasări în exterior, acordîndu-se atenție deosebită intelectualilor. În același timp se vor aduce perfecționări pregătirilor contrainformative spre a contribui mai eficient la contracararea propagandei din exterior, prevenirea racolării și punerii în slujba posturilor de radio reacționare a unor cetățeni români.

Lt. col. **Gheorghe HULUȚA**
Maior **Traian OANCEA**

UNELE PROBLEME PRIVIND ANALIZA MATERIALELOR INFORMATIV-OPERATIVE DE CĂTRE OFIŢERUL DE CERCETARE PENALĂ

Trecerea la o nouă calitate în munca de securitate impune nu numai perfecţionarea continuă a metodelor şi mijloacelor de muncă, a sistemului măsurilor de prevenire şi de sancţionare, ci şi implicarea cu mai multă responsabilitate a fiecărui cadru de securitate în rezolvarea şi executarea în condiţii cît mai bune a sarcinilor şi misiunilor ce ne revin, sporirea competenţei şi a investiţiei de gîndire şi inteligenţă în munca de securitate în general, dar, mai ales, în analizarea şi evaluarea informaţiilor obţinute.

Deoarece, de regulă, începerea şi efectuarea urmăririi penale pentru infracţiuni date în competenţa organelor de securitate este precedată de efectuarea supravegherii sau urmăririi informative, ofiţerul de cercetare penală — sesizat în vederea efectuării cercetărilor într-o cauză determinată — trebuie să procedeze la studierea, analizarea şi interpretarea datelor informativ-operative existente şi, pe această bază, ţinînd seama de semnificaţia politico-penală a faptelor, să treacă la întocmirea planului de cercetare. Dar ofiţerul de cercetare penală procedează la analiza informaţiilor de securitate şi pe parcursul urmăririi sau supravegherii informative. În conformitate cu prevederile art. 18 din Ordinul ministrului de interne nr. D/00115/1979, organele de cercetare ale securităţii analizează, la solicitarea organelor informative de securitate, dosarele de urmărire informativă şi alte asemenea materiale, pentru a stabili în comun cele mai adecvate măsuri de finalizare.

Unele probleme privind analiza informaţiilor de către ofiţerul de cercetare penală pe parcursul supravegherii sau urmăririi informative.

Analiza informaţiilor de securitate se realizează, în primul rînd, de către ofiţerii din aparatul informativ-operativ şi şefii profesionali ai acestora. Aceste analize au ca scop fie o redistribuire a surselor şi mijloacelor folosite, fie stabilirea modalităţilor concrete de finalizare a cazurilor. De calitatea acestor analize şi de responsabilitatea cu care se efectuează depind eficienţa măsurilor ce se iau în continuare, exploatarea în condiţii optime a momentelor operative şi realizarea la un nivel calitativ superior a sarcinilor supravegherii sau urmăririi informative.

Pentru asigurarea conspirativităţii şi compartimentării muncii, ofiţerul de cercetare penală analizează informaţiile de securitate numai *la cererea organelor informativ-operative*. Asemenea analize nu pot fi efectuate de către ofiţerul de cercetare penală din propria sa iniţiativă, fără aprobarea prealabilă a şefului securităţii ori a altor şefi profesionali.

O altă caracteristică a analizei efectuate de ofiţerul de cercetare penală constă în aceea că ea *are ca scop stabilirea în comun a celor mai adecvate măsuri de finalizare*. Aceasta înseamnă că, pe parcursul întregii analize, ofiţerul de cercetare penală trebuie să verifice dacă se impune luarea unor măsuri de prevenire sau de cercetare penală, să se fixeze asupra unei anumite măsuri de prevenire — fie însuşindu-şi propunerea ofiţerului operativ, fie alegînd o altă măsură pe care o consideră mai oportună şi mai eficientă — şi să-şi motiveze soluţia propusă ţinînd seama de natura faptei săvîrşite, persoana elementului urmărit, ordinele şi indicaţiile conducerii profesionale, actele normative în vigoare etc. Asemenea analize se efectuează, de regulă, de către ofiţerii de cercetare penală, după întocmirea raportului cu propuneri de luare a unor măsuri de prevenire de către ofiţerul operativ şi mai înainte ca acest raport să fie supus spre aprobare şefului securităţii sau altor organe competente a hotărî asupra măsurii.

Considerăm că din acest scop prestabilit al analizelor efectuate de către ofiţerul de cercetare penală nu trebuie să se înţeleagă că analizele se soldează în toate cazurile cu măsuri de finalizare. De asemenea, conlucrînd în mod activ cu ofiţerul operativ, se pot stabili în comun o serie de măsuri de natură informativă, considerate ca fiind absolut necesare pentru completarea sau verificarea unor informaţii existente şi, în general, pentru lămurirea sub toate aspectele a cazului respectiv. De altfel, potrivit indicaţiilor conducerii Direcţiei a VI-a, ofiţerii de cercetare penală de la unităţile teritoriale de securitate, care efectuează astfel de analize şi nu sînt de acord cu propunerile formulate de ofiţerul operativ ori analiza nu s-a efectuat pe baza unor propuneri, au obligaţia de a întocmi note de analiză şi de a menţiona în acestea măsurile informativ-operative pe care le consideră necesare a fi luate în viitor. Aceste note de analiză rămîn în dosarul respectiv, urmînd ca utilitatea măsurilor propuse de ofiţerul de cercetare penală să fie analizată de şefii profesionali.

Deşi analiza efectuată de ofiţerul de cercetare penală este o activitate care se desfăşoară asupra unui ansamblu de materiale informative, ea nu exclude obligaţia acestuia de a analiza fiecare material în parte.

Analiza fiecărui material informativ în parte nu ridică probleme deosebite atunci cînd situațiile de fapt rezultate din acestea au fost stabilite și pe alte linii informative ori prin alte mijloace ale muncii de securitate. În asemenea cazuri, procedîndu-se la coroborarea datelor existente, se poate ajunge relativ ușor la aflarea adevărului.

În cazul informațiilor neverificate, privitoare la aspecte mai mult sau mai puțin esențiale ale cauzei, analiza trebuie să privească, în primul rînd, *gradul de veridicitate al acestora*. Pentru a se formula concluzii cît mai juste cu privire la veridicitatea unor informații neverificate, nu trebuie să fie folosite scheme rigide, preconstituite. Cu toate acestea, pentru limitarea la maximum a formulării unor concluzii pripite, trebuie să se țină totuși seama de o serie de criterii a căror utilizare poate furniza indicii asupra veridicității informațiilor. Un prim criteriu se referă la sursa de la care provin informațiile, la sinceritatea acesteia (apreciată în funcție de vechimea în rețeaua organelor de securitate, rezultatul verificărilor efectuate anterior, relațiile în care se află cu persoana despre care furnizează informații ori cu persoanele din obiectiv a căror răspundere este antrenată în problemele despre care informează etc.) și la posibilitățile reale pe care sursa le-a avut de a intra în posesia datelor (analizate atît în raport cu ceea ce se cunoaște cu privire la sfera sa de relații, cît și în funcție de statutul său social,nivelul cultural și profesional etc.). În al doilea rînd, aprecierea veridicității informațiilor se face ținîndu-se seama de elementele componente ale acestora, de eventualele contraziceri sau contradicții, de exactitatea lor (avîndu-se în vedere și faptul că inexactitățile — cînd nu se referă la unele elemente esențiale — fac mai verosimile informațiile decît exactitățile matematice, riguroase care pot atesta tocmai efortul depus în prelucrarea datelor, pentru a le face cît mai verosimile), precum și de elementele oferite pentru asigurarea posibilităților de verificare și control.

Menționăm faptul că ofițerii operativi trebuie să aibă permanent în vedere *necesitatea consemnării în materialele informative pe care le obțin a tuturor datelor care ar putea servi sau ajuta la probarea ulterioară a faptelor* (persoane care mai cunosc, documente care ar putea fi ridicate și folosite în scop probator, descrierea cît mai exactă a unor eventuale ascunzători etc.), precum și necesitatea efectuării de acte premergătoare în vederea valorificării în scop probator a datelor informativ-operative.

În analiza veridicității informațiilor neverificate se impune o *conlucrare activă între ofițerul de cercetare penală și cel operativ*, întrucît acesta din urmă se poate afla în posesia unor date care nu rezultă din dosar (referitoare la discuțiile avute cu sursa în momentul întîlnirii, explicațiile informatorului cu privire la împrejurările în care a aflat cele relatate, situația existentă în obiectivul despre care este vorba etc.) și care pot servi la formularea unor concluzii cît mai aproape de adevăr.

Principala modalitate de analizare a materialelor informative puse la dispoziția ofițerului de cercetare penală o constituie *coroborarea datelor* cuprinse în acestea, stabilirea legăturilor, necesare sau întîmplătoare, dintre diferitele elemente de fapt care rezultă din dosar și, prin aceasta, cunoașterea faptelor săvîrșite de elementele urmărite, a intențiilor lor. Pe măsura analizării fiecărui material din dosar, ofițerul de cercetare penală își formează o părere cu privire la persoana celui urmărit, la faptele acestuia și la scopurile pe care le urmărește prin activitatea desfășurată.

Coroborarea datelor informativ-operative nu este o activitate pe care o desfășoară numai ofițerul de cercetare penală. Lucrătorul operativ de securitate care primește informațiile trebuie să procedeze în același mod și nu să se mulțumească doar cu introducerea în dosar a materialelor, fără o analiză temeinică a acestora în raport cu datele obținute anterior. Cunoașterea și, mai ales, stăpînirea situației informative nu pot fi realizate prin adunarea la întîmplare a informațiilor și prin înmagazinarea lor, ci numai printr-un efort permanent de analiză și sinteză a acestora, prin previziunea direcțiilor în care vor acționa elementele urmărite în viitor. Realizarea prevenirii faptelor de natură a aduce atingere securității statului impune cu necesitate depășirea caracterului și stadiului pur constatator al muncii informativ-operative și cunoașterea cît mai din timp a intențiilor și preocupărilor de perspectivă ale elementelor din baza de lucru. Analiza temeinică a informațiilor poate avea un aport sporit la inițierea unor măsuri de obținere de noi date despre fapte sau făptuitori, la restructurarea datelor anterioare ori reorientarea activității în funcție de o serie de elemente noi care rezultă din materialele informative. Reformularea datelor poate fi necesară atunci cînd anumite date obținute anterior nu au fost luate în considerare ori au fost apreciate ca neesențiale sau ca neavînd o legătură directă cu cauza.

În procesul coroborării o atenție deosebită trebuie să se acorde stabilirii elementelor de noutate pe care le oferă anumite materiale informativ-operative. Unele informații pot completa, altele pot confirma, și, implicit, verifica datele deținute, iar altele pot fi date de primă sesizare privitoare la fapte sau persoane noi, necunoscute pînă în acel moment. În unele situații pot apărea contradicții între materialele informative obținute succesiv, cazuri în care este necesar să se verifice sinceritatea surselor și să se stabilească operativ cauzele acestor contradicții.

În funcție de rezultatul analizelor, de conținutul noilor informații, se stabilesc măsurile ce urmează a fi luate în continuare, urgența verificărilor care se impun sau intenția directă, cu caracter preventiv. Astfel, dacă din datele obținute rezultă pregătirea unor acțiuni de atentat care pun în pericol securitatea statului, acțiuni care urmează a se realiza într-un termen relativ scurt, urgența verificării datelor este maximă, uneori — sub acoperirea necesară — putîndu-se trece la acțiuni directe (percheziții domiciliare sau la locul de muncă, chemarea la organele de miliție etc.), chiar dacă informația nu este verificată.

În analiza informațiilor de securitate, ofițerul de cercetare penală trebuie să țină seama și de *situația operativă concretă din obiectiv, problemă sau mediu*. Luarea în considerare a acestei situații operative, precum și a conjuncturii politico-economice și sociale — la nivel central sau zonal — este de natură să contribuie la o mai exactă apreciere a periculozității sociale a faptelor și la alegerea unei măsuri de finalizare adecvate scopurilor care se urmăresc. Așa de exemplu, frecvența intențiilor de evaziune într-un anumit mediu sau într-un obiectiv determinat poate duce la concluzia că se impune nu numai punerea în dezbatere publică sau a colectivelor de oameni ai muncii a unui anumit caz, ci și intensificarea activității de pregătire contrainformativă și antiinfracțională cu accent deosebit pe combaterea propagandei emigraționiste desfășurate din exterior împotriva țării noastre.

O mare importanță pentru formularea de concluzii juste, în urma analizei materialelor informativ-operative de către ofițerul de cercetare penală, o prezintă *cunoașterea temeinică a actelor normative, a dispozițiilor legii penale în materia infracțiunilor contra securității statului, a ordinelor și instrucțiunilor interne de muncă*. Acest ansamblu de norme (acte normative, ordine și instrucțiuni, orientări și indicații) constituie *sistemul esențial de referință* pentru justa evaluare a informațiilor de securitate în vederea finalizării cazurilor, precum și pentru orientarea de ansamblu a activității de culegere a informațiilor de către organele de securitate. Numai cunoscînd bine dispozițiile legale, elementele constitutive ale infracțiunilor date în competența organelor de securitate, precum și reglementările interne de muncă relative la măsurile de prevenire, procedînd la o aplicare creatoare a acestora la particularitățile fiecărui caz, ofițerul de cercetare penală poate alege cu toată răspunderea necesară cea mai potrivită și mai eficientă măsură de finalizare.

Pe linia sporirii competenței cadrelor de securitate în soluționarea cazurilor aflate în lucru și pentru asigurarea unei mai bune orientări a muncii de culegere și exploatare a informațiilor, Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1984 prevede *necesitatea îmbunătățirii pregătirii juridice a ofițerilor de securitate*, în raport cu problematica profilului de muncă, pentru însușirea și aplicarea în practică a noțiunilor juridice și a textelor de lege care privesc activitatea din domeniul de responsabilitate. La realizarea sarcinilor privitoare la îmbunătățirea acestei categorii de pregătire trebuie să contribuie, în continuare, și ofițerii de cercetare penală de la unitățile teritoriale de securitate, asigurîndu-se mobilizarea acestora în mai mare măsură la elaborarea și prezentarea unor teme specifice anumitor compartimente de muncă, la însușirea și aplicarea unitară a actelor normative.

Necesitatea sporirii calității pregătirii juridice a cadrelor de securitate rezultă și dintr-o serie de constatări făcute pe timpul activității de îndrumare și control la securitățile județene pe linia măsurilor de prevenire. Astfel : se mai constată încă unele cazuri în care se aplică amenzi contravenționale care nu sînt de competența organelor de securitate ; se înregistrează ca măsuri de securitate unele amenzi aplicate de organele de miliție ; se propun măsuri de prevenire pentru fapte care nu au legătură cu securitatea statului ; nu se aplică în toate cazurile dispozițiile legale privitoare la situația juridică a unor bunuri ridicate în cadrul actelor premergătoare etc.

Analiza efectuată de către ofițerul de cercetare penală împreună cu ofițerul operativ trebuie să fie urmată de conlucrarea efectivă a acestora pentru documentarea cazurilor în care urmează a se lua măsuri de prevenire. Această conlucrare privește nu numai efectuarea de acte premergătoare propriu-zise, ci și asigurarea conspirării mijloacelor și metodelor de muncă, determinarea celui în cauză să-și recunoască faptele, asigurarea cadrului legal de ridicare a unor obiecte sau înscrisuri și altele.

Colonel **Ilie AVADANI**
Căpitan **Alexandru C. OLARU**

Profilul moral-politic și însușirile profesionale ale ofițerilor care lucrează în activități de dezinformare, influență și contrapropagandă

Îndeplinirea sarcinilor și misiunilor de mare răspundere puse în fața organelor de securitate de către conducerea superioară de partid și de stat, personal de comandantul nostru suprem, și realizarea întocmai a prevederilor Programului de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1984 cer din partea fiecărui lucrător de securitate să dovedească dragoste nețărmurită față de patrie, partid și popor, să muncească hotărît, cu abnegație și devotament, să manifeste inițiativă și elan revoluționar, pricepere și dăruire, dîrzenie și curaj, tărie morală în învingerea greutăților, corectitudine și un înalt spirit de ordine și disciplină în întreaga activitate.

Aceste trăsături moral-politice, care în ultimă instanță definesc și sînt specifice comunistului, reprezintă pentru lucrătorii de securitate fundamentul politic și etic, pe care se clădesc calitățile profesionale fără de care nu este posibilă traducerea în viață a sarcinilor de mare răspundere ce revin aparatului de securitate, anume acelea de a contribui, prin mijloace specifice, la apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului împotriva oricăror acțiuni ostile și, la promovarea intereselor R. S. România în raporturile cu alte state, pe multiple planuri.

Pentru lucrătorii care desfășoară acțiuni pe profilul muncii de dezinformare, influență și contrapropagandă, formarea și dezvoltarea acestor trăsături moral-politice comuniste sînt cu atît mai necesare, cu cît, prin natura sarcinilor și misiunilor specifice, ei se găsesc, în orice moment, într-o confruntare directă și permanentă cu dușmanul, cu purtătorii concepțiilor ideologiei burgheze retrograde, cu indivizi abili care încearcă, înainte de toate, să prolifereze idei și concepții străine și ostile socialismului, țării noastre. Prin natura muncii specifice, ofițerii care activează pe frontul dezinformării, influenței și contrapropagandei — pe toate liniile de muncă —, venind în contact cu diplomați, ziariști, comercianți și alte categorii de străini, dintre care unii sînt cadre și agenți ai serviciilor de spionaj și contraspionaj dușmane sau emisari ai unor organizații și grupări ostile din străinătate, au obligația de a ști nu numai să se autocontroleze permanent, să descifreze intențiile, manevrele și subterfugiile pe care astfel de elemente le folosesc cu scopul de a răspîndi ideologia lor retrogradă, ci și să dispună de forța și de mijloacele adecvate pentru a contracara și anihila astfel de tentative, de a dovedi, prin întreaga lor atitudine și comportament, înaltele calități politice, ideologice și morale pe care le promovează partidul nostru. Acestea sînt cu atît mai necesare, cu cît, în zilele noastre, se desfășoară un adevărat război al diversiunii, pus la cale de cercurile imperialiste, război în care se folosesc, tot mai sistematic, mijloacele de influențare psihologică pînă la metodele extremist-teroriste, cu scopul de a destabiliza situația politică, economică, soci-

ală din țările socialiste. Iar lucrătorul de securitate chemat să lupte, să contracareze și să anihileze aceste încercări trebuie să aibă calitățile comunistului și totodată pe cele ale profesionistului — pregătit, abil, ferm, capabil.

Astfel de calități se formează și se dezvoltă, în primul rînd, ca urmare a însușirii temeinice a politicii științifice a partidului nostru, a ideilor, tezelor și concluziilor ce se desprind din opera programatică a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în lupta pentru traducerea în viață a sarcinilor de partid și profesionale, în procesul autoperfecționării continue, al dorinței și acțiunii manifestate pentru ridicarea propriei personalități la exemplul luminos de dăruire politică pe care ni-l oferă comandantul nostru suprem. De aceea, studiul permanent al politicii partidului, al hotărîrilor și documentelor de partid, al doctrinei militare românești, înțelegerea spiritului acestora, a sarcinilor ce decurg pentru propria activitate sînt condiții fără de care nu poate fi vorba de perfecționarea activității profesionale. Ofițerul de securitate — activist de partid — trebuie să fie în orice moment un exemplu de înaltă ținută politică, de comunist înflăcărat, un propagandist al politicii partidului nostru — comandament major al tuturor acțiunilor și măsurilor ce le ia pentru îndeplinirea misiunii ce i se încredințează, indiferent de profilul acesteia.

De asemenea, ofițerul care lucrează în probleme de dezinformare, influență și contrapropagandă trebuie să fie animat de un patriotism fierbinte, de un înalt spirit de sacrificiu pentru cauza poporului, a propășirii patriei, pentru apărarea și promovarea intereselor țării noastre, calități care, înainte de toate, se exprimă în acte de abnegație și devotament în îndeplinirea misiunilor încredințate. Toate acestea înseamnă ca și ofițerii care lucrează pe profilul muncii Serviciului „D" să nu cunoască ce este liniștea și odihna atîta vreme cît știu că dușmanul are intenția să lovească în vreun fel sau altul în interesele poporului nostru.

Escaladarea nemaiîntîlnită a activității oficinelor de spionaj și diversiune, folosirea de către cadrele și agentura acestora a unor metode tot mai perfide, recrudescența și amplificarea acțiunilor ostile ale diverselor organizații și grupări naționalist-iredentiste maghiare, naționalist-fasciste germane, legionare, cultice și sectante, extremist-teroriste, precum și ale unor grupări reacționare ale emigrației române, atacurile tot mai deschise, precum și încercarea de a sprijini și incita anumite elemente parazitare, anarhice sau așa-zis protestatar-disidente din țară impun o activitate continuă de combatere, contracarare și anihilare, fără pauze, a acestora.

Dar numai efortul, oricît ar fi de susținut și de amplu, nu este de ajuns. Angajîndu-se în lupta cu dușmanul, ofițerul care lucrează în domeniile dezinformării, influenței și contrapropagandei trebuie să posede calități moral-politice, profesionale, tact, pricepere, solide cunoștințe de cultură generală, istorie, filozofie, psihologie — ca să amintim numai cîteva dintre domenii.

Fiind, în majoritatea cazurilor, în contact direct cu anumite categorii de străini, ofițerul pe profil „D" este obligat, prin natura calității și atribuțiilor sale, să dovedească un înalt spirit de vigilență, să fie permanent atent, să aibă putere de sesizare, analiză și capacitatea de replică imediată. Politicos, dar demn ; apropiat, dar în același timp „ofensiv" — el trebuie să găsească modalitățile să-și realizeze sarcinile ce le are de îndeplinit, adică să studieze străinii cu care se află în contact, pentru a putea desprinde concluziile de ordin operativ, să poată să exploateze informativ — cu abilitate — interlocutorii, să le plaseze versiunile de dezinformare sau influență, să găsească mijloacele de a-i convinge și determina să acționeze în sensul dorit de noi. Dincolo de calitățile personale de interlocutor, asemenea deprinderi de muncă trebuie formate și dezvoltate.

În această privință, un rol important revine activității de pregătire profesională. Lucrătorul din domeniul dezinformării și contrapropagandei trebuie să-și perfecționeze stilul și metodele de muncă spre a milita cu vigoare pentru afirmarea valorilor socialismului, să știe să găsească cele mai convingătoare argumente, să nu se lase influențat de încercările de atragere ideologică din partea unor străini sau a altor categorii de elemente ostile. În același timp, el trebuie să-și însușească politica internațională a partidului și statului nostru, să cunoască aprecierile conducerii superioare a Partidului Comunist Român, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, cu privire la evoluția situației și evenimentelor internaționale și să desprindă concluzii cu valoare operativă de care are absolută nevoie în munca sa, promovînd și sprijinind prin acțiuni concrete politica de afirmare a independenței și suveranității țării noastre, să dea riposte ferme și necruțătoare oricăror încercări de denigrare, de mistificare a realizărilor poporului nostru, a operei de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Totodată, el trebuie să fie capabil să previzioneze, să desprindă concluzii nu numai asupra posibilei evoluții a situației operative, ci mai ales să găsească soluții la problemele cu care este chemat să se confrunte pe frontul antidiversiunii, soluții de natură să-l surprindă, să-l hărțuie, să-l paralizeze și să-l anihileze pe inamic, mai ales atunci cînd, datorită aspectelor confuze și contradictorii ale situației operative, acesta se aștepta mai puțin la o ripostă fermă și abilă din partea organelor noastre.

Buna pregătire politică trebuie să fie dublată și întărită de o moralitate exemplară, de respectarea neabătută a principiilor de viață ale comunistului, ofițerul trebuind să dea dovadă de cumpătare, reținere, să fie un exemplu de cinste și corectitudine, să nu se lase influențat sub nici o formă de mentalități care sînt străine ideologiei și eticii socialiste.

Îndeplinirea misiunilor încredințate cadrelor ce acționează în domeniile dezinformării, influenței și contrapropagandei impune ca fiecare să aibă și o temeinică pregătire profesională, să stăpînească ordinele și normele muncii de securitate, tainele și arta meseriei pe care și-a ales-o. Nu se poate concepe inițierea și realizarea unor combinații și jocuri operative de profil — în desfășurarea cărora orice nepricepere, neatenție ori greșeală pot aduce daune — uneori ireparabile — fără o stăpînire deplină a formelor, metodelor și mijloacelor specifice acestor activități. Ofițerul, care acționează în acest domeniu, trebuie să aibă deopotrivă fantezie și imaginație profesională, discernămînt și intuiție, simț selectiv și de sinteză, spirit explorativ — practic și combinativ.

Cunoașterea limbilor străine, de circulație internațională, este, de asemenea, o condiție fără de care ofițerul care muncește pe profil „D" nu-și poate îndeplini optim sarcinile din ordinul de misiune. Ca urmare, perfecționarea continuă a pregătirii de limbi străine ca și dezvoltarea orizontului cultural-științific trebuie să constituie preocupări permanente,

realizate metodic, pentru ca fiecare comunist să-și poată rezolva sarcinile de mare răspundere, la un nivel calitativ superior.

Atitudinea înaintată față de muncă, spiritul creator, intransigența și combativitatea față de lipsuri și neajunsuri, analizarea critică și autocritică a rezultatelor muncii trebuie să constituie, de asemenea, trăsături morale esențiale ale ofițerului. Așa după cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, *„nu numai lipsurile și neajunsurile în muncă trebuie analizate critic, dar chiar și rezultatele bune obținute trebuie privite prin prisma criticii"*. Numai în acest fel se poate ajunge la rezultate și mai bune, se pot desprinde concluzii pentru realizarea sarcinilor la parametri de calitate și eficiență sporită.

Spiritul combativ în luptă, modul exigent și responsabil de a-și face datoria, exemplul pe care trebuie să-l ofere celor din jurul său sînt trăsături caracteristice ofițerului care se ocupă de aceste probleme speciale, completate organic cu o fermă și riguroasă ordine și disciplină în muncă. Specificul muncii noastre impune cunoașterea și respectarea neabătută a legilor țării, a disciplinei de partid și militare, îndeplinirea în cele mai bune condiții a tuturor ordinelor și instrucțiunilor de muncă, pentru a evita crearea unor complicații de natură politică.

Executarea întocmai a ordinelor și misiunilor date, fermitatea în acțiuni pentru atingerea scopului propus trebuie să caracterizeze munca fiecărui ofițer. De aceea, o altă trăsătură morală ce trebuie să caracterizeze personalitatea lucrătorilor aparatului nostru este autoexigența. Asupra necesității întăririi exigenței la toate nivelurile, a autoexigenței, comandantul nostru suprem ne atrăgea atenția că, ținînd seama de natura muncii organelor de securitate, de condițiile în care acționează lucrătorii de securitate, neglijența, lipsa de răspundere, pălăvrăgeala, tocirea spiritului de vigilență pot avea consecințe deosebit de grave.

Cinstea și corectitudinea au o deosebită importanță pentru cadrele noastre. Ofițerii acționează, în multe situații operative fără o supraveghere directă și permanentă din partea comenzii, iar raportarea falsă, ascunderea adevărului ar putea conduce la luarea unor decizii eronate. Mai devreme sau mai tîrziu, neadevărul poate avea consecințe dintre cele mai grave.

Respectarea cu strictețe a ordinelor și instrucțiunilor de muncă, apărarea secretului de partid și de stat și întărirea continuă a vigilenței și conspirativității în muncă constituie o altă cerință de bază pentru ofițerul care se ocupă de dezinformare, influență și contrapropagandă.

Experiența muncii noastre a dovedit nu o dată că politica de independență a partidului și statului nostru și marile succese obținute de poporul român nu sînt pe placul tuturor. De aceea, cercurile imperialiste, folosind metode tot mai perfide, încearcă să lovească în prestigiul țării noastre, în cuceririle revoluționare ale poporului român. Iată de ce este absolut necesar să dovedim maximum de vigilență și combativitate revoluționară, destrămînd încă din fașă toate planurile și acțiunile dușmanului.

Referindu-se la această problemă, comandantul nostru suprem preciza: *„Trebuie să întărim exigența în muncă, disciplina, spiritul de răspundere. Orice manifestare care poate dăuna mersului înainte, dezvoltării economico-sociale a țării, adîncirii democrației, legalității socialiste, orice încercare din afară de a aduce daune orînduirii noastre și i[illegible]denței țării, sub orice formă ar fi, trebuie să stea în atenția lucrăt[illegible] secu-*

ritate. Nimic nu trebuie considerat că este de mai mică importanță! Totul trebuie analizat, judecat, prin prisma sarcinilor generale care revin organelor de securitate".

Pornind de la aceste prețioase indicații, șefii profesionali și organizațiile de partid trebuie să desfășoare o activitate neobosită pentru a forma și dezvolta la toți lucrătorii noștri simțul contrainformativ, discernămîntul politico-profesional, pentru a elimina orice posibilitate pe care dușmanul ar putea s-o exploateze împotriva noastră.

Cu toate că există preocuparea din partea tuturor factorilor pentru educarea cadrelor în acest spirit, totuși mai sînt ofițeri care nu țin seama de îndatoririle ce le revin, manifestă un slab simț contrainformativ și comit abateri de la regulile muncii. Pe linie de comandă și de partid au fost luate măsuri împotriva acelora care au încălcat normele și principiile de muncă. Pălăvrăgeala, lăudăroșenia, bîrfa, discuțiile în locuri nepermise, folosirea inoportună a telefonului, consumul exagerat de alcool sînt tot atîtea posibilități prin care dușmanul poate acționa împotriva noastră.

Trăsăturile morale ale comunistului-ofițer care se ocupă de aceste probleme speciale nu ar fi pe deplin conturate, dacă nu s-ar avea în vedere și modul de comportare al acestuia la serviciu, în societate, în viața de familie.

Natura muncii noastre cere cu putere de lege ca lucrătorii pe profil să aibă o comportare ireproșabilă în muncă, societate și familie. Ofițerul trebuie să fie modest, corect, bun familist și bun educator al copiilor lui. Orice abatere de la normele de conduită civilizată în societate și în familie din partea cadrelor noastre poate avea consecințe grave. Este cunoscut că dușmanul, în procesul de studiere a cadrelor, caută cu asiduitate să descopere carențe, pentru a le exploata și folosi împotriva noastră.

În activitatea de formare și educare a calităților moral-politice specifice ofițerului pe profil „D', șefii profesionali și organizația de partid trebuie să pornească de la faptul că aceste calități nu apar de la sine, ci se formează în lupta cu greutățile în executarea misiunilor, în activitatea de zi cu zi, în procesul de educație ce se desfășoară în aparatul de securitate.

Munca de educare și formare politico-profesională trebuie dusă continuu, avîndu-se în vedere că nu toate cadrele au în aceeași măsură închegate aceste calități. De aceea, se impune o cunoaștere mai temeinică a tuturor posibilităților, calităților și defectelor lor, folosindu-se chiar și forma testării periodice a ofițerilor. Se impune, pe de altă parte, ca formele și mijloacele de educare a cadrelor să fie cît mai variate, acționîndu-se de la caz la caz, în mod diferențiat și permanent. Numai o muncă permanentă, de calitate, cu un scop precis, în care eforturile tuturor factorilor educaționali converg în același sens, poate da rezultatele scontate.

În spiritul documentelor Plenarei C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982 și ale Consfătuirii de la Mangalia din august 1983, ofițerii noștri trebuie să dovedească deopotrivă spirit creator, revoluționar și abnegație în muncă, aspirație continuă spre autodepășire, înaltă răspundere în îndeplinirea misiunilor. Numai procedînd astfel putem înfrînge inerția și rutina, militînd pentru promovarea noului, traducînd în viață obiectivele și sarcinile încredințate de partid aparatului nostru de securitate.

Colonel **Ioan TOMA**
Lt. col. **Mihai STAN**

UN DOSAR DE URMĂRIRE INFORMATIVĂ REZOLVAT ?

S-a născut în anul 1923, în Lwow-Polonia.

În vremea cînd a fost elev la școala primară, și apoi de liceu, se arăta destul de dotat: învăța repede, fără efort, filtra perfect cunoștințele predate. Cei care îl cunosc din copilărie și adolescență mai spun însă că, de timpuriu, se arăta un mare nemernic: fire nestăpînită, agresiv. În liceul din Cernăuți în care domnea multă disciplină, era cotat drept un element turbulent și mai ales unul dintre cei mai mari bătăuși din localitate. Permanent se găsea în căutare de harță, pentru a-și oferi prilejul de a se bate. Acest fel de a fi l-a lipsit de prieteni adevărați.

Mai tîrziu, a urmat și absolvit cu rezultate meritorii două facultăți: de Drept și Academia de Studii Economice la București. Ajuns la maturitate, a mai adăugat ceva temperamentului său ticălos. Un coleg, care l-a pierdut din vedere cițiva ani, reintîlnindu-l, a constatat că trăsăturilor amintite li s-au adăugat: ipocrizia, minciuna, vanitatea, dispoziția spre furt, imaginația macabră etc.

A funcționat în învățămîntul superior; a lucrat la o întreprindere de transporturi; s-a transferat cu serviciul la o editură, de unde a plecat și s-a angajat ca translator la o ambasadă străină. Din toate aceste locuri și altele, a trebuit să plece întrucît nu avea alte plăceri decît faptele rele.

Trăsăturile morale, comportamentul său pe plan social s-au răsfrînt și în cel familial, în relațiile cu soția — persoană serioasă, cu o bună reputație, care, în cele din urmă, pentru liniștea unicului copil rezultat din conviețuirea lor, a trebuit să aleagă calea despărțirii.

Cel despre care scriem și care se cheamă „WOLF RUDI" a reușit să se remarce și printr-o performanță însemnată de condamnări.

În anul 1957 a inițiat și condus organizația subversivă teroristă „Stînca de granit". Înainte de arestare, a încercat să-și unească gruparea cu cea a legionarului G.I. și, împreună, să se retragă în munții Făgăraș. Pentru aceste fapte a fost judecat și condamnat la 25 ani muncă silnică.

În 1973, folosindu-se de o legitimație contrafăcută, „WOLF RUDI" a pătruns în cabinetul unui ministru, iar în momentul reținerii sale a încercat să facă uz de armă albă, fapt pentru care a fost condamnat la doi ani închisoare. Aflat în stare de detenție, a polarizat în jurul său mai multe elemente, în mod deosebit tineri (infractori de drept comun — hoți, homosexuali etc.), fiind preocupat de proliferarea ideilor, concepțiilor și metodelor de activitate ostilă (pentru care a fost condamnat) în rîndul acestora.

Unora le-a mărturisit că are în intenție să constituie o altă organizație subversiv-teroristă care, cu sprijinul dușmanilor din afara țării, să acționeze pentru schimbarea orînduirii socialiste. Celor socotiți de el ca fiind de încredere și care au acceptat riscul acțiunii proiectate, le-a destăinuit și cum gîndește să procedeze:

— să pătrundă prin efracție în locuințele unor cetățeni, îndeosebi persoane cu funcții de răspundere în aparatul de partid și de stat, de unde să sustragă bani și alte valori materiale, eventuale documente cu caracter secret de stat, pentru a da în acest mod furturilor și o nuanță politică;

— să preia de la V.I. și alte elemente manuscrise cu conținut dușmănos, iar pe de altă parte să realizeze o peliculă „cinéverité" în care să fixeze imagini defavorabile orînduirii socialiste, pentru a fi scoase și exploatate în exterior;

— în posesia unor asemenea materiale, folosind banii și pentru plata călăuzelor, o parte din elementele asociate să treacă fraudulos frontiera de stat, sub conducerea lui D.C. și, ajunse în Occident, să se alăture unei grupări a emigrației reacționare dispuse să se angajeze în dezvoltarea acțiunilor lor (inclusiv să-i finanțeze cu dolari).

Iată cîteva fragmente din declarațiile date la timpul respectiv de C.N. fost condamnat de drept comun:

„... în penitenciarul Poarta Albă, l-am cunoscut pe „WOLF RUDI" ... am reușit să-i cîștig încrederea și să creez o atmosferă propice discuțiilor ... am ajuns la următoarea înțelegere: eu și cu D. urma să aranjăm colaborarea cu niște băieți de acțiune, cu ajutorul cărora să organizăm spargeri la persoanele și locurile indicate, pentru sustragerea de bani și valori, precum și în vederea inițierii unor acțiuni cu caracter terorist ...".

„... urma ca după ce voi fi pus și eu în libertate, pentru început, să dăm o lovitură la Cluj-Napoca, în casa lui ...".

În paralel cu racolarea de noi acoliți la uneltirile sale, W. R. a folosit ocazia punerii în libertate a infractorului D.C pentru a trimite mesaje cifrate lui V.I., șeful fostei organizații: „Graiul sîngelui", S.S.G., fost condamnat la moarte pentru participare în banda „Cavalerul dreptății", și lui P.M., profesor, membru al Uniunii scriitorilor condamnat pentru activitate legionară

După punerea în libertate, W.R. a început din nou să facă deplasări la București și în alte localități din țară, realizînd legături cu cei pe care i-a cunoscut în detenție: B.D., fost condamnat la 25 ani închisoare pentru trădare de patrie; S.M.M., fost condamnat pentru subminarea economiei naționale; G.M., fost condamnat pentru activitate legionară și alții. Împreună cu N.M, fost condamnată pentru furt din avutul obștesc, făcea „recunoașteri" asupra locuințelor ce urmau să fie jefuite. Cu alte 3 elemente s-a înțeles să procure armament, țintind comiterea unor acte de teroare și răpirea de persoane deținătoare de funcții importante în aparatul de partid și de stat ori copii ai acestora, în schimbul cărora să pretindă foloase materiale pentru realizarea unor scopuri de natură politică.

În anul 1976, W.R. și-a primit din nou pedeapsa cuvenită, fiind condamnat la 3 ani închisoare pentru asociere în grup, în vederea comiterii de infracțiuni.

Și de data aceasta, la scurt timp după ieșirea din detenție, în anul 1978 a fost din nou arestat și condamnat la 2 ani închisoare pentru furt în dauna avutului obștesc.

Pedepsele și măsurile de reeducare aplicate în stare de detenție nu au avut efect pozitiv asupra lui W.R., în schimb a devenit mai prudent și prefăcut în relațiile și activitățile sale ulterioare.

Întîlnit umblînd pe străzi, întrebat de dispariția lui repetată de la domiciliu, povestea cu lux de amănunte vrute și nevrute, lăsa să se înțeleagă că „este o persoană importantă, lucrează într-o echipă specială de control în Ministerul ..., sub conducerea directă a ministrului, că este în raporturi excelente cu tovarășul ... ce deține funcție de decizie în aparatul central de partid ori că a fost atașat economic la ambasada țării noastre din ... " și cîte altele.

În discuțiile oficiale cu organele de securitate W.R. manifesta bunăvoință și se străduia să le convingă că vrea să devină util societății socialiste; oferea unele informații, iar pentru a le face credibile, strecura și aspecte ce se verificau; se angaja să redacteze, în vederea publicării, o lucrare prin care să demaște activitatea ostilă țării noastre desfășurată de unele elemente angajate la postul de radio „Europa liberă" etc.

Pe parcursul desfășurării urmăririi informative, s-au obținut date și informații care confirmau pe deplin atît duplicitatea lui W.R., cît și faptul că acesta nu a renunțat la preocupările sale dușmănoase. Începuse însă să mai înțeleagă cîte ceva și, în primul rînd, că nu va reuși să inițieze gruparea preconizată, chiar și cu ajutorul lui D.C., rămas între timp ilegal în străinătate și devenit colaborator activ al postului de

radio „Europa liberă". De aceea el și-a concentrat mai mult atenția în direcția trecerii frauduloase a frontierei și procurării unei arme de foc.

Antecedentele, preocupările și intențiile lui W.R. se încadrau perfect în prevederile Planului de măsuri aprobat de conducerea Departamentului Securității Statului elaborat în problema „Foști condamnați", astfel că, la o analiză mai profundă la Securitatea Dolj s-au dispus măsuri severe de urmărire, în cooperare cu alte securități județene. Dosarul de urmărire informativă deschis lui W.R. nu prezenta o situație operativă neobișnuită pe linia acestei probleme. Asemenea situații, mai complexe, au existat și în alte acțiuni, ele ținînd de convingerile reacționare, precum și de trăsăturile de caracter ce definesc elementele ce formează baza de lucru. Avînd în vedere însă concepțiile profund dușmănoase și retrograde ale acestuia, datele și informațiile din care rezulta cu certitudine că este un element potențial periculos pe linia săvîrșirii de acte violente, acțiunea a fost luată în lucru nemijlocit de către conducerea Securității Dolj. Totodată, ținîndu-se seama de relațiile suspecte dintre W.R. și alți foști condamnați pentru infracțiuni contra securității statului unii care manifestau intenții de a realiza legături ascunse cu persoane ori grupări ale emigrației reacționare, dosarul a fost luat în controlul Direcției I.

Pornind de la fapte și forme de acțiuni din activitatea sa anterioară și prezentă, ofițerii și-au pus o serie de întrebări, au emis ipoteze și raționamente care au determinat inițierea și aplicarea de măsuri corespunzătoare situației operative, insistîndu-se și asupra căilor și mijloacelor prin care obiectivul și-a propus să intre în posesia unei arme de foc și a muniției respective, cunoașterii împrejurărilor care i-ar putea permite ori favoriza comiterea unui atac împotriva unor persoane ce îndeplinesc activități importante de stat, eventualele legături pe care se bazează în comiterea unui act terorist etc.

În luna iunie 1983 W.R. s-a întîlnit cu o persoană (relație intimă) domiciliată la Craiova, căreia i-a cerut să-i faciliteze, contra comision, vînzarea unor bijuterii și obiecte lucrate în aur și argint, procurarea unui pistol format mic, cu încărcătura corespunzătoare. De menționat că persoana în cauză a fost supusă unor verificări și chiar p rovocări din partea acestuia. Primind acordul, și aflînd că respectiva urmează să plaseze bijuteriile și să procure pistolul de la un cetățean cu domiciliul în zona punctului de frontieră Stamora-Moravița, W.R. i-a mai cerut acesteia să stabilească dacă legătura sa ar putea să-l treacă peste graniță pe profesorul V.I. —, fost condamnat pentru infracțiuni contra securității statului, domiciliat la București. Cu aceeași ocazie, W.R. a afirmat că dacă V.I ajunge cu bine în Occident, mai are 3—4 cunoscuți, prieteni buni, care, în schimbul unor sume mari de bani, vor să plece fraudulos din țară. Fiind de acord și cu această propunere, pentru a se convinge de seriozitatea celor discutate, susnumitul a lăsat persoanei în cauză o piesă de valoare, lucrată în argint, care să fie dată în schimbul armei de foc.

În aceeași perioadă, una din sursele Securității Dolj, apropiată de W.R., a informat că acesta nu intenționează să facă deplasări în alte localități în zilele de 23 sau 24 August 1983, și nici imediat după aceasta, mai cu seamă că în prima zi era programat ca dublură a ofițerului de serviciu pe întreprindere.

În dimineața zilei de 24 august 1983, W.R., după un control atent, urmînd să stabilească dacă face obiectul unor măsuri de securitate, a plecat din Craiova spre Rîmnicu Vîlcea. S-a procedat, din nou la corectarea și completarea măsurilor de securitate instituite, iar în urmărirea lui W.R. s-a implicat cu responsabilitate, demnă de menționat, și Inspectoratul județean Vîlcea.

Drept urmare, în ziua de 2 septembrie 1983, ziarul local „ORIZONT" informa pe cititorii săi despre **„O pasăre călătoare (răpitoare) cu aripile tăiate", astfel : „WOLF RUDI" originar din Cluj-Napoca, flotant in Craiova, Calea București, bl. P5, apt. 3, și-a schimbat pentru a treia oară domiciliul (nu numai pentru infracțiuni de drept comun). Fiind surprins furind obiecte de la hotelul „Alutus", el a intrat în vizorul organelor de miliție. Și, la cercetări, ne informează tovarășul colonel Gheorghe Neacșu — comandantul Miliției municipiului Rîmnicu Vîlcea — au început să apară surprizele : individul se legitima cu un buletin de identitate sustras unui cetățean din București și purta cuțit. Judecat în cadrul procedurii de urgență pentru port ilegal de armă albă, W.R. a primit, deocamdată, conform Decretului 153/1970, două luni de închisoare contravențională. Se întrevăd și alte surprize . . .".**

Sigur, nu s-a scris în ziar — și nici nu avea cum — despre :

— acțiunea de filaj continuu asupra „păsării călătoare" ;

— faptul că un ofițer, component al echipei care executa această misiune, a sesizat și a alarmat — ca oricare cetățean — personalul de serviciu al hotelului cum că „pasărea răpitoare . . ." burdușește un geamantan cu orice îi pică în mînă ;

— că în fapt W.R. și-a îndreptat arma albă să lovească și un ofițer de securitate etc.

În cadrul cooperării, W.R. a fost luat în cercetarea organelor de miliție ale Inspectoratului județean Vîlcea, pentru furt din avutul obștesc, uz de fals și ultraj. La percheziția corporală, asupra acestuia s-au găsit, în afara documentului său de identitate, încă două buletine de identitate, care aparțineau altor cetățeni, o legitimație de ziarist cu fotografia sa, însă pe alt nume, un caiet cu însemnări și un binoclu.

Procedîndu-se și la efectuarea percheziției domiciliare — unde a participat și un ofițer de securitate de la I.J. Dolj — la locuința lui W.R. s-au mai găsit : un permis de conducere auto, aparținînd lui P.N. din București ; un certificat de înmatriculare și permis de conducere auto aparținînd lui P.I. din municipiul Tg. Jiu ; o scrisoare expediată de un cetățean vest-german pe adresa unei persoane din Polonia, dar destinată lui W.R., în conținutul căreia i se comunica : „Stimate d-le W.R., scrisoarea dv. a ajuns cu bine, așa că puteți trimite mesajul la aceeași adresă" (scrisoarea a ajuns în posesia lui , cu ocazia unei vizite ce a făcut-o în țara respectivă și nu pe calea poștei) ; agenda de buzunar cu adresele unor persoane fost condamnate din țară și străinătate.

●

Fiind întrebat despre faptele comise, W.R., a declarat că s-a cazat la hotel sub o identitate falsă, din motive pe care nu dorește să le precizeze și că vrea să fie sesizate organele Securității Dolj. Împotriva evidențelor, vorbea despre el ca despre un agent trimis să îndeplinească misiuni speciale. Desigur că măștile lui nu au mai înșelat pe nimeni, încercările de a mistifica adevărul faptelor sale au fost respinse. Miliția municipiului Rîmnicu Vîlcea continuînd acțiunea penală.

Astfel, extinzîndu-se cercetările, s-a stabilit că inculpatul W.R. a mai comis furturi în lunile mai și septembrie 1982 la Govora și respectiv, Slatina, cînd, în afară de obiectele furate (radiocasetofoane, haine de piele și altele), a mai sustras bani și documentele găsite la percheziția corporală și domiciliară.

În arestul Inspectoratului județean Vîlcea al Ministerului de Interne, unde a fost depus pe tot timpul cercetărilor, presupunînd că a fost încadrat informativ, W.R. a insistat să provoace interesul securității. În mai multe discuții avute cu alți deținuți, spunea că are legături cu 3 redactori ai postului de radio „Europa liberă" de la care primește bani pentru informațiile ce le furnizează : referitoare la așa-zisele greve de pe Valea Jiului, privitoare la pretinsele mișcări studențești de la Cluj-Napoca și multe altele de acest fel. De menționat însă că W.R., în contextul discuțiilor, făcea referiri și la modalități de legături cu postul de radio menționat, despre care a fost cercetat informativ, fără rezultat pozitiv, la Securitatea Dolj.

Analizîndu-se situația operativă, s-a apreciat că respectivul, prin aceste mașinațiuni, sconta să obțină absolvirea de răspundere și s-a hotărît terminarea urmăririi penale și trimiterea în judecată a inculpatului W.R., iar la 14 septembrie 1983, acesta a fost condamnat la 4 ani și 6 luni închisoare, pedeapsă sporită cu 6 luni, urmînd să stea în detenție 5 ani, conform art. 208, aliniat 1, raportat la art. 209, litera g și aliniatul ultim, cu aplicarea articolului 37, litera g CP. Totodată, a fost obligat să plătească părților civile o sumă importantă de bani, cu titlu de despăgubiri civile (sentință rămasă definitivă în urma recursului din luna mai 1984)

Demn de reținut este și faptul că în prima fază a procesului s-a oferit să-l apere, din oficiu, avocatul „STERPU", fost membru F.D.C. și condamnat pentru activitate într-o organizație teroristă.

Desigur că, în timp, cu prilejul analizelor dosarului, s-a insistat asupra neajunsurilor manifestate în desfășurarea urmăririi informative și cauzelor acestora, luîndu-se măsuri în consecință. Acum, este evident însă că unele neajunsuri au continuat să persiste. Au existat perioade de timp cînd nu s-a insistat pentru cunoașterea în profunzime a activității sale. Mai trebuie amintite și fisurile în conlucrarea cu organele de miliție, mai ales că se știa despre antecedentele penale ale lui W.R. Numai așa se poate explica faptul că sus-numitul, în anul 1982, a comis, dar fără să se cunoască la timpul cuvenit, furturile amintite. Credem că nu greșim deloc dacă ne punem și întrebarea : în această situație, se putea preveni, oare, punerea în practică și a actului de atentat vizat de acesta ? Am mai putea medita și asupra altor suspiciuni care au stat la baza deschiderii dosarului de urmărire informativă, la posibilitatea ca unele dintre acestea, în cele din urmă, să se dovedească ca fiind fapte reale. Măsurile de securitate ce se vor aplica, acum, după condamnarea pentru infracțiuni de drept comun a lui W.R., întrevăd și alte surprize, de altă natură. Dar, de ajuns cu anticipația. .

Din acest caz ,și altele asemănătoare, se mai pot desprinde o serie de concluzii, și anume:

◆ Foștii condamnați pentru infracțiuni contra securității statului au fost și rămîn o problemă importantă de muncă.

◆ Planul de măsuri cu privire la intensificarea activității de cunoaștere, prevenire și neutralizare a acțiunilor dușmănoase inițiate de foștii condamnați, aprobat de conducerea Departamentului Securității Statului, trebuie executat în mod exemplar.

◆ Eforturile vor fi orientate prioritar pentru cunoașterea activității și preocupărilor foștilor șefi de organizații și grupări subversive și ale altor elemente potențial periculoase, stabilite pe linia problemei.

◆ Să se acționeze cu mai multă fermitate pentru neutralizarea acelor elemente care sînt preocupate ca ideile, concepțiile și metodele de activitate ostilă pentru care au fost condamnate să prolifereze, în alte medii, îndeosebi în rîndul unor persoane anarhice, parazitare, nemulțumite și ușor influențabile.

◆ Totodată, se impune să se acționeze continuu și perseverent pentru a se putea stabili imediat orice intenție de acțiune prin forme terorist-diversioniste.
Este necesar să se realizeze o mai eficientă cooperare cu organele de miliție, cu ofițerii ce lucrează pe linie de contrainformații economice și U.S.L.A.

◆ De asemenea, se impune o mai bună conlucrare interjudețeană în soluționarea unor cazuri complexe aflate în lucru.

Colonel **Gheorghe LUNGU**
Colonel **Constantin RIZEA**
Lt. col. **Mihai WAWIERNIA**

DEMASCAREA LUI „PETRICĂ"...

În cursul anului 1982, o sursă a Securității județului Galați a semnalat faptul că pensionarul *„Petrică"*, în etate de 64 ani, inginer ceferist, neîncadrat politic, fără antecedente politice sau penale, domiciliat în Galați, în mai multe ocazii a făcut comentarii denigratoare la adresa orînduirii noastre socialiste.

Pentru verificarea acestei informații, prevenirea eventualelor fapte negative ce le-ar fi putut pune la cale și clarificarea suspiciunilor privind implicarea lui *„Petrică"* în unele cazuri de difuzare de înscrisuri cu conținut dușmănos, compartimentul de informații interne l-a luat în lucru prin dosar de urmărire informativă.

În cadrul sarcinilor propuse, prin măsuri combinative, s-a realizat, pentru început, infiltrarea informatorului *„Ghiocel"*, concomitent cu folosirea altor mijloace specifice de muncă.

Pentru a se realiza un control corespunzător asupra preocupărilor și contactelor pe care obiectivul le avea la domiciliul său, au fost studiați vecinii acestuia, din rîndul cărora, cel mai indicat pentru a fi recrutat s-a dovedit a fi *„Olaru"*. Totodată, din anturajul lui *„Petrică"* a fost atrasă la colaborare legătura *„Bogdan"*, care se afla în bune relații cu respectivul.

Încadrarea informativă realizată și-a demonstrat eficiența în descifrarea activității dușmănoase desfășurate de obiectiv.

Fiind dirijați cu sarcini diversificate, cei trei informatori au furnizat informații din care rezulta că *„Petrică"* făcea, în mod frecvent, comentarii defăimătoare privind realitățile social-politice și economice din România. În discuțiile purtate respectivul obișnuia să facă comparații defavorabile între situația din țara noastră și cea din unele state (Italia, R. F. Germania) pe care le vizitase în cursul anului 1981, făcînd propagandă modului de viață capitalist pe care îl considera superior, sub toate aspectele.

„Petrică" era și un fervent ascultător al postului de radio „Europa liberă", colportînd în rîndul cunoștințelor știrile tendențioase transmise, activitate la care antrena și alte persoane de vîrstă și concepții apropiate. A încercat, de asemenea, să atragă la astfel de activități și doi ingineri tineri, foști colegi de serviciu, pe care periodic îi vizita în acest scop la locul de muncă.

În procesul urmăririi informative au mai fost stabilite preocupările obiectivului de a redacta unele scrieri „de sertar" cu conținut ostil, pe care le difuza spre lecturare unor persoane din anturajul său, intenționînd, totodată, să le scoată ilegal din țară, pentru a le publica în Occident. În acest scop

era interesat să găsească, să cultive și să permanentizeze legături cu persoane ce aveau rude sau relații apropiate în străinătate, dintre care au fost identificate : „*Paula*" din Galați și „*Costel*" din Brașov, cunoscuți că efectuau frecvente deplasări peste hotare.

În legătură cu „*Petrică*" s-au mai obținut date din care rezulta și intenția acestuia de a rămîne în străinătate, în eventualitatea efectuării unor călătorii turistice.

Adîncindu-se verificările, informațiile obținute au condus și la ipoteza că cel urmărit ar fi autorul înscrisului cu conținut dușmănos denumit „*Oratorul*", difuzat în București și Brăila în cursul anului 1982. Măsurile operative întreprinse au confirmat că cel în cauză este autorul înscrisului respectiv, fapt recunoscut de acesta cu prilejul anchetării sale informative.

Întrucît datele obținute pe parcursul urmăririi informative îl defineau pe „*Petrică*" drept un element profund dușmănos, preocupat permanent de a influența negativ și polariza în jurul său persoane cu concepții asemănătoare, precum și de a redacta scrieri cu conținut ostil, s-a trecut la documentarea activității acestuia.

Astfel, sub acoperirea organelor de miliție s-a efectuat o percheziție la domiciliul său, unde au fost descoperite și ridicate circa 200 de file conținînd diferite scrieri și poezii cu conținut dușmănos.

Concomitent, au fost audiate șase persoane din anturajul său, față de care obiectivul a avut frecvente manifestări dușmănoase.

Aceste audieri au întregit fondul de date deținut cu privire la activitatea lui „*Petrică*" și au determinat izolarea sa, ca urmare a suspiciunilor și disensiunilor create în cadrul anturajului.

În vederea destrămării anturajului respectiv și a neutralizării activității lui „*Petrică*" s-au propus și aprobat măsuri diversificate, și anume : trei persoane au fost avertizate, patru luate în contact pentru influențare pozitivă, iar în trei cazuri au fost informate organele de partid.

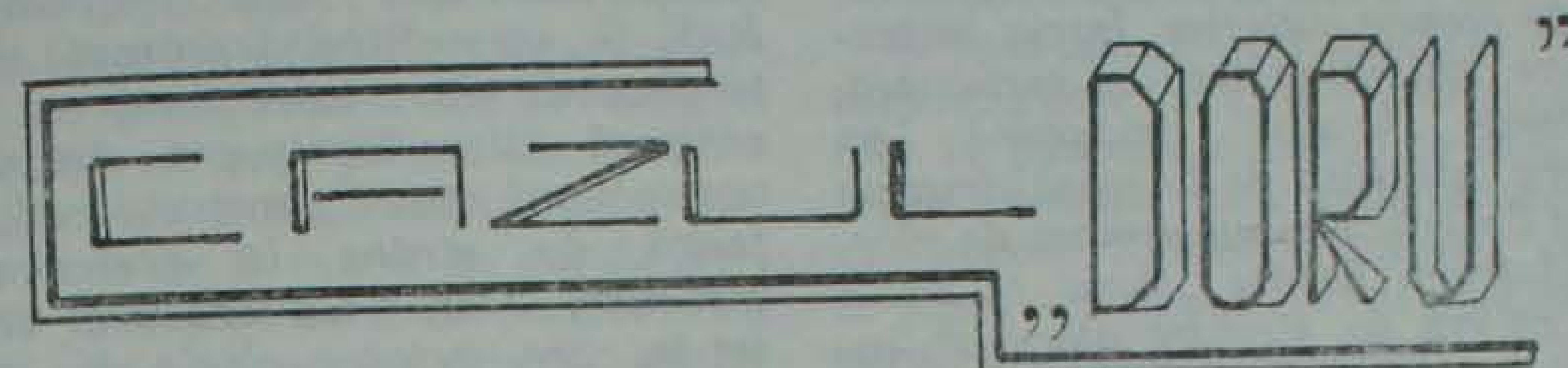
În scop preventiv și educativ, pentru a crea opinie de masă împotriva faptelor comise de „*Petrică*", acesta a fost pus în discuție publică, în cadrul unei adunări organizate în municipiul Galați, la care au participat circa 120 de persoane, foști colegi de muncă, inclusiv elemente asupra cărora a exercitat influență negativă și altele predispuse la fapte similare.

Cu această ocazie au luat cuvîntul mai multe persoane care au dezaprobat și înfierat activitatea ostilă desfășurată de cel în cauză.

Ca urmare a unei combinații informative aplicate în procesul pregătirii discuției publice, „*Petrică*" a adoptat o poziție corespunzătoare, și-a recunoscut și regretat faptele comise, angajîndu-se să-și corijeze comportamentul și să respecte cu strictețe legile țării.

Măsurile preventive inițiate în acest caz și-au dovedit eficiența, urmărirea în continuare a obiectivului reflectînd faptul că acesta s-a izolat de persoanele din anturaj, nu a mai făcut comentarii denigratoare și a renunțat la așa-zisele preocupări scriitoricești.

Maior **Ion MORARU**
Lt. major **Adrian DOBAN**

Se știe, măsurile de prevenire în sfera comerțului exterior sînt, de regulă, complexe și de lungă durată. Uneori, însă, în acest proces complex apar împrejurări în care sîntem nevoiți să ne alertăm, să elucidăm cu operativitate fapte și împrejurări care, la prima vedere, evidențiază încălcări ale unor norme legale. Așa s-a întîmplat și în cazul „Doru", în momentul cînd informatorul „Popa" ne-a adus la cunoștință că la Întreprinderea „Policolor" din București, pentru obținerea unei culori etalon, consumurile specifice sînt mai mari cu 20 la sută. Era oare vorba de o neglijență? Era o acțiune premeditată a firmei străine care ne livra pigmenții pentru obținerea culorii? Era o „afacere" acceptată de reprezentanții beneficiarului? În acel stadiu era greu de răspuns la asemenea întrebări. Singura soluție era verificarea informației inițiale, prin mijloacele specifice muncii noastre. Declanșarea acestor măsuri a adăugat multe alte ... surprize.

O primă curiozitate ne-a produs faptul că beneficiarul, deci păgubașul, nu a sesizat întreprinderea noastră de comerț exterior — și nici nu manifesta interes în acest sens pentru a introduce o reclamație referitoare la calitatea pigmentului importat. Pe de altă parte, informațiile obținute evidențiau că reprezentantul firmei străine — un oarecare domn „Krauss" de la firma „B.A.S.F." — se înregistrează cu o creștere a cifrei de afaceri. Părea aproape incredibil cum domnul „Krauss", în comparație cu alte firme, asemănătoare sub aspectul valorilor exportate, a reușit ca numai în cinci ani să agonisească o cifră de afaceri de peste cinci milioane mărci vest-germane. Firește, s-a pus întrebarea, cum a reușit?

Datele administrate ne-au pus, la un moment dat, în fața unor noi realități. Domnul „Krauss", fire întreprinzătoare și cunoscător al limbii române, manifesta interes pentru a-și crea relații cît mai diverse. Ba, mai mult, obișnuia să acorde atenții, de la flacoane cu parfum „Chanel", casete „B.A.S.F.", la oferirea destul de des a unor mese la restaurante de lux. Încerca el oare în acest fel să acopere pe cei care îl ajutau efectiv? Cine din noianul de relații — mai mult sau mai puțin apropiate — avea interes să-l ajute? Ne-am pus aceste întrebări, întrucît, în acest stadiu al acțiunii, rezulta clar că domnul „Krauss" este ajutat.

Dintre elementele din anturajul reprezentantului firmei străine s-a conturat comportarea suspectă a lui „Doru", merceolog la o întreprindere de comerț exterior. Într-o împrejurare, aflîndu-se într-un restaurant, domnul „Krauss" împreună cu „Doru" au lipsit de la masă circa un sfert de oră. Era un semnal de alarmă întrucît despre „Doru' se stabilise că era un element afacerist, interesat să aibă relații cu cetățeni străini. Despre „Doru' se primise și o informație din care rezulta că acesta, aflîndu-se într-o delegație de prospectare a pieții, la firma „Bayer' din R. F. Germania, s-a întîlnit cu „Krauss" căruia i-a cerut valută pentru ... a-l ajuta să-și vîndă pigmenții în România.

Din acest moment, în urma reanalizării cazului, în cadrul dosarului de urmărire informativă s-au stabilit sarcini noi, respectiv:

— clarificarea caracterului relațiilor dintre „Doru" și reprezentantul furnizorului;

— stabilirea pagubelor aduse economiei naționale prin importul de produse necorespunzătoare;

— documentarea activității infracționale desfășurate de urmăriți.

Pentru rezolvarea sarcinilor propuse, s-au folosit rețeaua informativă, mijloacele speciale — inclusiv filajul pe momente operative —, analizele de laborator și expertizele de specialitate la diverse întreprinderi care folosesc materia primă importată din R.F.G., precum și alte măsuri impuse de diverse împrejurări. Datorită ofensivității și operativității măsurilor noastre, cazul s-a conturat repede și cu multă claritate.

Între altele, merită a reliefa modul în care „Doru" a încercat să obțină de la „Krauss" suma de 75.000 lei, contra unei note de credit în valoare de circa 200.000 lei, reprezentînd valoarea unei cantități de pigmenți returnată din greșeală în R. F. G., ea nefiind descărcată în întregime de către întreprinderea beneficiară din Timișoara. Astfel, cu ocazia unei mese „protocolare", oferită de străin la restaurantul „Bucur", „Doru" i-a strecurat un bilet în care, printre altele, îi cerea să vină la restaurantul de la kilometrul 36 (pe autostrada București—Pitești), unde să aducă într-o geantă, neobservat, suma de 75.000 lei. În acest fel, „Doru" intenționa să-l scutească de răspundere pe „Krauss" pentru cantitatea respectivă de produs. Măsura noastră nu a întîrziat pentru a întrerupe tentativa lui „Doru": printr-o sursă de încredere, lui „Krauss" i s-a sugerat că „Doru" ar putea să-l compromită și că întîlnirea propusă de el ar fi o ... „înscenare". Momentul operativ nu a putut fi folosit pentru organizarea prinderii în flagrant, deoarece în acest caz ar fi fost sacrificat un informator valoros, preferîndu-se deci, dezinformarea străinului. Ca urmare „Krauss" i-a telefonat lui „Doru", comunicîndu-i că cele propuse nu pot fi acceptate. În procesul urmăririi informative s-a mai stabilit că, într-o altă împrejurare, „Doru" l-a atenționat pe „Krauss" și despre faptul că este concurat de o altă firmă străină.

Pentru curmarea activității lui „Doru" s-a luat măsura, prin ministerul de resort, de a se efectua un control amănunțit al conținutului tuturor contractelor la încheierea cărora participase cel în cauză. Concomitent, s-a efectuat expertiza produselor pentru a se constata diferențele de calitate între normele înscrise în documente și cele importate. Cu aceste prilejuri s-a stabilit că obiectivul nu făcea de regulă probele pigmenților și coloranților, iar în situația cînd acestea se efectuau nu ținea seama de rezultate, motivînd că era presat de cererile repetate ale întreprinderilor beneficiare care ar fi intrat în gol de producție fără produsele respective. De menționat că unele dintre aceste produse erau însă fabricate și în țară și deci nu era justificat importul.

Anchetat de organele de cercetare penală, în fața dovezilor, „Doru" nu a putut nega activitatea de favorizare a firmei străine. Nefiind însă vorba de transmitere de secrete de stat, ci de secrete comerciale, și avînd în vedere că avem încheiate cu firma respectivă numeroase alte contracte, pentru început, asupra celui în cauză a fost luată măsura îndepărtării din sistemul comerțului exterior.

În contextul unor măsuri întreprinse în cadrul Întreprinderii „Policolor", unde s-au constatat și alte neajunsuri pe linie de comerț exterior, se continuă și documentarea altor aspecte ale activității lui „Doru", în funcție de care se vor lua măsuri corespunzătoare.

Prin rezolvarea acestui caz s-a realizat prevenirea păgubirii economiei naționale și recuperarea prejudiciului produs, activitate desfășurată în cooperare cu U.M. 0625/CP și Securitatea județului Botoșani, în acest județ funcționînd întreprinderi beneficiare.

După îndepărtarea din comerțul exterior a lui „Doru" s-a reușit procurarea de pigmenți și coloranți, de la aceeași firmă, dar cu un preț mai mic cu aproximativ 40%.

Din modul cum a fost lucrat cazul „Doru", apreciem că se pot trage unele concluzii utile pentru munca noastră, între care:

— Recrutarea și folosirea corespunzătoare a unei rețele capabile în punctele-cheie unde sînt folosite efectiv produsele provenite din import. Sesizarea, potrivit căreia pigmenții importați nu corespund normelor, s-a dovedit valoroasă pentru măsurile noastre ulterioare.

— Cunoașterea comportării și relațiilor reprezentanților străini — în orice împrejurare — este o sarcină ce nu poate fi exclusă ori subapreciată. Discuțiile și schimbul de mesaje între „Doru" și „Krauss" la restaurant sau în alte locuri au prezentat un mare interes în întreaga evoluție a acțiunii. Am avut și o împrejurare în care un simplu pachet de țigări, gol, „uitat" la bordul mașinii — dar sesizat de informator — ne-a edificat asupra caracterului relațiilor dintre străin și „Doru'. În pachet era un bilet a lui „Doru" către străin, prin care îi propunea o afacere ilicită.

— Pe parcursul desfășurării acțiunii, de un real folos se dovedesc a fi expertizele, actele oficiale, precizările pe care le fac specialiștii în probleme tehnice. Așa am reușit noi, în fapt, să putem discerne mai bine de unde a început și pînă unde s-a întins prejudiciul săvîrșit de „Doru".

Desigur, ne-am referit doar la cîteva concluzii deosebite. Se înțelege că pasiunea, dragostea de adevăr, munca neîntreruptă pentru elucidarea faptelor și-au avut cuvîntul lor în finalizarea cu succes a acestui caz.

Lt. col. **Grigore NIȚĂ**

EŞECUL A FOST TOTAL...

Despre activitatea şi preocupările unor fugari s-a mai scris în publicaţia noastră. Avînd însă în vedere pericolul ce-l reprezintă această categorie de persoane pentru securitatea statului, în scopul desprinderii unor învăţăminte utile, prezentăm în continuare noi aspecte din activitatea infracţională a trei fugari.

Este vorba despre *Grozavu*, *Elin şi Fănică*, trei cetăţeni originari din România, fiecare cu biografia lui, dar uniţi printr-un gînd comun: revenirea clandestină în ţară pentru a scoate, pe căi ilegale, alte persoane (rude, cunoştinţe ş.a.).

„Eroul" şi iniţiatorul acestui gen de acţiuni a fost *Grozavu*, originar din judeţul Caraş-Severin. La vîrsta de 27 de ani (deşi meseriaş bun, căsătorit, ocupînd împreună cu soţia şi copiii un frumos apartament de la stat chiar în oraşul Reşiţa), furat de propaganda occidentală, în anul 1981 a trecut fraudulos frontiera, stabilindu-se într-un orăşel din Germania federală.

Singur, departe de familie, rude şi prieteni, şi, mai ales, după ce statul în care s-a aciuat nu a acordat viză de intrare în ţară soţiei sale, acesta s-a decis să adopte — pentru a doua oară — o soluţie ilegală, soluţie acceptată atît de *Elin*, cît şi de *Fănică*.

Elin, de naţionalitate germană, originar din Timişoara, fugit din ţară, s-a stabilit tot în R. F. Germania. Cunoscut că se antrenase în acţiuni de propagandă emigraţionistă, incitînd la evaziune şi preocupat de racolarea sau sprijinirea unor cetăţeni români de a trece fraudulos frontiera, acesta a fost trecut, la propunerea Securităţii judeţului Timiş, pe lista persoanelor indezirabile. Măsura a fost simţită din plin, întrucît *Elin* avea în ţară o serie de probleme nerezolvate şi nu găsea o modalitate legală de a se întoarce în locurile natale pentru a-şi pune treburile la punct.

Fănică, originar dintr-o localitate din zona de frontieră a judeţului Caraş-Severin, certat cu munca, era experimentat în trecerea frauduloasă a frontierei de stat. Prima dată fusese în anul 1982. Reuşind atunci a fost nevoit să „frecventeze" diferite lagăre, inclusiv pe cel din Latina (Italia). Mai tîrziu, sătul de viaţa de lagăr, *Fănică* a revenit pe aceeaşi cale în ţară şi, regretînd „sincer" rătăcirea de care fusese cuprins, a mărturisit tuturor cunoştinţelor că i-a fost destul şi se va face om de treabă. Numai că, în anul 1983, „plictisindu-se" în oraşul Moldova Nouă, *Fănică* a luat din nou drumul pribegiei, poposind în vechea locuinţă din Latina.

Cînd, într-o împrejurare, *Grozavu* şi *Elin* s-au cunoscut în R. F. Germania, avînd interese identice (primul să-şi scoată soţia ilegal din ţară, iar cel de-al doilea concubina), au şi ticluit planurile de realizare a acestor intenţii. Numai că ambii aveau teamă să intre clandestin în ţară, fiind prea bine cunoscuţi de organele de stat. Momentul critic însă a fost depăşit după ce *Grozavu* şi-a adus aminte că mai era pe lume şi *Fănică*, vechi prieten de suferinţă în „locuinţa" lor din Latina. Ca urmare, cei doi l-au determinat pe acesta să-i conducă în

ţară prin locurile cunoscute numai de el, fără riscul de a fi prinşi. Din plan nu a lipsit nici posibilitatea de a fi reţinuţi pe teritoriul iugoslav de către autorităţile respective, motiv pentru care *Grozavu* şi-a procurat un paşaport de la alt fugar, pe care aplicase propria fotografie, iar *Elin*, printr-o operaţie de falsificare a paşaportului, a devenit *Eduard* ...

...Aşa s-a făcut că, înarmaţi cu astfel de documente, cei trei infractori au reuşit să intre clandestin în România, pe lîngă moara din Savăţ şi în apropiere de punctul de control trecere frontieră Naidaş, judeţul Caraş-Severin, fără ca urmele lor să fie descoperite pe fîşia proaspăt arată.

Asta s-a întîmplat într-o zi din luna octombrie 1983 ...

Cît timp organele de securitate n-au cunoscut nimic despre acest eveniment de frontieră, cei trei fugari, cu ajutorul rudelor apropiate, au reuşit să organizeze un grup de opt persoane (şase din Timişoara şi două din Reşiţa), grup care, la un semnal dinainte stabilit, urma să fie transportat cu anumite autoturisme cît mai aproape de linia de frontieră.

Considerînd planurile puse la punct, infractorii s-au retras la domiciliul unui unchi al lui *Grozavu*, într-un sat izolat, situat departe de centrele urbane. Acolo, sub acoperirea participării la o „nedee", ei au organizat cu rudele o „petrecere de adio". Niciodată nu au fost mai siguri de „victorie" ca acum ...

... Între timp, de la reţeaua informativă au parvenit date şi informaţii din care rezulta că atît cei trei fugari, cît şi unele persoane racolate de ei se găseau la diverse adrese din Reşiţa, inclusiv la unchiul lui *Grozavu*. Ca urmare, şeful Securităţii judeţului Caraş-Severin a organizat trei grupe operative, temeinic pregătite asupra misiunilor ce le aveau de executat, una dintre acestea fiind condusă de şeful serviciului de informaţii interne, maior Alexandru Stănescu. Potrivit situaţiei tactico-operative, s-a apreciat că reţinerea fugarilor, înainte ca aceştia să părăsească locuinţa în care se simţeau „în siguranţă", era cea mai oportună acţiune.

Cînd la orele 02,15, *Elin*, ieşise în curtea casei, în care petrecuse aşa de frumos, pentru a mai respira aerul ozonat al nopţii, acesta a fost reţinut aproape fără zgomot. Liniştea a fost tulburată abia după ce a început controlul documentelor de identitate ale celorlalte 12 persoane, dintre care unele însă se aflau în plin chef, altele dormeau, iar *Grozavu* cu soţia sa erau într-o bucătărie.

Intuind pericolul ce-l pîndea în urma somaţiilor legale, *Grozavu* a sperat că prin fugă poate să scape de capcană. Aşadar, profitînd de zgomotul făcut în jurul său, acesta a fugit pe fereastră, apoi a sărit un gard şi, ajuns în grădină, mai avea doar cîţiva paşi ca să se piardă în desişul unei păduri. Întreaga stratagemă însă s-a soldat cu un fiasco total. Ofiţerii din dispozitiv (inclusiv pădurarul din localitate, cu rol bine precizat în această acţiune), sesizînd intenţia infractorului, s-au luat după acesta, iar şeful de post din comuna Iablaniţa, după zgomotul produs de mişcarea fugarului, a îndreptat arma spre el şi a tras ...

... Folosind cu pricepere forţele de care dispunea, precum şi datele obţinute despre un număr apreciabil de persoane care erau legături

şi rude ale fugarilor menţionaţi, Securitatea judeţeană Caraş-Severin a reuşit, în mai puţin de şase ore, să-l localizeze şi să-l reţină şi pe *Fănică*, cel de-al treilea fugar care, aflînd despre reţinerea de către organele de securitate a complicilor săi, se ascunsese la diferite cunoştinţe din municipiul Reşiţa.

Astfel, aventurile celor trei fugari luaseră sfîrşit. *Grozavu* (rănit, dar în afara oricărui pericol) şi celelalte elemente au rămas la dispoziţia organelor în vederea descifrării şi clarificării activităţii lor infracţionale.

Pe de altă parte, la Casa de cultură din Reşiţa a fost organizat un proces public cu persoanele implicate în acţiunea de a fi scoase pe căi ilegale din ţară de către cei trei fugari, unele dintre ele fiind condamnate, iar asupra altora luîndu-se măsuri de avertizare, fapt ce a contribuit la descurajarea anumitor elemente cu intenţii de a pleca fraudulos din ţară.

Din cercetările întreprinse în acest caz au rezultat următoarele aspecte :

— Tot mai mulţi dintre fugari s-au antrenat în acţiuni de scoatere pe căi ilegale din ţară — evident, în schimbul unor serioase avantaje materiale — a altor persoane, victime ale propagandei emigraţioniste ;

— În toate cazurile finalizate cu succes de către organele de securitate, informaţiile privind comportarea rudelor şi cunoştinţelor unor fugari au avut o considerabilă valoare în ceea ce priveşte organizarea unor acţiuni operative ;

— Lipsa unor surse informative în anumite locuri şi medii din competenţă a dat posibilitatea fugarilor să contacteze unele persoane de pe raza judeţelor Caraş-Severin, Timiş şi Arad, fără să fie semnalată apariţia lor în aceste locuri ;

— Prezenţa fugarilor în ţară nu a fost depistată operativ şi din lipsă de date de la organele de grăniceri cărora le revine obligaţia de a sesiza urmele lăsate de aceştia pe fîşia arată din frontieră ori alte indicii privind comiterea unor infracţiuni de acest fel. În cazul de faţă, cei trei fugari trecuseră fîşia tîrîş, lăsînd la faţa locului urme vizibile ;

Elin nu a venit în ţară numai pentru a-şi scoate concubina, ci avea încheiate contracte în R. F. Germania prin care, pe de o parte, se angajase să ajute persoanele indicate şi stabilite de rudele lor pentru a le trece fraudulos frontiera, iar pe de altă parte avea obligaţia să le conducă la ambasada Germaniei federale din Iugoslavia de unde aceştia obţineau paşapoarte şi valută ;

— Infractorii au încercat în Italia să procure armament pentru a-l folosi la nevoie, dar, pentru că au fost înşelaţi într-o asemenea ofertă de un cetăţean străin, au renunţat la acest plan ;

— Pregătirea fizică şi militară a cadrelor care au participat la această acţiune a fost deosebit de utilă, materializată în eforturi prelungite, şi în faptul că şeful de post a tras în infractor în condiţii de întuneric deplin, după zgomot, fără să ochească, ceea ce a contribuit la reuşita acţiunii.

Lt. col. **Gheorghe PREOTEASA**
Lt. col. **Gavril ONICEAG**
Maior Alexandru STĂNESCU

ROLUL INFORMAŢIILOR ÎN COMBATEREA TERORISMULUI

Natura clandestină, ca şi principiile organizatorice şi tactice ale grupărilor teroriste, ridică probleme deosebit de dificile în faţa autorităţilor însărcinate cu asigurarea securităţii publice. Aceste autorităţi au nevoie de informaţii pentru a putea lua măsuri de prevenire, precum şi pentru a zădărnici planurile de atac terorist, a combate cu succes acţiunile teroriste şi, cînd este posibil, a-i deferi pe terorişti justiţiei. Informaţiile necesare pentru atingerea acestor scopuri nu sînt uşor de obţinut. Singura cale de a intra în posesia lor este utilizarea tehnicilor de culegere a informaţiilor, iar acest lucru din mai multe considerente.

Importanţa surprizei

O grupare teroristă bine organizată şi caracterizată prin coeziunea rîndurilor ei are mare nevoie de secretizare, pentru a obţine cît mai multe din avantajele pe care le oferă surpriza. Este de observat că, spre a se dovedi total eficientă în desfăşurarea unei acţiuni, surpriza trebuie să fie la rîndul ei totală ; în orice caz, eficienţa unei operaţii de luptă este legată direct de gradul de surpriză asigurat în organizarea ei. Această afirmaţie este confirmată şi, spre exemplu, de unele documente elaborate pentru uzul militarilor S.U.A. (Reglementările nr. 100-5). Potrivit acestor documente, surpriza este definită ca „lovirea inamicului la un moment, într-un loc şi într-un mod în care el nu e pregătit. Important nu este ca inamicul să nu-şi dea deloc seama de ceea ce i se întîmplă ; esenţial este însă ca el să-şi dea seama prea tîrziu pentru a mai reacţiona eficient".

Tacticile teroriste se concentrează pe folosirea surprizei în vederea atingerii următoarelor scopuri :

☐ Crearea unei situaţii faţă de care forţele de securitate să fie nepregătite. Dacă securitatea n-a anticipat situaţia în ansamblu, înseamnă că ea n-a pus la punct tactica ripostei respective, că ea nu a fost corespunzător dotată din punct de vedere tehnic şi nu s-a pregătit pe linia combaterii eficiente a unor acţiuni teroriste specifice ,că n-a selecţionat şi format cadrele corespunzătoare ş.a.m.d. Oricare din aceşti factori ar putea contribui la manifestarea nehotărîrii din partea autorităţilor, a şovăielilor, la darea unor riposte slab coordonate şi necorespunzătoare, devenind astfel problematică rezolvarea incidentelor teroriste ce s-ar putea ivi.

☐ Obligarea forţelor de securitate să treacă la acţiuni pripite sau inadecvate. Acest scop este intim legat de lipsa pregătirii pe linia combaterii anumitor incidente de tip terorist. Dacă autorităţile de securitate nu aplică strategii coerente, clare şi bine stabilite şi dacă nu există o ierarhizare a ripostei, atunci se va dovedi, probabil, că forţele de securitate sînt fie prost pregătite şi prost echipate pentru o anume misiune, fie lipsite de o comandă suficient de fermă. Foarte importante sînt evoluţia şi corelarea strategiilor guvernamentale de bază în raport cu fenomenul terorismului.

In lipsa lor, se ivește un mare pericol: acela al apariției unei comportări oscilante care, de asemenea, poate provoca o anume neîncredere în forțele de securitate, situație lesne exploatabilă de către teroriști. Mai mult: nu trebuie pierdut din vedere că un scop esențial pe care-l urmăresc mulți teroriști este acela de a forța guvernul să adopte măsuri nemiloase și represive, adică să reacționeze în mod exagerat. Este foarte probabil ca o asemenea situație să se creeze în absența unei concepții clare privind strategiile și ierarhizarea (gradarea) ripostelor antiteroriste.

☐ Dislocarea sau dispersarea forțelor de securitate. Stricta secretizare a activității teroriste este menită să asigure răspîndirea largă a forțelor de securitate la toate obiectivele vulnerabile, astfel încît să nu fie posibilă concentrarea acestor forțe în vederea apărării obiectivului ce va fi realmente atacat. O variantă strategică ar consta în dezinformarea ce ar avea drept consecință masarea cadrelor din forțele de securitate la un obiectiv care nu ar urma să devină adevărata țintă a atacului terorist.

☐ Desfășurarea unor acțiuni teroriste neașteptat de puternice pe o anumită direcție. Mai ales în momentele critice ale unei campanii teroriste este avantajos — din punctul de vedere al teroriștilor — să-și sporească pe neașteptate capacitatea de luptă în scopul înfrîngerii forțelor de securitate într-un anume loc sau atacării lor simultane în mai multe locuri. Întrucît sporirea efectivelor teroriste cere timp, mai ales dacă sînt necesare îndoctrinarea și realizarea pregătirii de luptă, este evidentă necesitatea păstrării secretului în toată perioada respectivă, pentru a menține intact și a putea exploata la maximum potențialul de atac al grupării teroriste.

☐ Darea atacului terorist dintr-o direcție neașteptată. În anumite situații și dacă este păstrat secretul, o grupare teroristă are posibilitatea de a exploata avantajul ce decurge din modificarea tacticilor și a tipurilor de obiective. Cînd se examinează tendințele de evoluție în timp a evenimentelor teroriste, e dificil să nu se rămînă sub impresia că teroriștii cedează unor „mode" sau „capricii" atunci cînd își aleg o tactică sau alta. Astfel, într-o anumită etapă predomină asasinatele, în alta — luarea de ostateci, iar în alta — deturnarea de aeronave ș.a.m.d. Desigur, există rațiuni de ordin practic pentru asemenea fluctuații. Cea mai de seamă dintre ele se referă la faptul că dacă o tehnică oarecare se dovedește în stare să dea rezultate, tot mai multe grupări teroriste o vor utiliza. Dar, pe măsură ce această utilizare se extinde, forțele de securitate — spre a combate amenințarea respectivă — își vor perfecționa și ele procedeele, personalul și tehnologiile. Într-o asemenea situație, teroriștii vor trece la folosirea unor elemente noi, care să comporte riscuri mai mici, sau vor începe să atace obiective mai puțin protejate. Bunăoară, dacă în anii '60 deturnarea de aeronave era o metodă ce „se bucura de popularitate", la sfîrșitul deceniului frecvența deturnărilor s-a micșorat simțitor, pe măsura introducerii controlului antiterorist al bagajelor, însoțit de operațiunile de „filtrare" a pasagerilor, cît și de folosirea altor tehnici de securitate. În această situație, teroriștii au pus accentul pe utilizarea bombelor și a răpirilor, ca și pe crearea unor „asedieri", spre a exercita presiuni asupra diverselor autorități. Dar și aceste tehnici n-au putut fi folosite după placul teroriștilor, întrucît s-a trecut la întărirea măsurilor de securitate a obiectivelor vulnerabile, la perfecționarea metodelor de negociere și la măsuri antiteroriste mai ofensive. Totuși, este de așteptat ca fiecare din tehnicile teroriste menționate să-și „recîștige popularitatea" o dată cu trecerea timpului. O asemenea tendință a devenit evidentă, încă de pe acum, în cazul deturnărilor de aeronave. Cu toate că foarte puține din tentativele de deturnare (motivate politic), comise în ultimii ani, au fost încununate de succes, există necesitatea testării cît mai frecvente a măsurilor de securitate, pentru ca acestea să nu devină necorespunzătoare. Altminteri ar fi inevitabil ca o anumită delăsare și lipsă de vigilență să se strecoare în domeniul operațiunilor de securitate.

☐ Facilitarea exploatării momentelor de reală surpriză. Dacă — paralel cu secretizarea — se asigură de către teroriști și propagarea unor informații inexacte, se pot obține următoarele rezultate: pe de o parte, forțele de securitate vor încerca să mențină continuu un nivel înalt de vigilență (ceea ce — fiind imposibil de realizat pentru mari intervale de timp — provoacă reacții exagerate din partea acestor forțe ori duce la ineficiență), iar, pe de altă parte, securitatea va fi pusă în stare de alarmă, deși nici un fel de atac n-ar fi iminent. Această falsă alarmare ar fi menită să încetinească reacțiile pe care le-ar avea forțele de securitate în cazul unei alarme reale, teroriștii sperînd că, după repetate alarme false, securitatea va răspunde mai puțin rapid și eficient.

☐ A trage foloase din utilizarea unor tactici neașteptate. Acest fapt este în legătură cu scopul atacului terorist dintr-o direcție neașteptată, scop menționat mai înainte. Totuși, tendința teroristă prezentată de astă dată înseamnă a cauza maximum de pierderi printr-o modificare radicală a tacticilor, și nu doar a direcției de atac. Cînd se face analiza rezultatelor obținute în munca informativ-operativă a organelor ce desfășoară activitate antiteroristă, se pune accentul pe urmărirea escaladărilor din activitatea unor grupări teroriste, eforturile organelor respective îndreptîndu-se atît în sensul „prezicerii" acțiunilor viitoare ale acelor grupări, cît și în sensul de a atribui cu precizie, unei organizații anumite, responsabilitatea pentru un anume act terorist (dintre cele ce s-au produs deja). De regulă,asemenea „preziceri" și atribuiri sînt posibile, deoarece escaladarea activităților teroriste urmează o cale rațional detectabilă. Totuși, dacă o grupare teroristă ar fi în stare să hotărască schimbări de tactici, dincolo de limitele normale (exemplul cel mai îngrozitor constituindu-l trecerea de la explozii relativ „obișnuite" la șantajul nuclear) și să realizeze în secret, fără a alarma pe nimeni, dotarea și măsurile organizatorice necesare în vederea acestor schimbări de tactici, atunci problemele ce s-ar ivi în fața securității ar fi de o gravitate extremă.

Caracteristici organizatorice ale grupărilor teroriste

Pentru a-și atinge scopurile menționate mai înainte, grupările teroriste iau măsuri severe spre a-și mări siguranța proprie și, de regulă, se organizează astfel încît să limiteze cît mai mult fluxul de informații în rîndul propriilor cadre. Organizațiile teroriste ale căror acțiuni ajung să reușească sînt fie pu-

ţin numeroase, fie structurate în mici celule — de obicei constituite din trei pînă la zece oameni. La rîndul lor, celulele sînt grupate în coloane ce beneficiază de un sprijin special şi care au o funcţie politică ori militară bine precizată. Această formă de organizare „pe coloane" a fost utilizată cu succes de numeroase organizaţii, un exemplu constituindu-l mişcarea Tupamaros din Uruguay. Într-o asemenea structură, se acordă o atenţie deosebită siguranţei comunicării. Sînt maximizate secretizarea, mobilitatea şi flexibilitatea, dar conducerea de ansamblu rămîne posibilă (şi uneori foarte puternic exercitată) prin intermediul ierarhiei din mişcarea teroristă, cu toate că fiecare celulă are, în mod tipic, un grad rezonabil de independenţă. Unele organizaţii permit grupurilor mai mici să-şi exercite iniţiativa individuală în domeniul selecţiei unor „ţinte" sau al desfăşurării acţiunilor, dar, de regulă, aceste iniţiative se pot lua doar în cadrul unei scheme de ansamblu ce prevede şi un anumit „set de ţinte". Mai trebuie precizat că iniţiativele menţionate sînt cu putinţă numai într-o campanie teroristă ce se desfăşoară la o scară relativ mare. Cînd se acordă permisiunea luării unor decizii în mod independent, aceasta complică mult problemele muncii informative desfăşurate de către organele de securitate, întrucît apare necesitatea penetrării în mai multe obiective (respectiv în mai multe unităţi ale mişcării teroriste) decît ar fi fost nevoie în cazul cînd ar fi existat directive precise (privind „ţintele" şi desfăşurarea acţiunilor), elaborate de conducerea centrală.

Alte trăsături relevante ale grupărilor teroriste constau în structurile paramilitare şi aplicarea rigidă a regulilor de disciplină (ajungîndu-se pînă acolo încît să existe, în rîndul mişcării teroriste, „unităţi pentru securitatea internă" care să-i execute pe aceia care s-au făcut vinovaţi de încălcarea codului organizaţiei). „Măsurile proprii de securitate", aplicate de terorişti în interiorul mişcării lor, sînt întărite prin faptul că puţini membri ai celulei (deseori doar unul singur dintre ei) au cunoştinţă de legăturile cu alte celule sau de identitatea altor membri. Această compartimentare a celulelor se realizează prin folosirea unor sisteme de legătură impersonală, spre a se asigura comunicarea dintre celule. De asemenea, pentru transmiterea mesajelor se folosesc „adrese poştale", adică sînt utilizaţi membri ai organizaţiei care nu fac altceva decît să transmită mesajele, fără să le cunoască nici sursa, nici conţinutul şi nici destinaţia finală.

Tipul de organizare clandestină „pe coloane şi celule" — arată J. B. Wolf într-un studiu dat publicităţii în *Terrorism : an international journal* — „este deosebit de adecvat în cazul unei mişcări teroriste cu bază largă, întrucît o astfel de bază, din cauza dimensiunilor ei, trebuie ferită cu grijă de infiltrările poliţiei şi de posibilitatea ca teroriştii capturaţi să ofere organelor de securitate informaţii care ar face cu putinţă arestarea altor membri ai mişcării. În plus, sistemul adreselor poştale permite ca teroriştii să nu-şi cunoască — unii, altora — adevărata identitate ; el dă totodată posibilitatea ca intercomunicarea dintre diverse celule să fie minimizată — spre a se limita doar la trasarea de sarcini şi la ordinele operative ; în acest fel, mişcarea teroristă respectivă se poate bucura de o relativă siguranţă".

Pe lîngă aceste principii organizatorice, multe grupări teroriste şi-au însuşit tehnicile mai complexe, folosite de diferite servicii de informaţii şi organe de securitate, iar unele grupări au ajuns chiar să-şi asigure acoperiri bune şi documente corespunzătoare diferitelor legende, precum şi să elaboreze procedee de combatere a posibilităţilor de infiltrare a unor agenţi în grupările respective. Mai mult, se cunosc cazuri în care grupări teroriste au adoptat tactica menţinerii „în conservare" a unor membri ai mişcării, ceea ce a presupus plasarea „strategică" de persoane sau grupe de persoane care urmau „să fie activate în viitor şi anume atunci cînd împrejurările le-ar fi conferit valoare operativă", după cum arată P. Wilkinson în lucrarea *Terrorism and the liberal state* („Terorismul şi statul liberal").

Totuşi, este de observat că aceste tehnici şi procedee fac parte din anumite „structuri compartimentate" care, deşi deseori măresc gradul de securitate, nu sînt total lipsite de inconveniente.

Într-adevăr, potrivit punctului de vedere susţinut de J. B. Wolf în lucrarea amintită, „dacă o celulă (înarmată)— implicată într-o operaţiune la care participă şi alte celule similare — este pusă în situaţia de a nu mai putea acţiona, din cauza unei bruşte schimbări meteorologice sau datorită unei intervenţii a poliţiei ori din cauză că a fost ratată vreo întîlnire conspirativă, atunci este extrem de dificilă restabilirea controlului, deoarece teroriştii din celule diferite nu se cunosc unii pe alţii". Totodată, personalitatea fiecărui membru al unei grupări teroriste trebuie să fie modelată astfel încît să-i permită acestuia a se supune total unui şef necunoscut, în vederea executării operaţiunilor aprobate de autorităţi superioare ; cu alte cuvinte, gruparea respectivă nu poate acţiona fără o cooperare absolută, perfectă, a tuturor membrilor săi. Prin urmare — conchide Wolf — „compartimentarea, care (pe de o parte) facilitează supravieţuirea unei organizaţii teroriste, reprezintă (pe de altă parte) principala cauză a fragilităţii în acţiune a acelei organizaţii".

Trăsăturile organizatorice ale grupărilor teroriste, (trăsături prezentate în paginile anterioare), pun în evidenţă faptul că sînt necesare informaţii de calitate care să constituie baza prevenirii, controlului şi contramăsurilor pe linie antiteroristă. Singura cale pe care organele de securitate pot ajunge la identificarea şi localizarea grupărilor teroriste înainte ca aceste grupări să poată lovi, sau la controlul evenimentelor teroriste aflate în desfăşurare, e calea analizei unor informaţii exacte şi valoroase. Este necesar să se culeagă mai ales acele informaţii ce se referă la grupările (şi persoanele) extremiste, la scopurile, nuanţa politică şi motivaţiile organizaţiilor teroriste, la structurile şi resursele lor financiare, de aprovizionare şi transport, la caracteristicile organizatorice ale mişcării teroriste.

După cum s-a subliniat, surpriza este piatra unghiulară a operaţiunilor teroriste ce se bucură de succes. Deoarece forţele de securitate sînt aproape întotdeauna mai puternice decît cele ale teroriştilor, aceştia caută să-şi minimizeze dezavantajul prin alegerea corespunzătoare a momentului, locului, forţelor şi metodei de atac. De asemenea, întrucît într-o societate industrială complexă numărul ţintelor vulnerabile este cu mult mai mare decît numărul acelor ţinte ce pot fi protejate împotriva atacurilor teroriste, devine extrem de importantă cunoaşterea din vreme a intenţiilor pe care le au grupările teroriste. Sau, aşa cum scrie W. A. Kerstetter în articolul „Terorismul şi culegerea de informaţii" (publicat de

Terrorism : an international journal): „Interceptarea teroristului înainte ca el să fie dat atacul constituie un element-cheie pentru organizarea unei riposte raţionale faţă de ameninţarea teroristă. Această interceptare necesită informaţii exacte şi oportune despre activităţile celor implicaţii direct în mişcarea teroristă şi — în aceeaşi măsură — despre reţeaua lor de susţinători care le oferă adăpost, echipament ş.a.".

Culegerea şi exploatarea informaţiilor

Foarte sintetic, fazele muncii de culegere şi exploatare a informaţiilor, vizînd atingerea unor scopuri antiteroriste, ar putea fi definite după cum urmează :

a) *Stabilirea direcţiilor de acţiune*: această etapă include determinarea precisă a problemelor cărora munca informativă este chemată să le dea soluţii, pregătirea unui plan de culegere a informaţiilor, formularea precisă a cerinţelor ce se impun organelor de informaţii, precum şi verificarea continuă a productivităţii muncii acestor organe.

b) *Culegerea* : constă în obţinerea şi selectarea, în mod sistematic, a informaţiilor utile pentru rezolvarea unei probleme concrete de muncă.

c) *Prelucrarea* : această fază, analitică, reprezintă o foarte importantă etapă a muncii informative, întrucît acum informaţiile culese pot fi transformate într-un produs cu valoare operativă ; aceste transformări implică, într-o primă etapă, evaluarea şi analiza informaţiilor, urmînd ca integrarea şi interpretarea lor să constituie etapa finală.

d) *Diseminarea* : înseamnă transmiterea informaţiilor (după transformările menţionate la punctul c către şi numai către acele organe care sînt direct interesate în cunoaşterea lor ; (formele sub care se asigură transmiterea pot fi : verbale, scrise, video ş.a.).

Fiecare din fazele menţionate ar putea face obiectul unor lucrări autonome. În orice caz, după ce datele au ajuns să fie culese, ele trebuie apreciate sub aspectul seriozităţii şi al puterii de sesizare manifestate la obţinerea lor, precum şi din punctul de vedere al oportunităţii, procedîndu-se cu stricteţe la „cernerea", la selectarea datelor. Apoi, după ce s-au ‚cernut" datele brute, se trece la confruntarea celor selectate, rămase după „cernere", cu informaţiile deţinute anterior.

Prelucrarea analitică a datelor, adică faza următoare culegerii şi selectării informaţiilor, fază a cărei importanţă a fost subliniată mai înainte, îmbracă adesea forma „analizei ţintelor". Aceasta presupune identificarea ţintelor potenţiale şi a condiţiilor care, probabil, ar putea favoriza un atac terorist dat asupra lor. Analiza poate include totodată o evaluare a manierei în care ţintele probabile vor putea riposta faţă de atacul terorist şi, în special, cît de uşor ar putea fi intimidaţi cei ce constituie sau sînt strîns implicaţi în asemenea „ţinte".

O altă tehnică, corelată atît cu „analiza ţintelor", cît şi cu evaluarea psihologică, este „analiza propagandei". Mulţi analişti pretind că se poate ajunge la cunoaşterea a numeroase fapte semnificative, aflate în strînsă legătură cu o grupare teroristă, dacă se examinează propaganda pe care o face gruparea respectivă. Această examinare se poate întreprinde pe etape, potrivit unei formule ce presupune luarea în consideraţie, succesiv, a următoarelor elemente legate de activitatea propagandistică : sursa, conţinutul, ecoul produs, mediile de propagare, efectul obţinut.

Rezultatele la care s-a ajuns pe o asemenea cale sînt apoi valorificate în conexiune cu „analiza ţintelor" şi evaluarea psihologică, cadrul analitic tipizat — folosit pentru integrarea tuturor datelor furnizate pe cele trei căi de analiză menţionate — fiind următorul :

— tipul şi natura operaţiei ;
— legătura cu „procesul revoluţionar" ;
— organizarea ;
— ideologia ;
— categoriile de propagandă ;
— tacticile ;
— armele ;
— ţintele ;
— ecoul produs ;
— mediile de propagare (informare) folosite.

Utilizarea crescîndă a computerelor pentru constituirea matricelor de asociere a datelor respective este de natură să permită o folosire mai completă a informaţiilor obţinute, în vederea stabilirii unor noi legături între evenimente, persoane etc., ca şi pentru o mai exactă previziune despre actele ce urmează a se produce. Pe această linie au fost dezvoltate unele aplicaţii la computer, ce sînt permanent îmbunătăţite (În legătură cu astfel de aplicaţii, s-a publicat o lucrare de specialitate, elaborată sub nr. P-5811 de către Corporaţia „Rand" din Santa Monica, California — S. U. A.).

Fiind făcute aceste precizări de ordin general, în continuare se va trece la unele aspecte mai specializate. Un obiectiv prioritar al muncii de informaţii interne îl constituie prevenirea dezvoltării fenomenului terorist, adică lovirea mişcărilor teroriste în stadiile incipiente. Metodele folosite curent în activitatea informativă sînt necesare, dar nu suficiente. Mai ales în problema terorismului foarte avansat din punct de vedere al tehnologiei (cînd, de exemplu, sînt implicate materiale nucleare ori biochimice obţinute prin furt), există necesitatea creării unor sisteme de muncă informativă concepute anume pentru combaterea acestui tip de fenomen terorist. În lucrarea sa, intitulată *Terrorism and new technologies of destruction : an overview of potential risk* („Terorismul şi noile tehnologii de distrugere : o privire de ansamblu asupra riscului potenţial"), R. W. Mengel susţine că pentru identificarea grupărilor, a persoanelor şi modurilor de operare ne putem bizui pe activităţile informative generale. Cu toate acestea, el consideră că trebuie să existe şi activităţi informative specializate în combaterea ameninţării pe care o reprezintă terorismul foarte avansat tehnologic. Detectarea cît mai din vreme a acestui gen de terorism constituie o sarcină deosebită, prioritară, avîndu-se în vedere consecinţele posibile pe care le pot avea acţiunile teroriste respective. Mengel sugerează că o unitate specializată ar trebui să colecteze, să analizeze şi să facă evaluarea datelor şi informaţiilor — potrivit unor indicatori dintre care se pot menţiona :

— furtul de echipamente destinate controlului radioactivităţii ;

— furtul sau pierderea la transport a unor materiale biologice de cultură ;

— furtul de substanţe chimice clar asociate cu producerea de agenţi chimici periculoşi ;

— furtul de explozivi şi/sau componenţi ai bombelor ;

— cumpărarea sau furtul materialelor speciale (ca, de exemplu : îmbrăcăminte specifică de protecţie, camere de izolare ş.a.).

— cumpărarea unor instalaţii de laborator destinate experimentărilor chimice, biologice sau nucleare ;

— achiziţionările suspecte de substanţe chimice ;

— creşterea coordonării activităţilor teroriste şi mărirea fondurilor colectare de la susţinătorii mişcării.

Mai departe, adîncind analiza modului în care se produce escaladarea activităţilor teroriste, se poate ajunge la concluzia că există o evoluţie tipică a acestei escaladări. Adică, în foarte multe campanii teroriste, activităţile de natură teroristă parcurg mai multe etape, fiecare dintre ele implicînd o violenţă mereu crescîndă. Aceste etape — ce corespund unei creşteri progresive a violenţei — sînt : încercările de tratative preliminare, declaraţiile politice, actele ce provoacă paralizarea unor activităţi sociale şi, cînd violenţa ajunge maximă, evenimentele tragice care implică un număr relativ mare de persoane. În măsura în care mişcarea teroristă îşi înscrie actele săvîrşite în această evoluţie tipică, este posibil să se facă anticipări asupra „pasului următor“ la care pot trece una sau alta din grupările teroriste. Tot atît de important este să se observe cînd anume o grupare se abţine să treacă la o formă de terorism mai violentă, deoarece această abţinere poate indica fie o deficienţă a resurselor, fie faptul că gruparea respectivă nu socoteşte a fi posibil ca obiectivele ei să se atingă pe calea stabilirii nediferenţiate a unor ţinte ; iar informaţiile despre asemenea deficienţe sau atitudini sînt vitale pentru iniţierea unor măsuri şi strategii specifice de contracarare a activităţiilor unei anume grupări. În orice caz, o unitate de securitate bine organizată pe profil trebuie să fie în stare a stabili cu precizie care sînt atributele fiecărei grupări teroriste în parte, acţiunile grupărilor respective urmînd să fie analizate sub aspectul tendinţelor pe care le manifestă ele, pentru a se putea stabili ce posibilităţi au acele grupări pe linia dezvoltării unui terorism foarte avansat tehnologic.

Pe lîngă delimitarea şi analiza actualelor activităţi teroriste desfăşurate de o organizaţie sau alta, există totodată nevoia elaborării unui sistem analitic bazat pe dezvoltarea în timp (istorică) care să permită enunţarea unor previziuni asupra viitoarelor operaţiuni teroriste. S-au elaborat, de altminteri, mai multe asemenea sisteme de analiză a datelor anterior colectate, confruntate şi evaluate. Potrivit codificării propuse de J. B. Wolf, principalele categorii de cod ale unui astfel de sistem ar fi cele mai jos enumerate :

Categoria de cod 01 : informaţii referitoare la un act simbolic de răsunet internaţional sau naţional, executat într-un loc anumit şi la o anume dată şi oră ;

Categoria de cod 02 : informaţii ce se referă la existenţa unei baze comune a unui act terorist şi a unei etape anumite dintr-un „proces revoluţionar“;

Categoria de cod 03 : informaţii referitoare la o anume organizaţie teroristă activă şi la membrii săi, la asociaţiile externe sau interne de informatori cu care ea se află în legătură şi mai ales la aparatul ei clandestin, astfel constituit încît să dea membrilor organizaţiei posibilitatea de a pregăti şi executa acţiuni directe şi operaţiuni de propagandă, precum şi posibilitatea de retragere, în mod acoperit, cînd misiunile au fost îndeplinite ;

Categoria de cod 04 : informaţii despre ideologia persoanelor hotărîte şi pline de zel, neclintit dedicate unei cauze pe care ele o cred justă ;

Categoria de cod 05 : informaţii privind tehnicile utilizate de o grupare teroristă pentru a influenţa atitudinile politice ale unor mari grupuri de persoane, astfel devenind posibile — pentru gruparea respectivă — atît manipularea populaţiei, cît şi lupta efectivă, pe teren, în pofida faptului că resursele grupării sînt foarte limitate ;

Categoria de cod 06 : informaţii referitoare la tacticile deosebite folosite de terorişti (răpiri, explozii de bombe, asasinate etc.) şi la armele utilizate de ei ;

Categoria de cod 07 : informaţii despre ţintele atacate de terorişti ; aspecte ale vulnerabilităţii ţintelor ; efectul negativ sau pozitiv ce l-ar putea avea distrugerea unei anume ţinte, efect de natură să modifice imaginea pe care opinia publică şi-o făcuse, anterior distrugerii, despre gruparea responsabilă de atacul dat asupra ţintei respective ;

Categoria de cod 08 : informaţii referitoare la scopul propagandistic al unei grupări teroriste şi îndeosebi la modul în care este folosită propaganda pentru a mări notorietatea grupării respective sau pentru a crea o atmosferă de frică permanentă, larg răspîndită şi mereu crescîndă, în rîndurile unei anume categorii a populaţiei ori chiar în rîndurile întregii populaţii.

Cînd sînt codificate în acest mod, [illegible]maţiile pot fi analizate cu a[illegible] computerului, în scopul sta[illegible] unor configuraţii ale acţiuni[illegible]roriştilor, astfel încît să se realizeze strategiile cele mai eficiente în raport cu combinările specifice ale factorilor ce intervin în incidentele teroriste. Aceste configuraţii ar putea fi încadrate, de exemplu, în parametrii următori : scopul, raţiunea sau cauza evenimentului ; natura situaţiei ; grupări şi/sau persoane implicate ; numărul probabil de persoane ce se vor implica ; locuri ale acţiunilor ; timpul producerii şi/sau durata evenimentului sau situaţiei ; potenţialul de turbulenţă ; efectul asupra organelor poliţieneşti, demnitarilor, altor persoane ; semnificaţia evenimentului sau situaţiei ; tendinţe şi configuraţii aflate în evoluţie ; recomandările privind măsurile posibile, supuse examinării.

Deşi în materialul de faţă s-a pus accentul pe latura preventivă a muncii informative, aceleaşi categorii de informaţii sînt vitale pentru a se putea face faţă evenimentelor teroriste aflate în desfăşurare. Munca informativă, informaţiile obţinute, „oferă cheia înţelegerii“ exacte şi aprecierii fenomenului terorist la dimensiunile sale reale şi, totodată, dau posibilitatea de a se decide asupra celor mai corespunzătoare tactici ce trebuie aplicate. Pe lîngă datele brute (cum ar fi numărul de persoane implicate, localizarea şi configuraţia situaţiilor conflictuale, armele aflate la dispoziţie etc.), serviciile secrete de informaţii sînt pe cale de a-şi dezvolta rapid experienţa în domeniul activităţilor informative bazate pe

studiul științific al comportamentului uman în diverse situații specifice. Acest studiu s-ar dovedi deosebit de util pentru stabilirea seriozității (credibilității) amenințărilor. Russell, Banker și Miller, în lucrarea *Terrorism: theory and practice* (coordonată de Y. Alexander) pun în evidență unele întrebări cărora studiul științific amintit este chemat să le dea răspunsuri: „Cum putem oare stabili dacă o anumită grupare, ce are probabil o mare capacitate de acțiune ori un potențial însemnat de distrugere în masă, va recurge realmente la folosirea acestora? Ce trăsături ale teroriștilor individuali sau ale grupărilor există ori pot fi determinate pentru a ne ajuta în stabilirea posibilității de executare, a eventualităților de înșelare, a gradului de hotărîre, a dorinței de negociere, a motivației ș.a.m.d.? În general, cum am putea ști că e vorba de un „bluff" al teroriștilor sau că e cazul să trecem la negocieri ori să intrăm în alt gen de relații cu ei, spre a preveni consecințele cu adevărat posibile ale unei distrugeri în masă sau ale altui act distructiv?" Răspunsurile la aceste întrebări sînt căutate în continuare...

Ca un corolar al celor prezentate sintetic în lucrarea de față, se poate sublinia că — examinîndu-se rolul pe care-l au, în combaterea terorismului, obținerea informațiilor și exploatarea lor — s-a ajuns la concluzia că informațiile exacte și mereu actuale sînt vitale atît pentru elaborarea unor programe de prevenire a acțiunilor teroriste preconizate, cît și pentru desfășurarea operațiunilor în situația în care s-au conturat amenințări concrete; este probabil că viitorul va aduce o dezvoltare mai mare a procedeelor perfecționate de modelare, ce vor putea fi folosite la elaborarea de previziuni despre țintele și metodele teroriștilor; totodată, este de așteptat ca unii specialiști în studiul comportamentului uman să participe mai activ la combaterea actelor teroriste prin mijloacele muncii informative. De asemenea, ar exista o posibilitate ca diferitele organe de securitate și servicii secrete să ajungă la un schimb util de informații, în domeniul antiterorismului, atît pe plan intern, cît și internațional, deși implicațiile politice ale unui asemenea schimb ar fi foarte spinoase...

Traducere de maior **Nicolae OLTEANU**

PROFIL

Poveste simplă

Străbăteam pădurea Fizeșu Gherlii cu un prieten din Cluj-Napoca. Hoinăream amîndoi, într-o vacanță de toamnă, prin codrii aceia de sub măgura Becleanului și sporovăiam despre amintiri, despre alți prieteni, despre locuri ...

Lăsasem în urmă Băița, spre stînga Ocna Dejului și urcam cu nădejde pe firul unei cărări către Beclean. Jur-împrejur pădurea: tăcută. E un fel de a spune, tăcută. Tăcerea pădurii e ca și freamătul mării: îl auzi de departe, dar cînd te-afunzi în valuri, freamătul dispare.

Intr-o coastă a dealului, prietenul meu se oprește, privește îndelung luminișul de sub un gorgan de piatră, apoi se întoarce către mine. Are privirea ușor umbrită de sprincenele aspre, sure, adunate brusc la rădăcina nasului. Mă întreabă:

— Tu știi povestea lui Diugan?

Sînt convins că el credea c-o știu, poate că ar fi trebuit s-o știu. Știam doar atît: că a pierit, undeva în munți, în luptele cu o bandă de teroriști, în urmă cu mulți ani. I-am văzut cîndva fotografia și numele la un panou cu eroi de securitate. Atît.

— Nu, n-o știu! mărturisesc eu.

Prietenul meu îmi face un semn, apoi coboară în buza luminișului. Il aud după cîteva minute lungi:

— Aici a căzut Lazăr Diugan, în 1949. Patru gloanțe „dum-dum" i-au retezat firul vieții. Gloanțele au pornit din partea cealaltă a luminișului, unde era pe atunci o grotă, în care se aciuiseră șase bandiți. Au tras toți odată, dar numai patru l-au lovit. Era suficient și unul. Știi cum sînt gloanțele „dum-dum"?

Intrebarea mă smulge prea repede din apa unei nelinişti amare, sau apa aceea secă prea iute de pojarul intrebării ... Tresar și răspund automat :

— Da, un fel de bombițe care explodează in trup.

Ne-am reintors la cărare.

— Vezi tu, imi șoptește mai departe prietenul meu, pădurea asta ştie mai multe decit noi. Ea singură a fost martorul acelei seri insingerate. Mai tirziu, banda a fost lichidată in intregime. Pădurea a lepădat-o către Valea Someşului, unde era aşteptată ...

Fiecare dintre teroriştii aceia recunoştea că a intins „Z.B."-ul către pădurar — era travestit in pădurar — dar că n-a tras el, ci ăilalți ... Pădurea asta insă ştie totul. O fi fost recunoscut cumva Diugan de vreunul din bandă? O fi fost somat sau nu? Cum o fi descoperit el ascunzătoarea bandei? ... Au rămas, de atunci, tainele pădurii ce ne inconjoară.

După o vreme, pornim iarăşi la drum. Tăcuți. Degeaba aştept. Prietenul meu priveşte inainte absent. Sînt mai tinăr decit el cu douăzeci de ani. Aş fi putut spune că e mai bătrin ca mine cu douăzeci de ani, dar nu-i acelaşi lucru. Vorbele au ințelesuri ciudate, alăturate altfel. Pentru că prietenul meu nu-i bătrin, in ciuda părului cărunt şi a ridurilor adinci, adinci ... Ințelegeți? Nu-i bătrin! Nu-i place să fie bătrin. Iar cind nu-ți place o haină, n-o porți.

Ii simt brațul pe după umeri.

— Hai să bem un tutun, vrei?

— Aş vrea să ştiu povestea lui Diugan! ii intorc eu vorba, căutind după țigări.

Prietenul meu nu fumează; adică nu mai fumează de multă vreme. Dacă vrea „un tutun", e semn de tulburare. Poate că, fără să vreau, am răscolit prea adinc. Amintirile dureroase — intotdeauna grele, — coboară cu timpul, in abisul din noi. Iar eu am dat buzna in această genune plină de răni ...

Ii aud glasul incet, uşor voalat de efortul urcuşului.

— Iți povestesc, n-avea grijă. La Diugan m-am tot gindit, de cind urcam. Sint ani de cind n-am mai bătut cărările astea. Cu Diugan am fost coleg de serviciu. Eu eram, pe atunci, locotenent. El, plutonier, neavind nici două luni de cind lucra la securitate. Era un bărbat cu o față gravă, poate prea gravă pentru cei douăzeci şi cinci de ani ai săi ... Dar necazurile ne fac pe toți prea gravi inainte de vreme. Intr-o zi, l-a chemat şeful şi l-a trimis intr-o misiune de informare, in pădurea Fizeşu Gherlii. Putea fi trimis oricare dintre noi. S-a nimerit insă ca Lazăr să nu fie „prins" in nici o acțiune, in după-amiaza aceea de octombrie. Era in 6 octombrie. Undeva, prin pădurea asta, se aciuiaseră teroriştii despre care-ți vorbeam. Trebuia depistat locul unde se ascundeau sau căpătate măcar unele informații, de la localnici, cu privire la drumurile lor. Diugan cunoştea coclaurii de pe aici ca-n palmă. Pină să vină la noi, lucrase ca brigadier silvic prin părțile astea.In aceeaşi după-amiază, impreună cu un pădurar din Băița — il chema Ion Baraian — Diugan pleacă in misiune. Amindoi purtau uniformă de pădurari. La poalele dealului s-au despărțit, fiecare apucind-o pe cite o altă costişe a pădurii, urmind a se intilni tocmai la Beclean. După citeva ceasuri zdravene de urcuş, cam pe cind ziua se ingina cu seara, Baraian aude o salvă de impuşcături, apoi nimic. A aşteptat omul o vreme ,după care, alarmat, a tras şi el două focuri in aer. Nici un răspuns. A sunat din țignalul lui de pădurar, cum se ințelesese cu Lazăr. Neprimind nici un răspuns, a dedus, cu spaimă, adevărul: Diugan căzuse. In aceeaşi noapte, Baraian a ajuns la biroul de securitate de la Gherla, unde a povestit, ce şi cum, toată intimplarea. In zori, impreună cu plutonierul-major Nicolae Breharu, a plecat in pădure pe urmele lui Diugan. L-au descoperit abia a doua zi, sfirtecat de cele patru gloanțe „dum-dum", la numai 15 paşi de grota pe care ți-am arătat-o ...

Prietenul meu gifiia acum de-a binelea. Se opri, cătind din ochi un loc de reazem. Vorbise tot drumul. Se aşează pe o ciotură de la marginea potecii, gemind uşor. Mă invălui cu aceeaşi privire umbroasă, după care continuă:

— Vezi ce poveste simplă? Mai simplu nici că se poate. Un om, o misiune ca oricare alta, apoi nimic. Asta-i! ... Şi, ridicindu-se dintr-o smucitură, parcă rupindu-se din ciotura de lemn, imi ceru cu glas impiclit de oboseli tirzii: ia mai dă-mi un tutun! ...

Lt. colonel **Olimpian UNGHEREA**

BIBLIOGRAFIE

la temele pentru pregătirea de specialitate a cadrelor de securitate
(pentru convocările din anul 1984)

Tema : Sarcinile organelor de securitate cu privire la prevenirea scurgerii de informații secrete sau nedestinate publicității.

— NICOLAE CEAUȘESCU : Expunere la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982 ;

— Legea nr. 23/1971 privind apărarea secretului de stat ;

— Legea nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor ;

— H.C.M. nr. 18 și 19/1972 ;

— Decretul nr. 160/1978 ;

— Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1984 ;

— Lucrarea : „Sarcinile ce revin organelor de securitate pentru apărarea secretului de stat', Serviciul editorial, 1980 ;

— Publicația „Securitatea" nr. 1/1980, pag. 43 și 74 ; nr. 1/1981 ; pag. 3 ; nr. 2/1981, pag. 53 ; nr. 1/1982, pag. 3 ; nr. 2/1982, pag. 45 ; nr. 4/1982 ; pag. 51 ; nr. 4/1983, pag. 48 ; nr. 1/1984 ; pag. 18 ; nr. 2/ 1984 pag. 70.

Tema : Date și informații prelucrate in sistem automat. Posibilități de obținere și valorificare a acestora in procesul activității informativ-operative la nivelul factorilor de decizie, precum și a celor de execuție.

— NICOLAE CEAUȘESCU : Programul directivă de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de introducere a progresului tehnic in perioada 1985—1990 și direcțiile principale pînă în anul 2000, broșură, Ed. politică, 1979 ; Expunere la deschiderea colocviului privind problemele științei conducerii societății, Ed. politică, 1972 ;

— Ordinele ministrului de interne nr. 0691/1975 și 001050/1977 ;

— Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1984 ;

— Lucrarea : „Aspecte privind perfecționarea sistemului informațional în Ministerul de Interne", Serviciul editorial, 1977 ;

— Publicația „Securitatea" nr. 2/1980, pag. 23 ; nr. 3/1980, pag. 43 ; nr. 1/1981, pag. 51 ; nr. 3/1981, pag. 51 ; nr. 4/1982, pag. 12 și 66 ; nr. 2/1983, pag. 35 și 67 ; nr. 4/1983, pag. 17.

Tema : Concluzii de interes operativ desprinse din analiza modului cum se acționează pe linie de securitate pentru prevenirea infracțiunilor, a faptelor și fenomenelor de natură să aducă atingere siguranței circulației și bunurilor încredințate la transport.

— NICOLAE CEAUȘESCU : Raport la cel de-al XII-lea Congres al P.C.R., Ed. politică, 1979, pag. 4—56 ; Expunere la Congresul al II-lea al Consiliului oamenilor muncii din industrie, construcții, transporturi, circulația mărfurilor și finanțe, broșură, Ed. politică, 1981 ;

— Ordinele ministrului de interne nr. 000875/1976 și nr. D/00120/ 1979 ;

— Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1984 și programul de măsuri pe linie de muncă.

— Lucrarea : „Probleme ale muncii de contrainformații în sectoarele economice", Serviciul editorial, 1977 ;

— Publicația „Securitatea" nr. 2/1980, pag. 12 ; nr. 1/1981, pag. 22; nr. 1/1982, pag. 3 și 11 ; nr. 2/1982, pag. 40 ; nr. 3/1983, pag. 21 ; nr. 1/1984, pag. 11 și 59.